

NUMÉRO SPÉCIAL — VACANCES EN POLOGNE

23, rue Taitbout
PARIS (IX)

CENA 0,60 F
PRIX 7 FRANCS BELGES

26 KWIETNIA
AVRIL 1964

Nr 17 (341)

Tygodnik Polski

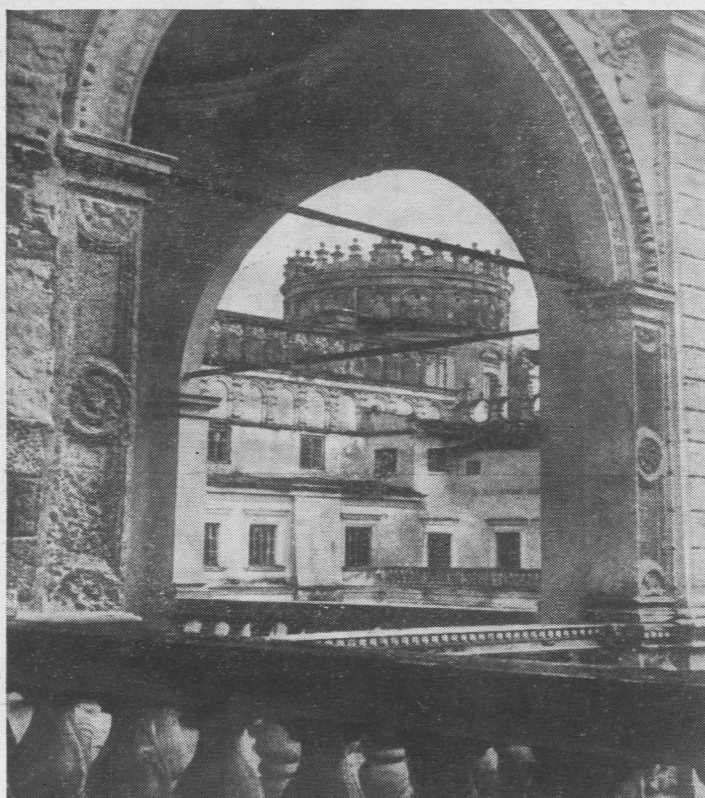
LA SEMAINE POLONAISE

Lysa Polana, punkt graniczny na szlaku turystycznym wiodącym przez Czechosłowację i Tatry — do Polski
Poste à la frontière polono-tchèque

L'histoire de la Pologne a ses nombreux témoins de pierre: 22.500 monuments historiques dont 5.500 églises, parmi lesquelles quelques églises romanes. Le temps et les guerres, particulièrement la dernière guerre mondiale, ayant porté de graves atteintes à de nombreux monuments historiques, certains d'entre eux ont été reconstruits ou restaurés, d'autres encore sont en voie de reconstruction. Elevés à de différentes époques (à partir du IX-e s. jusqu'au XVIII-e), ces monuments constituent une véritable leçon sur l'histoire de l'architecture et de ses styles. Nombreux sont parmi eux les palais et les châteaux, somptueuses résidences des rois et des princes polonais, forteresses puissantes de l'ancien royaume de Pologne.

Brama zamku piastowskiego z 1533 r. w Legnicy. Innym ciekawym zabytkiem tego miasta jest pałac słynnego klasztoru cystersów z XVII wieku. Jego odbudowa jest już na ukończeniu. Znajdzie się w nim muzeum regionalne

Zamek w Krasiczynie (powiat Przemyśl, woj. Rzeszów), położony w pięknym 10-hektarowym parku, został zbudowany wg projektu Galeazzo Appianiego w latach 1598—1633. Od 1955 r. mieści się w nim Technikum Leśne

Kazimierz, leżący na królową polskich rzek, Wisłą, swoim urokiem przyciąga tysiące turystów. Prawie cały rok spotkać tu można malarzy i architektów. Na zdjęciu u góry kamienica świętego Krzysztofa, ufundowana przez lokalnego patrycjusza w XVII wieku

Zamek w Niepołomicach (powiat Bochnia woj. krakowskie) od czasów Kazimierza Wielkiego był miejscem wypoczynku królów. Za Zygmunta Augusta został rozbudowany w duży renesansowy pałac. Częściowo spalony w czasie wojen — odnowiony w XIX w.

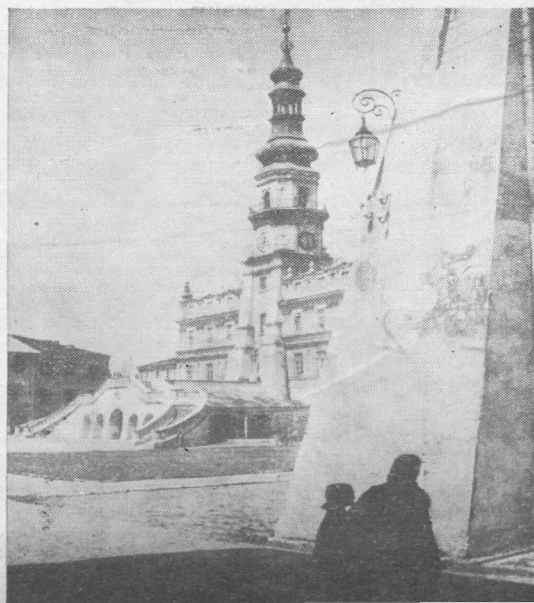
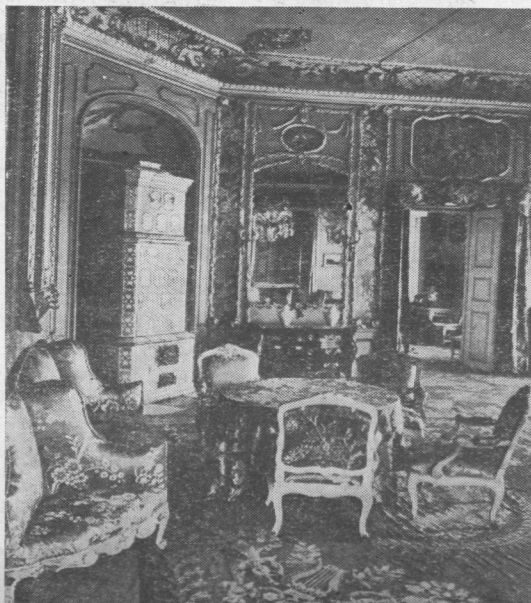

Barokowy pałac w Nieborowie pochodzi z XVII wieku. Ściągają tu artyści, pisarze oraz tłumy turystów. Przyjeżdżał tu ze swoim dworem miłośnik sztuk pięknych król Stanisław August Poniatowski, później Henryk Sienkiewicz i Maria Konopnicka. Oto Salon Czerwony

Zamość jest miastem zabytków. Do najcenniejszych należy zamek, zbudowany w XVI w. w stylu renesansowym, a następnie rozbudowany i przebudowany w XVIII w. Na zdjęciu widzimy Ratusz, którego budowę rozpoczęto w XVI w. Przepiękny jest Rynek w Zamościu.

Baranów leży w powiecie Tarnobrzeg na Rzeszowszczyźnie. Jego renesansowy zamek nazywany jest małym Wawelem. Zbudowano go w latach 1579—1602. Wojna wyrządziła w zamku bardzo wielkie szkody. Odbudowę zakończono w 1959 r.

W Polsce jest około 22.500 cennych zabytków z wieków IX—XVIII, w tym ponad 5.500 starych kościołów. Są wśród nich niezwykle rzadkie już na świecie romańskie budowle sakralne. Wiele zabytków zniszczonych wojną odbudowano z wielkim pietyzmem, inne są w odbudowie. Polskie metody przedłużania życia zabytkom zdobyły duże uznanie w świecie. Nie szczędzi się w Kraju kosztów na zachowanie zabytków przeszłości. Łączą się one bowiem z tysiącletnią tradycją państwa polskiego, jak i ogólnoludzka kulturą. Wśród zabytków nie brak licznych pałaców i zamków.

POZNAJJCIE POLSKĘ!

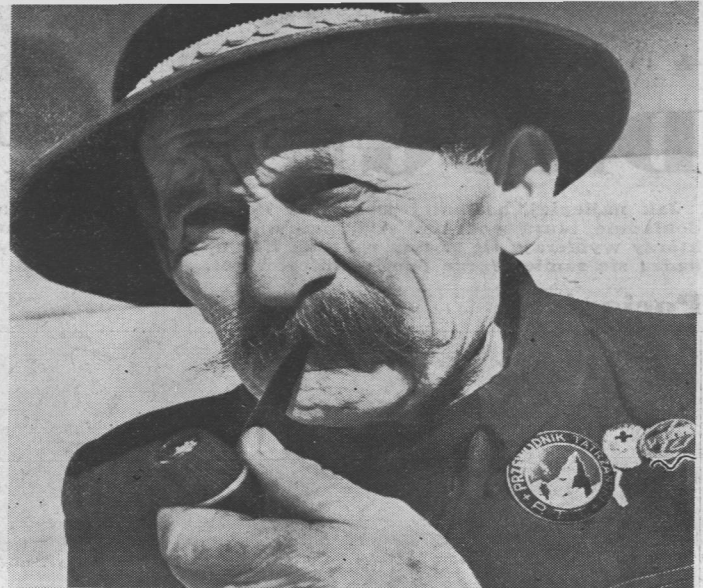
Zabytkowe grody, podniesione z wojennych ruin miasta, nowe socjalistyczne budownictwo ▲ Bogate muzea i oryginalna sztuka ludowa ▲ Duże obszary leśne, liczne rezerwy flory i fauny ▲ Teatry o wysokim poziomie, doskonałe orkiestry symfoniczne, sławne zespoły pieśni i tańca ▲ Muzea martyrologii podbitych przez hitlerizm narodów europejskich ▲ Największe na kontynencie kompleksy jezior, rozległe szlaki wodne — raj żeglarzy i wędkarzy ▲ Uroczyste plaże morskie, pełne złocistego piasku ▲ Jedyny w swoim rodzaju folklor, zachowany w wielu regionach w czystej ludowej formie ▲ Zasobne w zwierzyńce tereny łowieckie ▲ Wiele pamiątkowych miejsc kultu religijnego ▲ Góry o różnych skalach trudności, od spacerowych Beskidów do wyczynowych wspinaczk Wysokich Tatr ▲ Malownicze trasy automobilowe wśród gór, jezior i lasów ▲ Liczne uzdrowiska, lotniska i stacje klimatyczne ▲ Gęsta sieć schronisk i pięknie położonych campingów

— czekają na Was. Przyjdźcie i zobaczcie!

VISITEZ LA POLOGNE

▲ Ses cités historiques, ses villes entières relevées des ruines de la guerre et ses nouvelles réalisations socialistes ▲ Ses riches musées et son pittoresque art populaire ▲ Ses immenses territoires boisés et ses nombreuses réserves animales et végétales ▲ Ses intéressants théâtres, ses excellents orchestres symphoniques, ses célèbres ensembles de chant et de danse ▲ Ses hauts lieux du martyre des peuples d'Europe torturés par les nazis ▲ Ses milliers de lacs ▲ Son littoral aux plages de sable fin et doré ▲ Son folklore ayant gardé dans de nombreuses régions la pureté et la beauté des formes séculaires ▲ Ses terrains de chasse abondants en gibier, ses fleuves et ses rivières, véritable paradis pour les pêcheurs ▲ Ses lieux de culte religieux ▲ Ses montagnes, depuis les sommets arrondis des Beskides jusqu'aux monts escarpés des Hautes Tatras ▲ Ses routes pittoresques traversant des forêts, contournant des montagnes et des lacs. ▲ Ses nombreuses stations thermales, balnéaires et climatiques ▲ Ses chalets, ses refuges et ses terrains de camping.

Connaître la Pologne, c'est aimer la Pologne.

TOUTES LES INFORMATIONS concernant votre voyage en Pologne, les formalités à accomplir, les itinéraires, les tarifs et les prix, les excursions intéressantes etc, etc, vous seront fournies par les bureaux „Orbis” et „Lot” à Paris (18 rue Louis-le-Grand) et Bruxelles (4, rue du Progrès) ainsi que par votre agence de voyages. Les agences de voyages pourront la plupart du temps se charger d'accomplir en votre nom toutes les formalités de visa. Une fois en Pologne vous obtiendrez tous les renseignements qui vous seront nécessaires dans les nombreux bureaux des agences „Orbis”, „Sporttourist”, „PZMot” (Automobile-Club) et autres, ainsi que dans de nombreux points d'information touristique, dont vous trouverez les adresses affichées dans les gares, postes à essence, les refuges, campings et auberges. Enfin la puissante PTTK (Association Polonaise de Tourisme et Chorographie) et ses nombreuses sections locales sont à votre disposition. Elles pourront, entre autres, vous fournir des guides expérimentés, tel Stanisław Gaścienica Byrcyn (notre photo), un des plus anciens guides de haute-montagne.

La visite de Cracovie, cité médiévale miraculeusement préservée par le temps, est un enchantement. En sortant du célèbre restaurant „Wierzynek” vous entendrez dans le silence de la nuit la claire fanfare qui, des tours de Notre-Dame et depuis sept siècles, sonne toutes les heures...

O WYJAZDACH, WIZACH OPLATACH i ATRAKCJACH informują polscy konsulowie z Paryża, Brukseli, Lyonu i Lille

Redakcja „Tygodnika Polskiego” zwróciła się do konsulów PRL we Francji i Belgii z prośbą o informacje związane z tegorocznymi wyjazdami wakacyjnymi i wycieczkowymi do Polski. Oto ich odpowiedzi:

Mówi Konsul PRL w Paryżu —
dr Stanisław BAŃBUŁA

— Prosimy Pana Konsula o wypowiedź na temat tegorocznych wyjazdów do Polski.

— Ilość wyjazdów do Polski z roku na rok wzrasta. W samym okręgu konsulatny paryskiego wydanych zostało w 1963 roku około 10.000 wiz. Jak się orientujemy — w roku 1964 nastąpi dalsze zwiększenie. Szczególnie atrakcyjną w bieżącym roku formą turystyki do Polski są wycieczki organizowane przez biura podróży, np. biuro podróży Gralla i „Transtours”. Uczestnicy tych wycieczek mają możliwości zwiedzenia Polski i odwiedzenia rodzin.

Uczestnicy wycieczek wykupując po pięć bonów turystycznych (tak zwanych niewymiennych) korzystają z 5-dniowej wycieczki po Polsce z pełnym utrzymaniem, noclegami i przejazdami.

Należy dodać, że w związku z uroczystościami, jakie będą miały miejsce w Polsce w okresie letnim z okazji 20-lecia PRL, programy wycieczek są bardzo interesujące i atrakcyjne.

Mówi Kierownik Konsulatu Generalnego PRL w Brukseli, konsul mgr Edward WASZCZUK:

— Czy zechciałby Pan Konsul podzielić się informacjami na temat wyjazdów z Belgii do Polski w nadchodzącym sezonie?

— Obserwujemy w tym roku bogatsze niż w latach ubiegłych planowanie wyjazdów turystycznych do Polski. Łączy się to z większą różnorodnością wycieczek uwzględniających zainteresowania amatorów turystyki, a także z obniżeniem kosztów wycieczek. Programy wycieczek „Orbisu” zachęciły belgijskie agencje turystyczne do nawiązania współpracy z placówką orbisowską w Brukseli. Dzięki temu bieżący rok przyniesie dalszy wzrost turystyki z Belgii do Polski.

Dokończenie na str. 10—11

De A à Z PETIT DICTIONNAIRE DU TOURISTE EN POLOGNE

ASSURANCES AUTOMOBILES — La „carte verte” couvre les risques de responsabilité civile.

La société „Warta” couvre complémentirement tous les risques (accidents, vol, incendie). Pour une 9 CV le tarif est d'environ 40 f pour 15 jours. Conducteur et passagers peuvent également s'assurer (4 f par personne pour 15 jours, 6 f pour 1 mois). Le société Warta couvre alors les frais d'éventuels soins médicaux jusqu'à concurrence de dix mille zlotys. En cas de non-possession d'une carte verte, l'automobiliste doit s'assurer à la frontière (27 f env. pour 15 jours, 36 f pour 1 mois).

AUBERGES DE LA JEUNESSE — Existents dans tous le pays, siège à Varsovie: Smolna 30.

Tarif senior: 8 zł. la nuit et 5 zł la literie, réductions pour junior. Pour excursions (5 personnes et plus) réservations un mois à l'avance aux sièges nationaux en France et en Belgique. On peut aussi profiter des campings et refuges touristiques PTTK (voire ce sigle), qui sont cependant un peu plus chers.

Suite en pages 21 et 22

En Pologne vous pourrez aussi voyager à travers... les âges. A Biskupin vous visiterez une cité lacustre, unique en Europe, et à Białowieża vous trouverez une véritable forêt vierge, peuplée de bisons, élans et cerfs en liberté

LES CONSULS POLONAIS A PARIS, BRUXELLES, LYON et LILLE NOUS PARLENT DES VOYAGES EN POLOGNE ET DES FORMALITES A ACCOMPLIR

MONSIEUR STANISLAW BAŃBUŁA, CONSUL DE POLOGNE A PARIS, recommande les excursions organisées par les bureaux de voyages sérieux. Les participants ont la possibilité de visiter la Pologne, en échange de cinq bons touristiques (vouchers) qui couvrent les frais de cinq jours d'excursion en Pologne même (hôtel, repas, déplacements locaux), et de voir leur famille pendant le reste du séjour.

Les excursions donnent également droit à des réductions sur les frais de visa et de passeport. Pour un citoyen français le visa coûte alors 25 francs, soit 50% de réduction.

Les visas touristiques sont délivrés dans un délai de 7 jours au maximum. Il est évident qu'en pleine saison le délai pour les autres visas peut se prolonger, malgré tous les efforts déployés par le Consulat. Nous espérons toutefois que ces cas seront rares.

Je voudrais encore prévenir vos lecteurs contre les trop nombreux intermédiaires qui soutirent parfois des sommes disproportionnées aux services rendus, par exemple pour avoir simplement donné des renseignements ou rempli un formulaire et se targuent de représenter le Consulat.

Il est vraiment beaucoup plus simple et moins onéreux de s'adresser aux bureaux de voyages, même dans le cas de voyages individuels. Les agences retiennent (pour le règlement des formalités de passeport ou de visa) de 10 à 30 F de commission selon le nombre de démarches à faire.

MONSIEUR EDWARD WASZCZUK, CONSUL GENERAL DE POLOGNE A BRUXELLES, constate que les agences belges de voyages offrent cette année, en coopération avec „Orbis”, une gamme plus étendue d'excursions vers la Pologne (Varsovie, Mazurie ou Zakopane) — en avion, en autocar, par le train.

Les Polonais de Belgique qui vont surtout rendre visite à leur famille (autocars Liège — Poznań du Conseil National Polonais de Liège) profiteront plus nombreux des „tours de Pologne en 5 jours” organisés par „Orbis”. Deux plus importantes excursions, de 11 jours chacune, seront également organisées, par autocars. En période „de pointe” — juillet et août surtout — des permanences du Consulat fonctionneront à Charleroi, Liège et Luxembourg pour accélérer et faciliter les formalités. Comme les Conseils Régionaux aident activement à établir les documents nécessaires, je pense que chacun aura son dossier en ordre et que nous pourrions en 10 jours au plus établir les passeports de tout citoyen polonais résidant en Belgique qui en fera la demande. La délivrance des visas sera rapide.

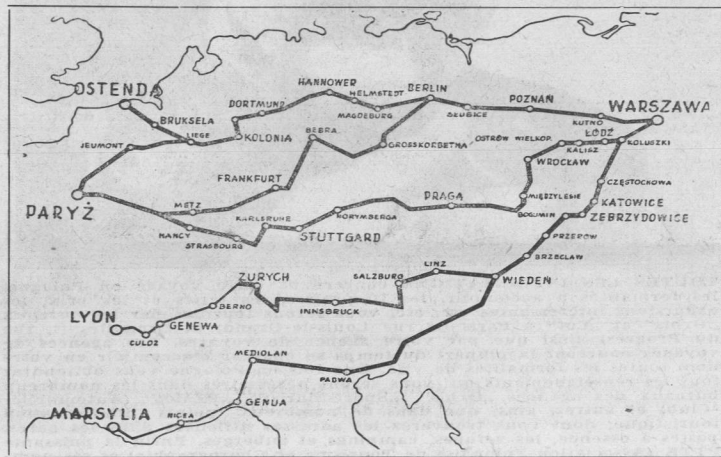
Signalons enfin l'ouverture d'une ligne régulière d'autocars (billets relativement bon-marché) de la firme „Europabus” sur le trajet Ostende-Bruxelles-Liège-Poznań. C'est déjà la seconde ligne de ce genre, après celle des autocars „Beco” de Liège.

Suite en pages 10 et 11

DROGI DO POLSKI

Jak najlepiej, najtaniej jechać do Polski, poinformują Was dokładnie biura podróży. Ale mamy nadzieję, że wszystkim, którzy wybierają się w tym roku do Kraju, niewątpliwie przydadzą się zamieszczone poniżej informacje:

Pociągami

Z departamentów północnych Francji i z Belgii pociągami ekspresowymi Paryż — Warszawa odjeżdżającym z dworca Paris Nord (według nowego rozkładu jazdy obowiązującego od 31 maja 1964 roku) o godz. 13.54 przez Aulnoye — stację graniczną Jeumont, a w Belgii: Erquelines, dalej Charleroi-Sud — w Liège-Guillemins jest o 17.42. Tutaj łączy się on z ekspresem, który odchodzi z Brukseli (Nord) o godz. 16.10. Z Liège przez stację graniczną Herbenthal i w Niemieckiej Republice Federalnej: Aachen — Köln — Dortmund — Hannover — punkty graniczne: Helmstedt i Marienborn do Berlina (Ostbf), skąd za stacją graniczną Frankfurt nad Odrą powita Was Polska w Słubicach. Dalej pociąg jedzie przez Poznań — Kutno i przyjeżdża do Warszawy na dworzec Gdański o godz. 19.01. Tak więc podróż z Paryża do Warszawy trwa 29 godzin i 7 minut.

Z departamentów wschodnich Francji są dwa połączenia również bezpośrednimi pociągami z Paryża do Warszawy. Jedno z Nancy przez Strasbourg pociągiem odchodzącym z Paryża (dworzec Est) o godz. 21.45. Ze Strasbourga pociąg jedzie przez punkt graniczny Kehl — Karlsruhe — Stuttgart — Norymbergę i do Pragi Czeskiej (na dworzec główny przyjeżdża o godz. 18.02, a odjeżdża do Polski o godz. 19.00) przez stację graniczną Międzyzysie, potem Wrocław — Ostrów Wielkopolski — Kalisz — Łódź — Chojny — Kozuski, do Warszawy przybywa o godz. 9.24 na dworzec Gdański. Tak więc podróż z Paryża tą trasą trwa 35 godzin i 39 minut.

Drugie połączenie przez Metz pociągami odchodzącym z Paris Est o godz. 22.00. Pociąg ten ma następującą trasę: Frankfurt, stacje graniczne: Bebra i Gerstungen — Berlin, przez Siubice — Rzepin — Poznań do Warszawy Główniej przyjeżdża o godz. 7.20.

Z departamentów południowo-wschodnich Francji najbliższą jest przez Szwajcarię. Można więc jechać od Lyonu przez Culoz, dalej w Szwajcarii przez Genewę — Berno — Zurych, z kolei w Austrii przez Innsbruck — Salzburg — Linz — Wiedeń; w Czechosłowacji przez Breclaw — Prerov — Bogumin — Petrovice do polskiej stacji granicznej Zembrzydowice i dalej przez Katowice i Częstochowę do Warszawy. Ta linia ma połączenie z ekspresem odchodzącym z Paris Est o godz. 21.55.

Z departamentów południowych najkrótsza droga prowadzi przez Marsylię — Niceę — Genewę — Mediolan — Werone — Padwę — Wiedeń — Breclaw — Prerov — Bogumin — Petrovice do polskiej stacji granicznej Zembrzydowice, skąd dalej przez Katowice i Częstochowę do Warszawy.

Statkiem

Wiele polskich statków handlowych zawija do portów belgijskich i francuskich. Na pokładzie każdego z motorowców jest kilka luksusowych kabin pasażerskich. Informacje na temat wolnych miejsc na statkach można uzyskać u przedstawiciela Polskich Linii Oceanicznych w Antwerpii: Mr Józef Markiewicz c/o P.S.A.L. — S.A. 4 Quai van Matern, tel. 310-515, Telex. 3-151. Adres telegraficzny: POLMAR oraz w Le Havre: Maison Genestal 44, rue Jules-Siegried, tel. 42531, Telex: 79068.

79068, adres telegraficzny: GENE-STAL. W Paryżu: Charles Le Borgne 97, Avenue des Champs Elysées tel. Elysées 11-02 (8 lines). Telex: 20926, adres telegraficzny: CHARLEBOR.

Autokarem

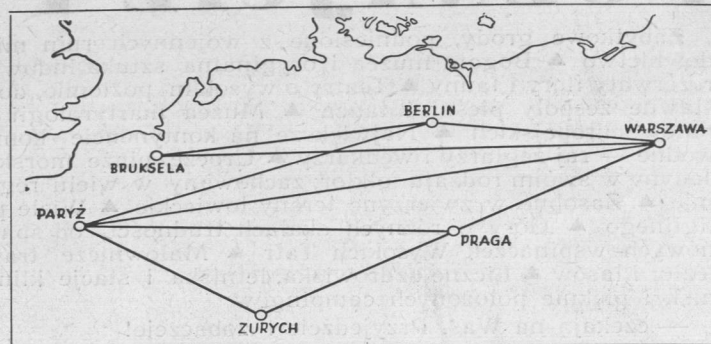
W tym roku uruchomiono stałą komunikację autobusową między Polską a Belgią. W miesiącach letnich autobusy będą kursować raz na tydzień na trasie: Ostenda — Bruksela, Liège — Poznań. Cena biletu za przejazd z Ostendy do Poznania wynosi 557 franków belgijskich. Wraz z noclegiem, kolacją i pierwszym śniadaniem w Rhythmen (Niemiecka Republika Federalna) — bilet kosztuje 772 fr. b., a w obydwie strony 1003 fr. b. Dzieci do lat 4 przewożone będą bezpłatnie, a w wieku od 4-10 płać połowę biletu. Wyjazd z Ostendy w każdą sobotę, a z Poznania w każdą środę. Bilety na podróż tymi luksusowymi autokarami, wyposażonymi w umywalki, lodówki, urządzenia klimatyzacyjne, zamawiać można w Southbound Tours w Ostendzie.

Samochodem

Bezpośrednio z Paryża do stolicy Polski, Warszawy, prowadzi TRASA E-12 (na całej długości jednakowo znakowana). Biegnie ona przez Nancy i Strasbourg, następnie w Niemczech przez Karlsruhe i Norymbergę. W Czechosłowacji przez Cheb — Pragę — Hradec — Kralove i Nachod do polskiego punktu granicznego Słone — Kudowa (znane uzdrowisko na Śląsku), skąd przez Kłodzko — Wrocław — Sieradz — Łódź i Łowicz do Warszawy. Inne trasy międzynarodowe mają połączenia z Paryża i Brukseli do stolic Austrii i Niemiec. Stamtąd do Polski prowadzi:

TRASA E-7 z Wiednia przez punkt graniczny w Cieszynie, dalej przez Oświęcim — Katowice — Kraków — Kielce — Radom do Warszawy.

TRASA E-8 z Berlina przez Frankfurt n/Odrą do punktu granicznego w Świecku koło Rzepina, następnie przez Poznań — Konin — Kutno do Warszawy i dalej przez Siedlce — Terespol do Związku Radzieckiego.

Samolotem

Do Warszawy są połączenia z Paryża samolotami „LOT” i „AIR FRANCE”, z Brukseli „LOT”-em i „SABENA”, a z Amsterdamu „LOT”-em i KLM. Poza tym z Zurychu kursują samoloty „LOT”-u i „SWISSAIR”.

W zależności od dnia odlotu są połączenia bezpośrednie lub z lądowaniem po drodze.

Z Paryża samoloty „LOT” kursują bezpośrednio do Warszawy oraz z lądowaniem w Berlinie (Niemiecka Republika Demokratyczna) lub w Zurychu. Niekiedy samoloty „LOT”-u lecąc z Paryża lądują w Brukseli i Berlinie. Lot

z Paryża do Warszawy trwa 4 godz. 30 minut, a z Brukseli do Warszawy — 2 godz. 40 minut. „Air France” ma linie bezpośrednie, względnie przez Pragę. „Sabena” ma tylko bezpośrednie połączenie z Warszawą. Podobnie KLM.

Polskie Linie Lotnicze „LOT” łączy ponadto Warszawę z: Londynem, Rzymem, Wiedniem, Belgradem, Budapesztem, Bukaresztą, Sofią, Kairem, Kopenhagą.

Poza tym w Kraju jest stała, codzienna komunikacja lotnicza z Warszawy do Gdańska (dwa razy dziennie), Poznania (2), Szczecina, Krakowa (3), Wrocławia (3), Rzeszowa (2).

OPLATY WIZOWE

I wizy zwyczajne

1. wizy pobytowe indywidualne	
a) jednokrotna do 30 dni	45.00 F
b) jednokrotna do 90 dni	62.50 F
c) jednokrotna ponad 90 dni	80.00 F
2. pobytowa zbiorowa	
a) jednokrotna do 30 dni od osoby	8.00 F
3. przejazdowa (2-dniowa)	
a) indywidualna jednokrotna	15.00 F
b) indywidualna dwukrotna	20.00 F
a) zbiorowa jednokrotna od osoby	2.00 F
b) zbiorowa dwukrotna od osoby	4.00 F

II. wizy turystyczne

1. Pobytowa indywidualna jednokrotna do 30 dni (lub ponad)	20.00 F
2. Pobytowa zbiorowa, jednokrotna do 30 dni od osoby	5.00 F
3. Przejazdowa indywidualna — jedno lub dwukrotna (3 dni)	5.00 F
4. Przejazdowa zbiorowa — jedno lub dwukrotna od osoby (3 dni) po	2.00 F

III Oplaty paszportowe

1. Za wystawienie paszportu na 1 rok	56.00 F
2. Za przedłużenie ważności paszportu na 1 rok	50.00 F

Dogodny rozkład lotów ■ Korzystną taryfę grupową oferują POLSKIE LINIE LOTNICZE „LOT”

1 stycznia 1964 r. minęło 35 lat istnienia Polskich Linii Lotniczych „LOT”, które zaliczają się do „dziesiątki” najstarszych linii lotniczych na świecie. Po przerwie spowodowanej wojną „LOT” zaczął już w 1946 r. obsługiwać linię Warszawa—Paryż jako jedną z pierwszych uruchomionych po wojnie (od 1959 r. linia ta jest również obsługiwana przez „Air France”). W roku 1961 małe dwusilnikowe samoloty, które obsługiwały polską linię Warszawa—Paryż—Warszawa, zastąpiono wielkimi czteromotorowymi turbośmigłowcami typu IL-18, które zabierają 87 pasażerów i kilka ton towaru.

W imieniu naszych Czytelników, wśród których jest wielu pasażerów „LOT-u”, złożyliśmy na ręce p. Magnusa Hedemanna, reprezentanta PRL „LOT” w Paryżu serdeczne gratulacje z okazji jubileuszu.

— Wasze życzenia są dla nas szczególnie miłe i... zobowiązujące. Dziękujemy i przyrzekamy, że będziemy latać coraz lepiej. Główny wysiłek kładziemy na jeszcze większą punktualność, regularność i poziom obsługi naszych linii.

— Pasażerowie chwalą jedzenie, które otrzymują na pokładzie Waszych samolotów.

— Najbardziej im smakuje polska szynka i piwo żywieckie...

— Ilu pasażerów przewozi się obecnie samolotami „LOT” na trasie Paryż — Warszawa?

— W roku 1962 i 1963 „LOT” przewiózł na tej trasie prawie 7600 pasażerów i obserwujemy stały wzrost liczby osób korzystających z naszych linii.

— A na wszystkich liniach „LOT-u”?

— W ubiegłym roku naszymi samolotami przewieźliśmy 238 000 pasażerów. Dodam przy okazji, że „LOT” uruchomił niedawno nową linię przez Wiedeń i Ateny do Kairu. W bieżącym „jubileuszowym” roku uruchomiona zostanie nowa linia „LOT” do Sztokholmu przez Kopenhagę. Jednak — jak już wspominałem — główny nacisk w chwili obecnej kładziemy nie na uruchamianie nowych linii, ale na coraz wyższy poziom naszych usług. Zależy nam

przede wszystkim na tym, aby nasz klient był w pełni zadowolony.

— Wiadomość bardzo zachęcająca dla tych wszystkich, którzy w tegorocznym sezonie turystycznym wybierają się samolotami „LOT” do Polski. Jakże jeszcze konkretne udogodnienia czekają Waszych klientów w bieżącym sezonie turystycznym?

— Ważną sprawą jest rozkład lotów. Ułożyliśmy go tak, aby był dla pasażerów jak najwygodniejszy. Np. pasażer „LOT-u” odlatując o godz. 14 z Paryża znajduje się już o godz. 18 na lotnisku Okęcie w Warszawie. W sezonie turystycznym, tzn. od 31 maja do końca października, samoloty „LOT” odlatują z Paryża 4 razy w tygodniu: w poniedziałki, wtorki, czwartki i soboty.

Pragnę zakomunikować nową, bardzo korzystną wiadomość dla turystów z Francji pragnących zwiedzać Polskę. Dzięki podjętym wysiłkom i staraniom uzyskaliśmy zatwierdzenie nowej, bardzo korzystnej taryfy grupowej. Otóż już za cenę 750 F możemy zapewnić przelot samolotem z Paryża do Warszawy i z powrotem oraz kilkunastodniowy pobyt w Polsce (wliczony już w tę cenę). Z tej specjalnie niskiej taryfy opłat korzystać mogą wycieczki grupowe, nie mniejsze jednak niż 15 osób.

— To jest rzeczywiście rewelacyjnie niska cena, biorąc pod uwagę przelot w obie strony samolotem i pełny koszt kilkunastodniowego pobytu w Polsce. Natychmiast powiadomimy o tym naszych Czytelników.

— Staraliśmy się o specjalnie niską taryfę z myślą o Polakach mieszkających we Francji, licząc, że skorzystają z okazji odbycia podróży do Kraju polskim samolotem i z możliwością pobytu w Kraju na korzystnych warunkach finansowych. Pozwólcie, że poproszę o zamieszczenie w Waszym piśmie dwóch zdań: Zapraszamy serdecznie wszystkich Czytelników „Tygodnika” do odbycia podróży do Polski samolotem „LOT-u”. Życzymy im wszystkim przyjemnego lotu!

DWA TYGODNIE NA MAZURACH — 750 F lub 490 F
ATRAKCYJNA PODRÓŻ PO POLSCE POŁUDNIOWEJ 756 F
5-DNIOWA WYCIECZKA AUTOKAREM — 135 (!)

Odwiedziliśmy pana Janusza Piewciewicza, kierownika OSRODKA INFORMACYJNEGO Polskiego Biura Podróży „ORBIS” w Paryżu (18 rue Louis-le-Grand, Paris II-ème), który udzielił następujących informacji:

Z zadowoleniem należy stwierdzić, że francuskie biura podróży wykazują obecnie większe niż w ubiegłych latach zainteresowanie w oferowaniu wyjazdów do Polski swoim klientom. W broszurach 11 francuskich biur podróży ukazały się lub ukażą się w tym roku polskie programy wraz z cennikami. Np. za 750 F można będzie spędzić 2 tygodnie w domkach campingowych w Giżycku na Mazurach, korzystając z bezpłatnego używania żaglówek i kajaków. Cena ta obejmuje również przelot samolotem z Paryża do Warszawy i z powrotem. Ten sam program przy dojeździe koleją kosztować będzie 490 F, a własnym samochodem tylko 240 F.

Za 756 F będzie można odbyć „kombinowaną” wycieczkę koleją i autokarem z Paryża po Polsce Południowej. Za 15 F dziennie można sobie urządzić pobyt z pełnym utrzymaniem w Zakopanem, w Karpaczu i nad morzem.

Wyjątkową okazją zarezerwowaną dla naszych Rodaków z zagranicy będzie 5-dniowa wycieczka autokarem, obejmująca zwiedzanie Warszawy, Krakowa, Częstochowy i Poznania. Cena samej wycieczki na terenie Polski z noclegami i pełnym utrzymaniem wynosi tylko 135.83 F. Zapisać się można na nią w biurach podróży p. Gralla w Lens, Paryżu i Metz, „Trans-tours” w Paryżu i Lille oraz „Express” w Lille.

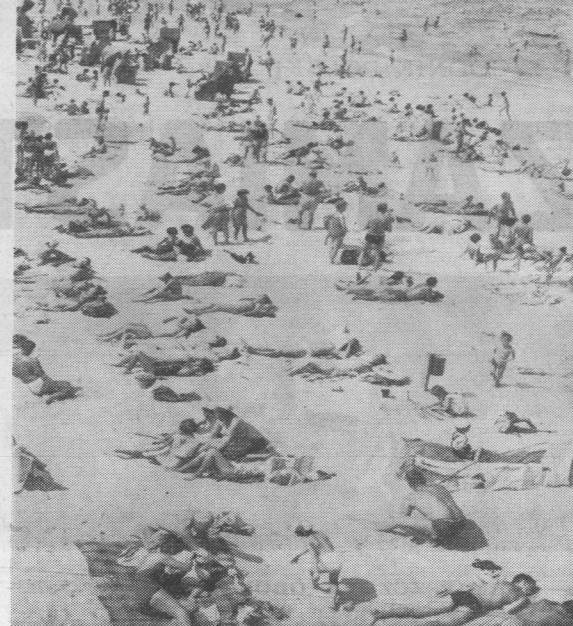
PRZEDWIOŚNIE: okres roztopów, pąków na wierzbach i leszczynach, przebiśniegów i krokusów

AVANT-PRINTEMPS: le dégel, les coudriers et les saules bourgeonnent, perce-neige et crocus

WIOSNA: wybuch zieleni i kwiecica na łąkach, w sadach i ogrodach. Święta kwitnącej jabłoni

PRINTEMPS: enchanteresse floraison dans les prés et jardins. Fêtes des pommiers en fleur

LATO: szczyt pogody i ciepła od czerwca do sierpnia. Słońce. Najrojoniej nad morzem i jeziorami

ÉTÉ: beau temps et soleil de juin à août. Foules sur les plages de la Baltique et sur les lacs

6 POLSKICH PÓR ROKU

Ile jest w Polsce pór roku? Każdy dorosły człowiek odpowie, że cztery, ale — uwaga — młodzież szkolna w Kraju natychmiast zaoponuje. Uczniowie bowiem są już au courant najnowszych badań geograficznych, z których wynika, że w Kraju jest aż sześć pór roku: przedwiośnie, wiosna, lato, jesień, przedzimie i zima. O tej nowej klasyfikacji pór roku, a także o polskim klimacie i sprawach z nim związanych rozmawiamy z prof. dr Wincentym Okołowiczem — kierownikiem katedry klimatologii Uniwersytetu Warszawskiego.

— Panie profesorze — ludzie starsi, tradycjonalści, sceptycznie się odnoszą do nowej klasyfikacji, nazywają nowy podział na sześć pór roku dziwactwem i niepotrzebnym zagmatwaniem ogólnie przyjętych prawd...

— A jednak dwie „dodatkowe” pory roku nie są „zmyśleniem”. Klasyfikację tę wprowadził Eugeniusz Romer — nie jest to więc taki najnowszy „wynalazek”. Ogólnie przyjmuje się, że np. lato to taka pora roku, kiedy średnia temperatura przekracza plus 15 stopni. Jeśli waha się ona w granicach od plus 5 do 15, jest to wiosna lub jesień, jeżeli natomiast średnia nie obniża się poniżej zera i nie jest wyższa od plus 5, to mamy właśnie jedną z „nowych” pór roku: przedwiośnie lub przedzimie.

— Starsi ludzie mówią, że „kiedyś”, to znaczy za młodości ich dziadków, Polska miała inny, bardziej ustalony klimat z prawdziwymi ostrymi zimami i upalnymi długimi latami. W tej chwili mamy tak różne typy zim i tak przeróżne odmiany lata, że można chyba śmiało powiedzieć, że na przestrzeni lat klimat Polski się zmienił.

— Te zmiany, o których pani mówi, są obserwowane przez polskich uczonych od około 200 lat, a w Warszawie pierwsze badania meteorologiczne rozpoczęto przeszło 300 lat temu. Mamy więc do dyspozycji ogromny i bardzo ciekawy materiał porównawczy. Jaki jest ten polski klimat? A więc ogólnie można powiedzieć, że jest on cieplejszy, niżby to mogło wynikać z położenia geograficznego Polski. Nasz klimat określamy mianem przejściowego. O ile przed laty mogliśmy go nazywać bez większych skrępowań kontynentalnym, o tyle teraz posiada zarówno wiele cech kontynentalnych, jak klimatu zachodniej Europy. Główną cechą naszego klimatu jest zmienność, kaprysy, które stały się regułą. Bywają więc zimy bardzo ostre i bardzo łagodne, podobnie jest z latem — obok upalnych i pięknych — zdarzają się deszczowe i chłodne.

— Jakie są przyczyny tych wahań i kapryśków? — Otóż np. łagodne zimy spowodowane są napływaniem mas powietrznych pochodzenia oceanicznego. Te same podmuchy są sprawcami nieudanego, deszczowego lata. Jeśli natomiast mamy napływ powietrza kontynentalnego — notuje się ostre zimy i piękne lato. Pory roku nie „nastają” w Polsce jednocześnie na całym obszarze. Np. w Białostockiem zima jeszcze w pełni, kiedy np. w Poznańskim panuje już przedwiośnie. Również „żywot” różnych pór roku nie jest jednakowy dla różnych dzielnic kraju. Np. wiosna we wschodniej części Polski trwa niespełna 50 dni, a w Polsce zachodniej do 70 dni. Lato gości w okolicach górskich jedynie przez 40 dni, podczas gdy we wschodnich regionach oraz nad środkową Odrą trwa nierzadko 100 dni.

— Jakie miasto w Polsce jest „najcieplejsze”? —

— Jakie miasto w Polsce jest „najcieplejsze”? —

EN POLOGNE L'ANNEE A 6 SAISONS

Combien y-a-t-il de saisons dans l'année? Quelle drôle de question! Voyons! même un enfant de la Maternelle sait qu'il y en a quatre! D'accord, en France, mais pas en Pologne. Chaque enfant polonais, à condition évidemment qu'il ne fasse pas l'école buissonnière pendant les leçons de géographie, sait que dans son pays l'année compte six saisons: l'avant-printemps, le printemps, l'été, l'automne, l'avant-hiver et l'hiver.

Convaincus que nos enfants avaient inventé cette histoire pour „épater” les grandes personnes nous nous sommes adressés au professeur Wincenty Okołowicz de l'Université de Varsovie.

— Non, les deux saisons „supplémentaires” de l'année n'ont pas été „inventées” par les enfants. Ces derniers sont tout simplement au courant des toutes dernières études géographiques sur le climat polonais. Remarquez d'ailleurs que cette nouvelle classification avait été déjà proposée par le professeur Eugeniusz Romer (1871—1954) éminent géographe et cartographe.

PRZEDZIMIE: okres groźnych pochodów chmur, silnych wiatrów, zimnych deszczów ze śniegiem

AVANT-HIVER: nuées menaçantes, vents forts, pluies froides déjà mélangées de neige fondante

— Tarnów i okolice (woj. krakowskie). Tu zanotowano najwyższe średnie temperatury roczne. Najzimniejsze są północno-wschodnie Suwałki (woj. białostockie), a także okolice Przemyśla i Ustrzyk (Bieszczady) — woj. rzeszowskie. Najbardziej deszczowe jest Pojezierze Pomorskie z Koszalinem, Bytowem i Miastkiem (woj. koszalińskie). Nie znaczy to jednak, że mamy unikać tych miejscowości, bowiem — jak już powiedzieliśmy — klimat Polski ma różne typy pogody.

— Jaką porę roku proponowałby pan Rodakom z Francji za najdogodniejszą na odwiedzenie Kraju?

— Wszystkie pory roku mają swój urok, z wyjątkiem może przedzimia, przypadającego na listopad. Jeśli wizyta przypadłaby na sycyłek zimy, przedwiośnie i początek wiosny, poleciłbym bez wahania nasze góry, które mają „najpewniejszą” pogodę właśnie teraz i wczesną jesienią. (Na jesieni notuje się np. w Zakopanem największą liczbę dni bezchmurnych). Jeszcze bardziej bezchmurny jest Zamość z okolicami (woj. lubelskie) i cała południowo-wschodnia dzielnica Polski. Wybrzeże bałtyckie najlepiej natomiast odwiedzić w czerwcu i lipcu. Myślę jednak, że nasz Kraj jest zawsze atrakcyjny i każda pora roku ma swój urok, a nasz klimat jest dużo łagodniejszy i cieplejszy, niż sądzą ludzie, którzy Polskę znają jedynie z opowiadań, korespondencji, książek i dalekich wspomnień.

ALICJA ZGLINICKA

— Oh, mais alors! tant de saisons. Comment savons maintenant quelles sont celles que nous pouvons recommander à nos compatriotes de France pour leur visite en Pologne!

— Toutes les saisons de l'année ont leur charme, exception faite de l'avant-hiver, c'est à dire du mois de novembre. En outre, notre climat est beaucoup plus doux et chaud que ne se l'imaginent les personnes qui ne connaissent la Pologne que par le truchement des lettres, des livres ou de lointains souvenirs.

„L'automne d'or” polonais a toujours autant de charme, surtout sous le ciel sans nuages des régions montagneuses et dans les grands massifs forestiers. La fin de l'hiver, l'avant-printemps et le printemps sont la saison rêvée pour faire du ski, profiter des „kulig”, randonnées en traîneaux dans la forêt, du yachting sur la glace des grands lacs. L'été — tout le pays s'offre, mais surtout les plages de la Baltique et les milliers de lacs et étangs.

ZIMA: w miarę śnieżna, w miarę mroźna z wyjątkiem krótkotrwałych okresów spadku temperatury

HIVER: période de froid et de gel, abondantes chutes de neige, mais courtes périodes de dégel

JESIEŃ ŻŁOTA: Malownicza, przepiękna pora tyśiąca barw całej przyrody — do końca października

AUTOMNE DORÉ: la nature entière chatoye de mille couleurs jusqu'à la fin du mois d'octobre

ZAMIAST HOTELU-BIWAK

ADRESY CAMPINGÓW I i II KATEGORII

ZAMIESZCZONA OBOK MAPKA ważniejszych campingów w Polsce nie wyczerpuje wszystkich potrzeb podróżującego po Kraju, może być jednak bardzo przydatna. Mapa wraz z dobrą informacją turystyczną to polowa powodzenia przy zwiedzaniu regionów nieznanych lub mało znanych. Dlatego też na wstępie podajemy

KILKA ZDAŃ O INFORMACJI TURYSTYCZNEJ

Istnieje wiele wydawnictw o charakterze przewodników, dostępnych na rynku księgarskim. Turysta winien też wiedzieć, że w Polsce w każdym regionie, na stacjach kolejowych, stacjach benzynowych, jest wyraźnie oznaczony adres punktu informacji turystycznej. Należy się tam udać lub zatelefonować i uzyskać wszelkie informacje o trasach, noclegach, warunkach podróży itp. W ten właśnie sposób pierwsza francuska rodzina campingująca w Jabłoni na Mazurach dowiedziała się na przykład, gdzie należy łapać ryby w jeziorze Brzozolasek.

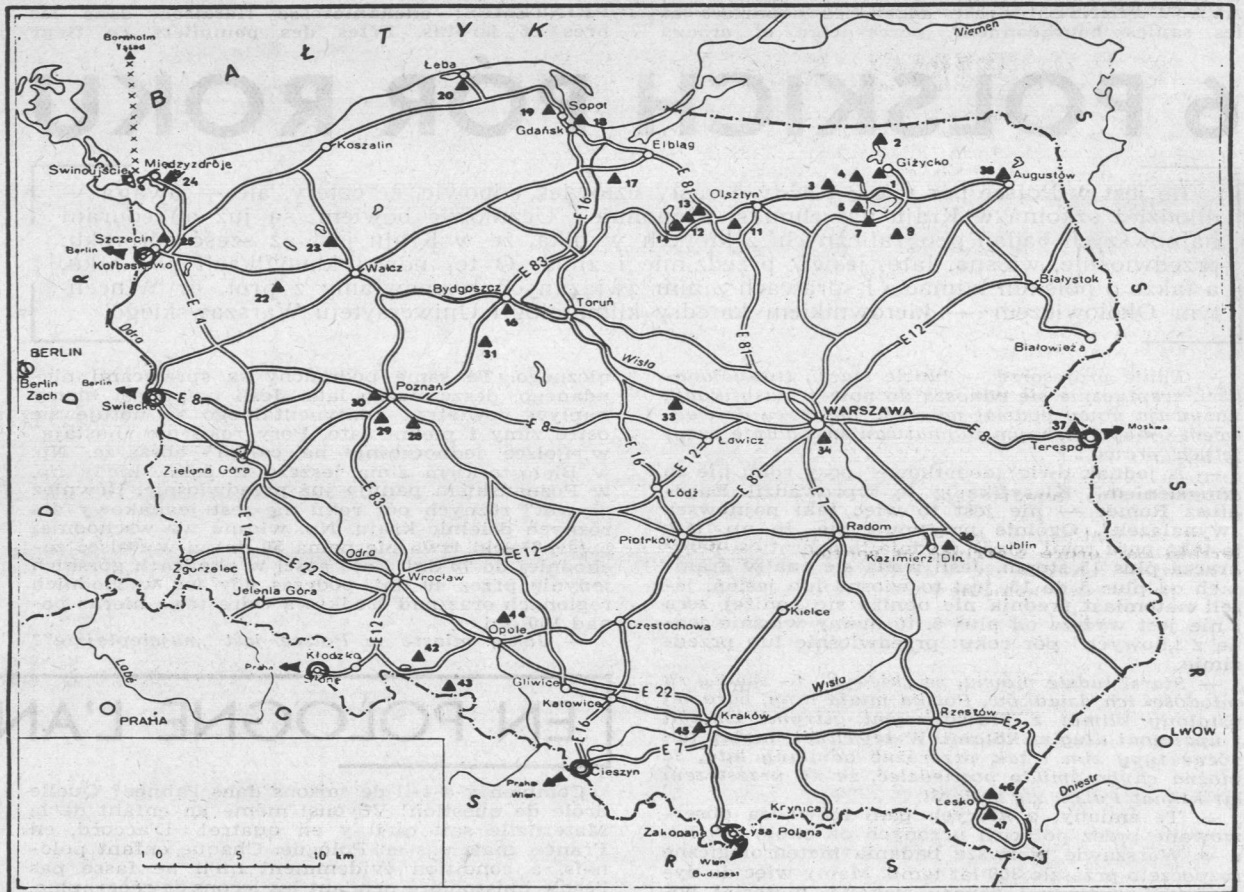
Camping w Jabłoni leży 4 km od mazurskiego miasta Pisz, które uwidocznione jest na każdej mapie samochodowej. Małżeństwo, o którym mowa, o zamiłowaniu traperskich i wędkarskich, wyłożyło w jeziorze Brzozolasek, położonym obok campingu, dużego szczupaka i chociaż pobyt tutaj traktowało jako etap w swej traperce, pozostało tu już do końca urlopu. Wkrótce z namiotu przenieśli się oni do domku turystycznego, a na kilka dni nawet do pokoju w domu wycieczkowym.

NAJWAŻNIEJSZĄ SPRAWĄ DECYZJA O CHARAKTERZE URLOPU

Jeżeli ktoś zamierza np. zwiedzać w Polsce załki, interesują go takie campingi, jak np. Malbork w woj. gdańskim czy Kazimierz nad Wisłą w woj. lubelskim. Jeżeli chce się urlop spędzić nad morzem, bierze się pod uwagę camping nr 24 w Międzyzdrojach, nr 20 w Lebie czy nr 18 w Jelitkowie. Odpowiednio planuje się tani pobyt w Tatrach, Sudetach czy Karkonoszach na górskich szlakach. Jeżeli ktoś interesuje się żeglarstwem, to oczywiście zmierza na Mazury czy w Augustowskie.

Trudniej jest z wyborem miejsca na wędkowanie. Dużych rzek w Polsce wiele, a nieprzeliczone ilości rybnych strumyków i jezior jeszcze bardziej komplikują decyzję. A przecież każda woda ma miejsca, w których „ryba tnie” i takie, gdzie jej nie uświadczysz. Małżeństwo, o którym wspomnieliśmy, wybierało najlepsze, zdawało im się, trzcinowe zakola i szuwarowe wręby na jeziorze Brzozolasek, nad którym leżał camping. Wracali początkowo z mizernymi rezultatami. Inni wędkarze w tym samym czasie mieli sukcesy. Tajemnica polegała na znajomości topografii dennej jeziora. Na jego przekątnej wznosi się na dnie naturalny wał. Wędkarze mówią, że to jest „górką”. I tylko w jej paśmie biorą szczupaki jak „smoki”, a okonie jak „lwy”. Wystarczyło uzyskać informację o „właściwości” jeziora i nasi znajomi nie mogli się nachwalić dobrze spędzonego urlopu.

Nr 1 — GIŻYCKO — (woj. olsztyńskie), ul. Lotnicza, kategoria I; Nr 2 — WĘGORZEWO (woj. olsztyńskie), kat. I; Nr 3 — MRAGOWO (woj. olsztyńskie), kat. I; Nr 4 — WILKASY (woj. olsztyńskie), kat. II; Nr 5 — KAMIEN (woj. olsztyńskie), kat. II; Nr 7 — RUCIANE (woj. olsztyńskie), kat. I; Nr 9 — JABŁOŃ (woj. olsztyńskie), kat. II; Nr 11 — STARE JABŁONKI (woj. olsztyńskie), kat. I; Nr 12 — KACZORY (woj. olsztyńskie), kat. I; Nr 13 — PILAWKI (woj. olsztyńskie), kat. II; Nr 14 — IŁAWA (woj. olsztyńskie), kat. I; Nr 16 — JANOWO (pow. Bydgoszcz), kat. I; Nr 17 — MALBORK (woj. gdańskie), kat. I; Nr 18 — JELITKOWO (Gdańsk), kat. I; Nr 19 — SOPOT (Kamienny Potok, Al. Sepia 51), kat. I; Nr 20 — LEBA (woj. gdańskie), kat. I; Nr 22 — DRAWNO (woj. szczecińskie), kat. II; Nr 23 — CZAPLINEK (woj. koszalińskie), kat. I; Nr 24 — MIĘDZYDROJE (woj. szczecińskie), ul. Wesola 4, kat. I; Nr 25 — SZCZECIN-DABIE (woj. szczecińskie), kat. I; Nr 28 — KORNIK (woj. poznańskie), kat. II; Nr 29 — STĘSZEWO (pow. Poznań), kat. I; Nr 30 — BARANOWO (pow. Poznań), kat. I; Nr 31 — ŻNIN (woj. bydgoskie), kat. I; Nr 33 — ŁĄCK (woj. warszawskie, pow. Gostynin), kat. I; Nr 34 — WARSZAWA (ul. Wawelska 5, Stadion „Skry”), kat. I; Nr 36 — KAZIMIERZ (woj. lubelskie, pow. Puławy), kat. I; Nr 37 — TERESPOL (woj. lubelskie, pow. Biała Podlaska), kat. I; Nr 38 — AUGUSTÓW (Augustów Port, woj. białostockie), kat. I; Nr 42 — OTMUCHÓW (woj. opolskie), kat. I; Nr 43 — POKRZYWNA (woj. opolskie, pow. Prudnik), kat. I; Nr 44 — TURAWA (woj. opolskie), kat. II; Nr 45 — KRAKÓW (ul. Piastowska 1), kat. I; Nr 46 — LESKO (woj. rzeszowskie), kat. I; Nr 47 — MYCZKOWCE (woj. rzeszowskie), kat. I.

JAK DOTRZEĆ Z WARSZAWY DO JABŁONI

Każdy z turystów wizytujących Polskę dociera do Warszawy. I jeżeli stąd, ze Stolicy zdecyduje się udać na Mazury, prosimy bardzo! Jedziemy 20 kilometrów za Warszawę — JABŁONIA. Zwiedzić tu można pałac klasycystyczny z XVIII wieku położony w pięknym parku. Z Jabłoni w prawo kierujemy się na PUŁTUSK. Jesteśmy jeszcze ciągle na Mazowszu. Pułtusk był prawie całkiem zniszczony w czasie ostatniej wojny. Na rynku odbudowany ratusz z oryginalną wieżą późnogotycką. Można obejrzeć także gotycko-renesansową kolegiatę z XV wieku, a w jej kaplicy renesansowe freski. Jest tutaj także przy cegielni pracownia garncarstwa ludowego.

Na dalszej trasie PRZASNYSZ. Dwa kościoły gotyckie z XVI wieku i wreszcie 174 km od Warszawy SZCZYTNO. Tutaj spotykamy pierwsze jeziora. Samo miasto leży nad jeziorem Długim. W miejscowym muzeum ciekawe zbiory mazurskiej sztuki ludowej (m. in. malowane kaffele z XVIII i XIX wieku). Na miejscu camping (nr 8). Ze Szczytna, jeżeli nie zamierzamy zwiedzić OLSZTYNA, skręcamy w prawo na BABIĘTA i ZGON. Zbliżamy się do celu i samego serca Mazur. Zgon leży nad jeziorem Mokre. Znajduje się tutaj schronisko turystyczne, restauracja, wypożyczalnia kajaków, a nad jeziorem Uplik — rezerwat czapli siwej.

Stąd do RUCIANEGO, popularnej miejscowości wypoczynkowej, słynącej jako ośrodek sportów wodnych. Leży ona wśród malowniczych jezior w środku Puszczy Piskiej. Warto zobaczyć z Rucianego i pojechać 6 kilometrów do wsi Wojnowo, zamieszkałej przez filiponów, rosyjskich starobrzędowców, którzy osiedlili się tutaj w 1831 roku i zachowali do dziś stare zwyczaje. Ostatnim miastem po Rucianem będzie PISZ, a 4 kilometry za nim nasz camping Jabłoni. Tutaj wymarzone miejsce dla znawców. Odejdiesz 10 metrów od campingu w jedną stronę, spotkasz sfaldowaną wodę jeziora Brzozolasek, pełnego ryb, dzikiego ptactwa, wygodnego

do kąpieli, żeglownia. Z pozostałych trzech stron Puszcza Piska, stuletnie sosny oplecione gąszczem poszycia, dużo zwierzyzny łownej, grzybów i jagód w bród.

WRACAMY ZAWSZE INNĄ DROGĄ

Wracając z Jabłoni do Warszawy możemy ze Zgonu na MYSZYNEC i OSTROŁĘKĘ. W ten sposób zwiedzimy po drodze interesujący region kurpiowski. Myszyńiec to dawna osada kurpiowska z gotycką dzwonnica i tradycyjnym ludowym budownictwem. Ciekawe stroje, tkactwo, wycinanki z papieru. Po drodze oryginalna wieś KADZIDŁO. W Ostrołęce klasztor bernardynów z XVII wieku. Nad Narwią pomnik na miejscu bitwy, jaką stoczono w czasach Powstania Listopadowego (1831). Z Ostrołęki przez Różan i Pułtusk wracamy do Warszawy. Całość wyprawy można rozłożyć od dwóch do czterech dni. Każda trasa może mieć odpowiednią ilość rozwiązań. Zależnie od możliwości, gustów, potrzeb i innych turystycznych zachcianek.

KILKA SŁÓW O BIWAKOWANIU

W okresie lipca i sierpnia campingi cieszą się wielkim powodzeniem. Uzyskanie domku zależy od wcześniejszego zgłoszenia swego pobytu. Zamiast drogiego zazwyczaj luksusowego hotelu, na terenie campingu można skorzystać z biwakowania pod namiotami. Można je w Polsce wypożyczyć.

Warto nadmienić, że biwakowanie w Polsce jest dostępne i nie ma w zasadzie ograniczeń stosowanych w innych krajach, np. Włoszech czy Czechosłowacji. Dobór miejsca określa sam turysta. Tutaj będą biwakowali, tutaj rozbijają swój namiot! Biwakowanie w namiotach własnych jest bezpłatne. Miejsce na ten cel jest dosyć, a więc w ten sposób przed turystą otwierają się dalsze perspektywy urlopowe. Gdzie? W Polsce — kraju turystyki masowej!

BIURO PODRÓŻY „GRALLA”

LICENCJA 62.174

Dyrekcja: **LENS (P. de C.):** Place de la Gare — Tél. 731 i 867

Oddziały: **BRUAY-EN-ARTOIS:** (Paloma), rue Charles Mar-
lard — Tél. 342 (naprzeciw szpitala)

PARIS II: 38 bis, rue Vivienne — Tél. LOUvre 50-42
(metro: Louvre)

LYON VI: P. URAMEK — „POLONIA” — 26 Cours
Viton — Tél. 24-65-74

METZ: 43-45, rue Serpenoise — Tél. 68-24-01

organizuje wyjazdy grupowe i indywidualne do POZNANIA,
w odwiedziny do rodzin, oraz 3, 4-tygodniowe lub 2-mie-
sięczne WYCIECZKI połączone z 5-dniowym
ZWIEDZANIEM NAJPIĘKNIEJSZYCH OKOLIC POLSKI.

Bogaty i atrakcyjny program 5-dniowych wycieczek po Polsce!

Ceny bezkonkurencyjne!

W czasie zwiedzania zapewnią się wygodny przejazd, wyży-
wienie, hotele, obsługę fachowego przewodnika oraz kolację
pożegnalną w dniu zakończenia wycieczki.

ODJAZDY Z LENS

11 maja

8 czerwca

22 czerwca

6 lipca — pociąg specjalny —

20 lipca

3 sierpnia — pociąg specjalny

17 sierpnia

31 sierpnia

14 września

ODJAZDY Z PARYŻA

Od 15 maja do 11 września
każdy piątek z Gare de l'Est
o godz. 22.15.

ODJAZDY Z METZ

Od 16 maja do 11 września
o godz. 2.54 rano
w każdą sobotę (czyli w no-
cy z piątku na sobotę).

Na życzenie naszych Klientów wystawiamy także bilety kolejowe
z Poznania do wszystkich miejscowości w Polsce.
Zapisy już przyjmują wyżej wymienione biura oraz przedstawiciele
terenowi.

JEDYNE BIURO PODRÓŻY WE FRANCJI NA POCIĄGI SPECJALNE DO POLSKI!

Biuro podróży A. GRALLA zapewnia również najwygodniejszy
i najkorzystniejszy sposób przesyłania paczek
dla krewnych w Polsce. Paczki bez opłat celnych!

UWAGA: Odbiorca w Polsce może na swoje życzenie zamiast
paczki podjąć gotówkę w złotych polskich dzięki tzw.
„skupowi towarów”, wg. bardzo korzystnej relacji.

ODBIORCA OTRZYMUJE WTEDY:

za 50 F — około 720 zł
za 100 F — „ 1.440 zł
za 200 F — „ 2.880 zł

Zwracajcie się po szczegółowe cenniki i informacje.
(Cenniki wysyłamy na życzenie).

CAMPING EN POLOGNE

La Pologne est pour le campeur un pays vraiment proche de l'idéal. Il y est
l'aisé de planter sa tente „dans la nature” sans se heurter à un garde-champêtre
rébarbatif ou à une foule d'interdictions. Dans les complexes forestiers, il sera
cependant nécessaire d'obtenir (facilement) l'autorisation du garde-forestier et
de respecter les précautions d'usage pour les feux de camp.

Pour ceux qui préfèrent le camping organisé, un réseau de plus en plus dense
de terrains s'offre dans tous le pays. En page précédente nous indiquons une
série de terrains de camping de I-e et II-e catégories. Une carte montre leur
implantation. Une remarque: des campings existent aussi dans les grandes villes,
souvent dans un terrain vert en plein centre, comme par exemple à Varsovie.

La plupart des terrains indiqués disposent également d'agréables bungalows
à 2-4 places. Au bord des lacs, étangs et cours d'eau on pourra y louer des
kayaks, parfois des petits yachts.

A toutes fins utiles, voici un extrait du règlement des terrains de camping
polonais et un tarif des redevances:

Le campeur est tenu de s'inscrire dans
le registre du camp en mentionnant son
nom et prénom, sa profession, son
domicile, ainsi que le genre et le nu-
méro d'enregistrement de son véhicule.

Les campeurs prennent place sur le
terrain par ordre d'arrivée et confor-
mément aux indications du gérant

Le lavage des véhicules n'est auto-
risé qu'aux endroits destinés à cet
usage,

Les feux de camp ne peuvent être
allumés qu'avec l'autorisation du gé-
rant,

Il est interdit de troubler la tran-
quillité du camp par des conversations
trop bruyantes, par des cris et des ap-
pels à haute voix, etc.

Le silence total est de rigueur entre
22 heures et 6 heures, ou, dans des cas
exceptionnels et sur l'autorisation de
gérant, entre 23 heures et 6 heures,

Le campeur est prié d'inscrire ses
éventuelles réclamations, observations
et propositions dans un cahier spécial
que le gérant est tenu de lui présenter
sur sa demande.

REDEVANCES PAR NUIT ET PAR CATÉGORIE

Droit de	I	II
	en zlotys	
bénéficier des aménagements (cuisine touristique, courant, eau, WC, lavoir, table à repasser, gardiennage)		
par personne	3.00	1.00
par enfant de moins de 10 ans	1.50	0.50
dresser une tente	5.00	5.00
ranger une voiture	8.00	8.00
une moto	4.00	4.00
une remorque	16.00	16.00
un autocar	24.00	24.00
Hébergement dans un bungalow	25.00	25.00
Location de		
1 couverture	2.00	2.00
1 matelas	2.50	2.50
1 drap	2.50	2.50
la literie (2 draps, 1 taie, 2 couvertures, 1 oreiller)	10.00	10.00
pour chaque nuit suivante		
la literie	2.00	2.00
1 drap	0.50	0.50
1 tente avec plancher pour deux personnes	11.00	11.00

Remarque: En réglant d'avance les redevances sur les aménagements du terrain
pour un séjour de 5 jours, le campeur bénéficie du droit de dresser gratuitement sa
tente pour les deux jours suivants.

Spod kolumny króla Zygmunta stojącej na Placu Zamkowym w Warszawie prowadzą dwie przepiękne trasy turystyczne: jedna na Stare Miasto wzdłuż zabytkowych murów obronnych, druga od ruin Zamku po tzw. Osi Saskiej biegnącej Krakowskim Przedmieściem, Nowym Światem i Alejami Ujazdowskimi

La colonne du roi Sigismund III est un des symboles de Varsovie. La visite de la Vieille Ville commence toujours ici

Doskonałą szosą z Zakopanego i Poronina przez Bukowinę Tatrzańską i Łysą Polanę do uroczego jeziora zwanego Morskim Okiem mkną setki aut i autokarów. Podróżnym i turystom towarzyszą wspaniałe, niezapomniane widoki Wysokich Tatr, niemal jak w Alpach

Une très belle route en lacets, ouvrant sans cesse de nouveaux paysages, mène de Zakopane au lac „Morskie Oko”

Prześliczne Jeziora Mazurskie i Augustowskie znalazły uznanie najbardziej wybrednych amatorów sportów wodnych. Urzekają bogactwem fauny i flory, nie spotykanym nigdzie spokojem

Lacs de Mazurie et d'Augustów s'offrent aux amateurs des sports nautiques et de la nature à l'état vierge

CUDA POLSKI

La faveur de la Pologne va grandissant dans les milieux touristiques. Les guides internationaux citent nombre de ses sites et monuments uniques. Les prospectus des agences de voyage soulignent l'attractivité de ce pays aux mille ans d'histoire, la beauté de ses sites naturels, la magnificence de ses monuments historiques, objets d'un piétisme particulier, la richesse de son folklore, les résultats étonnants de la reconstruction des villes entièrement détruites par la guerre, l'ampleur des réalisations nouvelles, des grands chantiers. Il serait vraiment difficile d'énumérer tout ce qui peut attirer en Pologne les touristes soucieux de voir toujours du nouveau. Mais depuis les milliers de lacs de la Mazurie, jusqu'aux Carpathes et aux Tatra chacun trouvera de quoi assouvir sa soif de voir et de connaître. Dans cette page nous en donnons quelques exemples.

WARSZAWA — bohaterskie miasto, skreślone przez Hitlera z mapy Europy i zamienione w kamienną pustynię, przywrócone do świetności przez naród polski w sposób budzący podziw całego świata.

KRAKÓW — piękny średniowieczny gród, dawna stolica Polski z 600-letnim Uniwersytetem, Wawelem — wspaniałym królewskim Zamkiem, skarbnicą pamiątek narodowych i bogactwem zabytkowej architektury.

DRZWI GNIEŹNIENSKIE — zdobiące portal gotyckiej Katedry w Gnieźnie, z pierwszej połowy XII wieku, odlane z brązu. Najświetniejszy, zadziwiająco piękny zabytek sztuki polskiej wczesnego średniowiecza.

WIELICZKA — słynna kopalnia soli czynna od przeszło tysiąca lat. W kopalnianych podziemiach znajduje się muzeum górnicze, korty tenisowe i liczne artystycznie rzeźbione sale, a także podziemne jeziora.

BISKUPIN — starosłowiański gród przedhistoryczny sprzed 2500 lat, wydobyty przez archeologów z bagien i starannie zrekonstruowany. Liczne narzędzia i przedmioty używane 25 wieków temu.

PRZEŁOM DUNAJCA — niezwykła osobliwość przyrodnicza, jedna z nielicznych na świecie. Wartka rzeka wrzyna się kilkusetmetrowym wąwozem w wapienne masyw Pienin, tworząc niezliczone zakręty.

JEZIORA MAZURSKIE — jeden z największych w Europie kompleksów jezior różnej wielkości połączonych ze sobą kanałami, nadających się znakomicie do żeglugi i sportów wodnych, liczne rezerваты ptactwa.

PUSZCZA BIAŁOWIESKA — część największego w Europie kompleksu pierwotnego lasu zachowanego w stanie dziewiczym. Znajduje się tu największy na świecie rezerwat żubrów żyjących na wolności.

OLTARZ WITA STWOSZA — cudownie rzeźbiony tryptyk stanowiący ołtarz w Kościele Mariackim w Krakowie. Wyrzeźbiony w XV wieku w drzewie lipowym, złożony z kilkuset figur i części. Jedno z największych tego typu dzieł w Europie.

GDANSK — stare, bogato zdobione patrycjuszowskie kamieniczki i liczne średniowieczne budowle portowe, przywrócone do dawnego piękna po całkowitym zniszczeniu ich w czasie ostatniej wojny.

ORGANY OLIWSKIE — instrument o niezwykłych rozmiarach i znakomitych walorach akustycznych, zbudowany w XVIII wieku przez Jana Wulfa w Katedrze w Oliwie, z poruszającymi się figurami.

CIECHOCINEK — słynne tężnie Staszica w Parku Uzdrawiskowym z przełomu XVIII—XIX w., osuszające solankę i tworzące w głębi ładu klimat zbliżony do nadmorskiego.

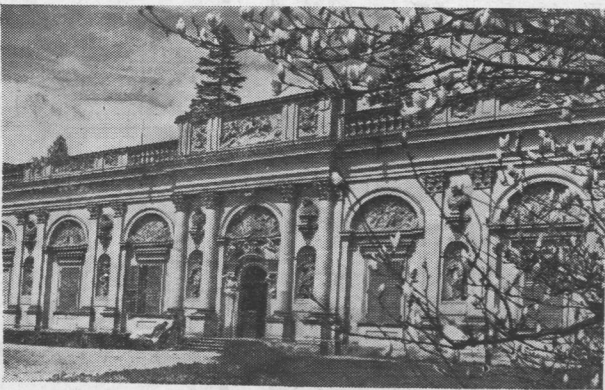
ŁEBA — niezwykła pustynia lotnych piasków wydmych nad Bałtykiem obok uroczego rybackiego miasteczka i kąpieliska, pod którą kryją się zabudowania starej Łeby zasypanej w drugiej połowie XVI wieku.

MIERZEJA HELSKA — półwysep na Bałtyku o długości 34 km, niezwykle wąski, dochodzący miejscami do 150 metrów szerokości, na którym znajduje się kilka wsi i portów rybackich, liczne plaże i letniska.

POCHYLNIE NA KANALE MAZURSKIM — specjalne urządzenia z XIX wieku na trasie żeglugi z Elbląga do Ostródy, dzięki którym statki pokonują odcinki ładu (jedynie w Europie, drugie w Kanadzie).

MORSKIE OKO — niespotykanej piękności jezioro górskie w Tatrach Wysokich na poziomie 1393 m, otoczone groźnie ukształtowanymi ścianami skalnych urwisk i szczytów.

MALBORK — największa, doskonale zachowana warownia średniowieczna, jedna z nielicznych tego typu w Europie, wzniesiona przez Zakon Krzyżacki.

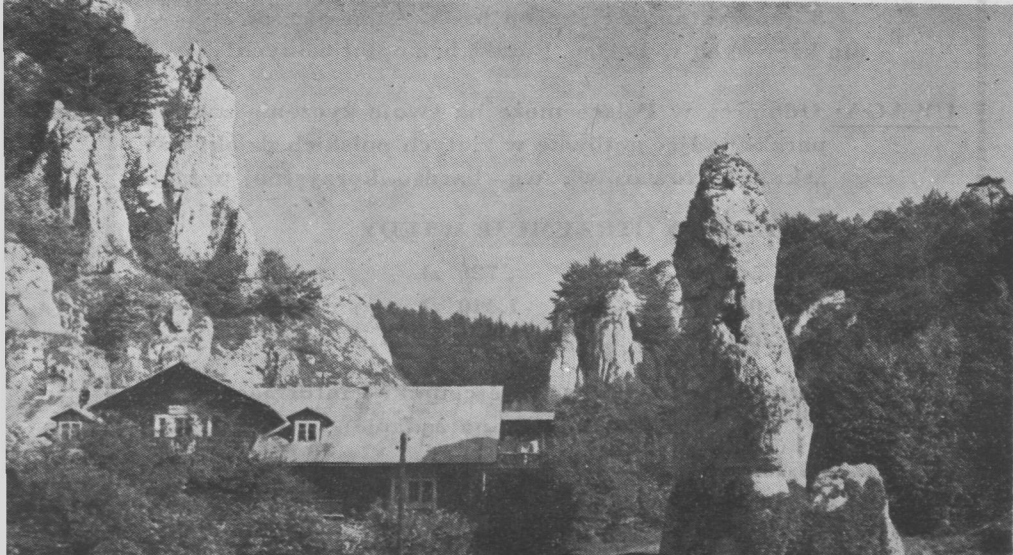

Pałac króla Jana Sobieskiego w Wilanowie, całkowicie już odbudowany, urzeka turystów pięknem zewnętrznym i bogactwem wewnątrz, pełnych bezcennych zabytków sztuki

Wilanów — palais construit par le roi Jean III Sobieski pour son épouse française

W odległości 22 km od Krakowa, w malowniczej dolinie Prądnika leży Ojców, wśród wapiennych urwisk skalnych o przeróżnych kształtach pokrytych oryginalną roślinnością

Ojców, pittoresque localité à 22 km de Cracovie, offre un beau paysage jurassique type

LES MERVEILLES DE LA POLOGNE

VARSOVIE — ville effacée par Hitler de la carte de l'Europe, détruite de fond en comble, restituée dans son ancien splendeur par la nation polonaise tout entière.

CRACOVIE — splendide cité médiévale, ancienne capitale de la Pologne, remarquable par son université comptant six siècles d'existence, son château royal de Wawel et la richesse de son ancienne architecture.

LA PORTE DE GNIEZNO — ornant le portail de la cathédrale gothique de Gniezno, construite dans la première moitié du XII-e siècle. Fondue en bronze, elle constitue le plus bel exemple connu de l'art médiéval polonais.

WIELICZKA — mine de sel gemme en activité depuis plus de mille ans, féérique par ses immenses salles ornées de statues et de bas-reliefs sculptés dans le sel et par ses lacs souterrains.

BISKUPIN — cité semi-lacustre datant du V-e s. avant notre ère, arrachée aux marais et fidèlement reconstituée à la suite d'importantes fouilles archéologiques.

vrant un ancien village enseveli par les sables au XV-e siècle.

LA PENINSULE DE HEL — avancée dans la Baltique, longue de 34 km et extrêmement étroite, n'atteignant à certains endroits que 150 m de largeur, abritant quelques villages à l'architecture originale, des ports de pêche et des stations balnéaires.

LES RAMPES DU CANAL DE MAZURIE — reliant Elblag à Ostróda et grâce auxquelles les bateaux passent à sec d'un lac à un autre. Uniques en Europe, n'ayant leurs pareilles qu'au Canada.

MORSKIE OKO (L'oeil de la mer) — lac situé dans les Hautes Tatras, à 1.393 m d'altitude, entouré de parois rocheuses aux formes menaçantes.

MALBORK — la plus grande forteresse médiévale élevée en Europe par les Chevaliers teutoniques.

Lotne piaski Łeby stanowią prawdziwą miniaturę pustyni saharijskiej. Spacer po rozległych wydmach nadmorskich jest dla turystów wielką atrakcją

Sahara en miniature — les sables mouvants et les dunes de Łeba, plage sur la Baltique

Potomkowie dawnych zbójników, pienińscy flisacy sprawnie kierują tratwami po groźnie spienionym Dunajcu. Wielu z nich opowiada liczne legendy związane z historią zamków i warowni

En radeau à travers les Gorges du Dunajec, en écoutant les belles légendes d'antan...

LES GORGES DU DUNAJEC — dans les Pieniny, merveille de la nature n'ayant guère de pareilles dans le monde.

LES LACS DE MAZURIE — un des plus grands complexes européens de lacs et étangs reliés par des canaux. Réserves d'oiseaux aquatiques. Terrains rêvés pour le tourisme et les sports nautiques.

LA FORET DE BIALOWIEZA — partie du plus grand territoire boisé en Europe maintenu dans son état vierge. Réserve zoologique: bisons, élans, cerfs, etc. en liberté.

LE RETABLE DE WIT STWOSZ — dans l'église Notre-Dame à Cracovie. Sculpté de 1477 à 1489 dans du bois de tilleul, cet inestimable triptyque est composé de quelques centaines de personnages, de plusieurs milliers de détails et constitue une des plus grandes oeuvres de ce genre.

GDANSK — grande cité portuaire et marchande dont les vieux édifices médiévaux et les maisons ont retrouvé leur ancienne beauté, après avoir été entièrement détruits pendant la dernière guerre mondiale.

LES ORGUES D'OLIWA — immenses par leurs dimensions, surprenantes par la beauté et la pureté parfaite du son. Construites de 1763 à 1788 par Jan Wulf dans la cathédrale d'Oliwa (près de Gdańsk), elles comptent 3 claviers, 83 voix et 5.000 tuyaux. Leur jeu déclenche le mouvement de figurines: soleil, étoiles, anges etc.

CIECHOCINEK — station climatique où des curieuses installations remontant au XVIII-e et XIX-e s. transforment en vapeur les eaux salines, faisant régner au centre du pays un climat marin.

ŁEBA — désert aux dunes mouvantes sur la Baltique, situé tout près d'une cité de pêcheurs et d'une station balnéaire, recou-

W TYM ROKU RENDEZ-VOUS W POLSCE SAMOLOTEM CARAVELLE AIR-FRANCE

TRZY ODLOTY TYGODNIOWO DO WARSZAWY

Środy	Niedziele	PARYŻ	▲	Środy	Niedziele
Piątki					
7.50	7.50			16.20	19.30
przez Pragę				przez Pragę	
12.20	10.10	▼	WARSZAWA	12.35	17.05

Cena przelotu w obie strony w klasie turystycznej Fr. 917.70

AIR FRANCE

Największa sieć linii lotniczych świata

O WYJAZDACH, WIZACH, OPŁATACH I ATRAKCJACH

informują polscy konsulowie z Paryża, Brukseli, Lyonu i Lille

**Mówi
konsul PRL
w Paryżu
p. dr Stanisław
Bańbuła**

Dokończenie ze str. 3

— Chcielibyśmy naszych Czytelników dokładnie poinformować, jakie są aktualne opłaty wizowo-paszportowe.

— Tabelę opłat za wize i paszporty chętnie udostępnimy „Tygodnikowi”. (Zamieszczamy ją oddzielnie na str. 4). Uczestnikom wycieczek zbiorowych, organizowanych przez biura podróży Konsulat udziela zniżek w opłatach. Opłaty dla uczestników wycieczek wynoszą jak następuje:

- za wizę i podanie dla posiadacza paszportu francuskiego 25 F.
 - za podanie i wystawienie paszportu konsularnego na jeden rok z klauzulą 25 F.
 - za przedłużenie ważności posiadanego już paszportu konsularnego na rok plus klauzula na wyjazd 20 F.
- Jaki widać, uczestnicy wycieczek korzystają z ponad 50% zniżek w opłatach. Biura podróży Gralla i „Transtours” obniżyły również swoje opłaty, co w sumie winno wpłynąć na wzrost zainteresowania tą formą turystyki, jaką są zbiorowe wycieczki do Polski, połączone ze zwiedzaniem Kraju.
- W jakim terminie Konsulat wydaje wize?

— Jesteśmy przygotowani do załatwiania wiz turystycznych w terminie maksimum 7 dni. Oczywiście inne wize, nie turystyczne, będą również załatwiane szybko, ale w okresie pełni sezonu termin ich załatwiania może się nieco przedłużyć.

— Jakich rad mógłby Pan Konsul udzielić Rodakom, którzy wybierają się w tym roku do Polski?

— Rozmawiając często z Polakami oraz czytając korespondencje zauważyłem, że w terenie istnieje duża ilość różnych pośredników, którzy ofiarowują swe usługi przy załatwianiu spraw z Konsulatami. Z wielu znanych mi faktów mogę powiedzieć, że za swą czynność każda sobie drogę płaci.

Daleki jestem od przesady, ale opowiadano mi fakty, że za drobne czynności wypełnienia kwestionariuszy i udzielenie ogólnych informacji pobierali oni nieproporcjonalnie wysokie kwoty. Często te same osoby, nie reprezentujące żadnych biur podróży, w rozmowach z Polakami twierdzą, że działają w imieniu Konsulatu. Myślę, że nie trzeba wyjaśniać bezsensowności postępowania się takimi argumentami. Po prostu osoby te, nie przebiegając w środkach i chcąc uzyskać duże zarobki lekkim sposobem, wyłudniają ciężko zapracowane pieniądze za czynności, których często sam zainteresowany mógłby dokonać.

Rozumiem, że nie zawsze jest to realne z różnych przyczyn i wtedy należy powierzyć załatwianie wyjazdu francuskim biurom podróży, które są tzw. korespondentami „Orbisu”. We Francji jest ich kilkanaście, np. oprócz wymienionych już przede mną biur Gralla i „Transtours”, istnieje Touring Club de France, Havas, Exprinter itd. — zresztą pełna ich lista jest zazwyczaj dodawana do informacji wizowych. Jak się orientuje, prowizja biur podróży za załatwienie sprawy paszportowej czy wizowej kształtuje się od 10 do 30 F od osoby, zależnie od ilości czynności.

Chciałbym jeszcze dorzucić jedną radę, odnoszącą się do przesyłania paczek przez Bank PKO i przekazów pieniężnych dla rodzin w Polsce. Otrzymujemy znaczne ilości listów dotyczących właśnie tych spraw i z kolei kierujemy je pod adresem Banku PKO (Polska Kasa Opieki) 23, rue Taitbout, Paris IX-ème. Dla przyspieszenia sprawy lepiej będzie kierować je bezpośrednio pod wskazany adres, skąd otrzymuje się natychmiast cenniki i informacje wraz z niezbędnymi blankietami.

**Mówi kierownik
Konsulatu
Generalnego
PRL w Brukseli
konsul mgr Edward
Waszczuk**

Dokończenie ze str. 3

Dla przykładu wymienię takie np. wycieczki jak: 15-dniowa wycieczka samolotem do Giżycka oraz 12-dniowa do Krynicy lub

Polskimi Liniami Lotniczymi: Bruksela — Praga Czeska (4 dni) — Warszawa (7 dni) — Bruksela, 13-dniowe wycieczki „Autokarem po Polsce” oraz 20-dniowe wycieczki do Zakopanego.

Jeśli do tego dodamy tradycyjne wycieczki dla amatorów sportu myśliwskiego, jak również nowo planowane wycieczki zwolenników sportu jeździeckiego lub wreszcie coraz bardziej popularne w Belgii polskie campingi — to otrzymamy bogaty program możliwości turystycznych w Polsce.

— Jak przedstawia się w tym udział Polonii belgijskiej?

— Poruszył Pan sprawę, której Konsulat Generalny poświęca wiele uwagi. Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że przy stale wzrastających wyjazdach do Kraju tylko niewielki odsetek korzysta z wycieczek „Orbisu”. Wyjazdy Polaków z Belgii mają na celu głównie odwiedzanie rodzin. Cieszące się dużą popularnością wyjazdy zbiorowe autokarem do rodzin na trasie Liège — Poznań, które organizuje Centralna Rada Narodowa Polaków w Liège, obok wyjazdów koleją i własnymi środkami lokomocji, wskazują na silne związki uczuciowe Polonii belgijskiej z krajem ojczystym.

Jeśli jednak dotychczas niewielka tylko liczba osób korzystała z usług „Orbisu”, to przede wszystkim dlatego, że większość wyjeżdżających to ludzie, którzy z trudem gromadzili oszczędności pozwalające na odwiedzenie Kraju.

— Z wiadomości posiadanych z terenu Francji wynika, że coraz większą popularnością cieszą się 5-dniowe wycieczki po Polsce dla uczestników wyjazdów rodzinnych w ramach opłat wnoszonych za bony hotelowe. Jak ta sprawa przedstawia się w Belgii?

— Trzeba przyznać, że ten typ wycieczek nie miał dotąd większych tradycji w naszym środowisku polonijnym. Zapoczątkowany został w zeszłym roku. Centralna i Okręgowe Rady Narodowe Polaków w Belgii, które zajmują się zbiorowymi wycieczkami do Polski, podejmują obecnie znaczny wysiłek, by wyjazdom przewidzianym na 1 i 17 lipca oraz 3 sierpnia zapewnić możliwie największy udział Polaków z Belgii.

Zwiedzenie Krakowa, Wieliczki, Oświęcimia, Częstochowy, Łodzi, Wilanowa, Warszawy i Poznania w ciągu 5 dni, w ramach opłaty za zakupione bony hotelowe, przy zapewnieniu przez „Orbis” hoteli, wyżywienia i transportu, to atrakcyjny program, który chyba zainteresuje wyjeżdżających odwiedzić rodziny w Kraju.

Mamy jednak również ambitniejsze plany, by w bieżącym roku, niezależnie od powyższych wycieczek, zorganizować dwie wycieczki zbiorowe autokarem po 11 dni każda. Ustalamy właśnie szczegóły tych wycieczek z Towarzystwem „Polonia” i „Orbisem”. Sądzimy, że w najbliższym czasie przedstawimy Polonii belgijskiej nowe możliwości wycieczkowe podczas odwiedzania rodzin. Chodzi nam przy tym o to, by jak najwięcej Polaków z Belgii mogło poznać możliwości wszechstronnie dorobek Polski Ludowej.

— Trzeba stwierdzić, że realizacja przedstawionych projektów oznacza przełom w dotychczasowej organizacji wyjazdów turystycznych do Polski. Czy moglibyśmy usłyszeć, w jakim stopniu Konsulat Generalny może przyczynić się do powodzenia zamierzonych planów?

— Możliwości Konsulatu w tym zakresie są znaczne. Przy ścisłej współpracy z placówką „Orbisu” w Brukseli pomożemy Radzie Narodowej Polaków w Belgii w jej pracy propagandowej w środowisku polonijnym. Poważną pomoc stanowią będą nasze kontakty z Towarzystwami mieszanymi belgijsko-polskimi, które też interesują się turystyką do Polski. Istotną jednak rzeczą jest sprawa dalszych usprawnień przy załatwianiu formalności wizowo-paszportowych, szczególnie w miesiącach lipcu i sierpniu, z uwagi na koncentrację wyjazdów. Będą tu b. pomocne stałe punkty urzędowania pracowników Konsulatu w Charleroi, Liège i Luksemburgu.

Okręgowe Rady Narodowe w Belgii biorą aktywny udział w przygotowaniach niezbędnej dokumentacji dla osób zgłaszających się o paszport. Sądzimy, że potrafimy w stosunkowo szybkim czasie (około 10 dni) załatwić sprawę wystawienia paszportu, pod warunkiem, że zgłaszający się będzie już miał stwierdzone obywatelstwo polskie i dokona wpłaty we właściwej wysokości z jednoczesnym złożeniem innych wymaganych dokumentów. Również wydawanie wiz jest załatwiane przez Konsulat dostatecznie prędko.

— Czy są jeszcze jakieś inne czynności, które mogą mieć korzystny wpływ na tegoroczne plany wyjazdowe?

— Korzystniej niż w roku ubiegłym przedstawia się sprawa środków komunikacji. Oprócz tradycyjnych połączeń kolejowych czy samolotowych, dysponujemy w bieżącym roku dwoma liniami autokarowymi, przy czym ceny bi-

letów autokarowych kształtują się stosunkowo nisko. Obok autokarów firmy „Beco” z Liège, otwarta została w bieżącym roku stała linia autokarowa na trasie Ostenda—Bruksela—Liège—Poznań, przedsiębiorstwa „Europabus”, współpracującego z Polską Komunikacją Samochodową. Każdy wyjeżdżający do Kraju może więc — w zależności od swych możliwości finansowych — dobrać sobie odpowiedni środek komunikacji.

**Mówi
konsul PRL
w Lyonie
p. Stanisław
Bartnik**

— Jak zdaniem Pana Konsula zapowiada się tegoroczny sezon turystyczny, czy liczba osób wyjeżdżających z okręgu lyońskiego w tym roku do Polski będzie wyższa?

— W roku ubiegłym wydaliśmy dwa razy więcej paszportów i wiz do Polski niż w 1962 osobom ze środkowej i południowej Francji, a już dziś w oparciu o korespondencję widzimy, że w bieżącym roku ilość podań o wize i paszporty znowu poważnie wzrosła.

— Konsulat w Lyonie obejmuje swoim zasięgiem działania okręg bardzo rozległy. Jakie ułatwienia przewiduje Pan Konsul dla tych, którzy mieszkają daleko od siedziby Konsulatu?

— Pracownicy Konsulatu są dwa razy w miesiącu na naszych urzędowaniach terenowych w Les Gautherets i St. Etienne, a raz na miesiąc w Dijon, Alès, Montluçon i Marsylii. Udzielają oni wszelkich informacji związanych z wyjazdem do Polski.

Podczas tych urzędowań pracownicy Konsulatu pomagają nawet przy wypełnianiu obowiązujących kwestionariuszy. Niestety, rozległość naszego okręgu nie pozwala nam na razie docierać bezpośrednio z taką pomocą do interesantów w większych skupiskach polskich w rejonie Tuluzy i Bordeaux. Muszą oni więc zwracać się do nas listownie.

— Czy również z okręgu lyońskiego organizowane są w tym roku wycieczki zbiorowe do Polski?

— Tak. Przedstawiciele francuskich biur podróży znajdują się w każdym większym ośrodku polonijnym i przyjmują zapisy na wycieczki. Udzielają oni informacji i pomocy kandydatom na wycieczki do Kraju.

— W zeszłorocznych listach naszych Czytelników zawarte były niekiedy skargi na tryb załatwiania spraw wizowo-paszportowych. Czy Pan Konsul przewiduje tu jakieś usprawnienia?

— Wyciągamy wnioski z doświadczeń. Ubiegły rok zaskoczył nas dużym wzrostem spraw związanych z wyjazdami do Polski. Wprowadzamy obecnie szereg usprawnień i usprawnień przy ich załatwianiu i spodziewamy się, że będziemy mogli teraz lepiej zadowolić naszych interesantów.

— Co zdaniem Pana Konsula mogą zrobić sami interesanci, by ułatwić sobie i Konsulatowi szybsze załatwienie tych spraw?

— Bardzo dużo. Rzeczy, o których powiem, wydają się — być może — drobiazgami, ale bardzo często stają się one powodem zbędnej wymiany korespondencji i zwłoki w załatwianiu spraw.

I tak np. ważne jest, aby osoba załatwiająca korespondencyjnie w Konsulacie formalności związane z wyjazdem do Polski już w pierwszym swoim liście podała nam, jakie ma obywatelstwo. Obie strony unikną w ten sposób dodatkowej korespondencji. Inne bowiem formalności wypełniają obywatele francuscy przy załatwianiu wiz polskimi paszportami. Mamy nieraz duże trudności i kłopoty z odczytaniem listów i adresów. Bardzo często listy kierowane do nas przez interesantów pisane są tak niewyraźnie, że z trudem tylko możemy je odcyfrować.

I wreszcie rada dla wszystkich pragnących jechać w tym roku do Polski: niech nie zwlekają do ostatniego dnia z nadesłaniem podania o wizę czy paszport, gdyż im bliżej sezonu, tym bardziej „zawalen” jesteśmy wielką ilością podań o wize i paszporty.

— Niektórzy nasi Czytelnicy stwierdzali w swych listach, że są niejasno-

ści, jeśli chodzi o opłaty wizowo-paszportowe. Czy opłaty te są ujednolicone?

— Pobieramy w Konsulacie PRL w Lyonie takie same opłaty, jak inne konsulatory polskie we Francji. Na marginesie wspomnę, że również ceny bonów, które wykupuje się we francuskich biurach podróży są jednakowe. Renciści, studenci, dzieci — korzystają ze zniżek w opłatach, a w uzasadnionych wypadkach — w ogóle zwalniani są od opłat.

— Czy chciałby Pan Konsul za pośrednictwem naszego pisma coś jeszcze przekazać naszym Czytelnikom?

— Z całego serca życząc wyjeżdżającym w tym roku w odwiedziny do Polski lub dla zwiedzenia Kraju — dobrej drogi i miłego, bardzo miłego pobytu w Kraju, u rodzin czy też na wycieczce.

MONSIEUR STANISLAW BARTNIK, consul de la RPP à Lyon nous informe que des employés du Consulat partent régulièrement dans les villes éloignées de Lyon pour renseigner et aider sur place les personnes qui désirent se rendre en Pologne. C'est ainsi qu'une permanence est établie deux fois par mois à St. Etienne et les Gautherets, une fois par mois à Dijon, Montluçon, Alès et Marseille.

Etant donné que le Consulat à Lyon fonctionne sur un très vaste territoire (tout le midi et le centre de la France), les demandes de renseignements, de visa ou de passeport se font dans la plupart des cas par correspondance. Cette circonstance explique le retard apporté au règlement de ces affaires. Retard d'autant plus grand que très souvent les envoyeurs ne précisent pas, dès leur première lettre, quelle est par exemple leur nationalité; écrivent d'une manière illisible ou adressent leur demande au dernier instant.

Aussi, si d'une part le Consulat à Lyon a prévu cette année-ci toute une série de mesures en vue de simplifier et d'améliorer son activité, d'autre part il serait souhaitable que les demandeurs entreprennent leur démarches plus tôt et, si celles-ci se font par écrit, que leurs lettres soient plus lisibles et plus explicites.

**Mówi
konsul PRL
w Lille
p. Józef Klasa**

— Co Pan Konsul widzi nowego i korzystnego dla turystów udających się do Polski w tym sezonie?

Po pierwsze: wszyscy, którzy w tym sezonie odwiedzają Kraj, trafiają na okres szczególnie interesujący, ponieważ — jak wiadomo — Polska Ludowa obchodzi tego roku swoje XX-lecie. Organizacje turystyczne i społeczne przygotowują dla naszych miłych gości z zagranicy wiele przyjemnych i ciekawych niespodzianek. Uważam, że ten jubileuszowy rok Polski Ludowej stwarza turystom zagranicznym specjalnie szczęśliwą okazję do bogatych wrażeń podczas zwiedzania naszego Kraju.

Po drugie — po ubiegłorocznych dobrych doświadczeniach zwiedzania Polski według programów wycieczek pięciodniowych wiele biur podróży we Francji postanowiło kontynuować i rozszerzyć te formy turystyki. W ubiegłym roku takimi wycieczkami zajmowało się jedynie Tourisme et Travail, a obecnie również Biuro Podróży Gralla, „Transtours”, „L'Express” i inne.

Pragnę zwrócić uwagę, że udział w tych wycieczkach ma dwie zasadnicze zalety:

a) Jej uczestnik zobaczy nie tylko rodzinne miasteczko czy wioskę, jak to zazwyczaj bywa przy indywidualnych wyjazdach w odwiedziny do rodzin, ale także — dzięki starannie opracowanemu programowi — zwiedzi najciekawsze miasta, zabytki i zakątki turystyczne Polski;

b) Konsulat i biura podróży udzielają uczestnikom tych wycieczek specjalnych, i to dość znacznych zniżek.

— Wspomniał Pan Konsul o ubiegłorocznych dobrych doświadczeniach. Na czym one polegały? Słyszeliśmy bowiem również i krytyczne uwagi niektórych uczestników.

— Wiem, wiem, uczestnicy ubiegłorocznych wycieczek narzekali na źle zorganizowany powrót do Francji i mieli rację, bo musieli się, niestety, trzymać nawet cztery razy przesiadać, aby dojechać do domu.

Winni tu byli i organizatorzy, którzy nie mieli doświadczenia, i instytucje turystyczne, które nie zawsze w porę doradziły, jak rzecz usprawnić. Z rozmów z ludźmi i z korespondencji do Konsulatu wynika jednak, że mimo tych niedociągnięć uczestnicy wycieczek wrócili zadowoleni i większość z nich twierdzi, że przy najbliższej okazji również skorzysta z podobnej wycieczki. Wielu po raz pierwszy — dzięki takiej wycieczce miało okazję zobaczyć ciekawy kawałek Polski. Opiekę mieli dobrą, jedzenie smaczne, autokary wygodne, a pogoda też dopisywała. Trochę kłopotu z bagażami, ale jestem przekonany, że organizacja tegorocznych wycieczek będzie sprawniejsza.

— Mówi się niekiedy, że wyjazd do Polski jest drogi, a do tego wymagający dużo uciążliwych starań.

— Rzeczywiście koszt wizy czy paszportu, obowiązek wykupienia bonów dają razem sporą sumę. Ale prawda jest również, że pobyt w Polsce, nawet w najładniejszych zakątkach, jest o wiele tańszy niż w krajach zachodnioeuropejskich. Miesiąc urlopu w Polsce, nawet przy dosyć wysokich opłatach za wizę, jest tańszy niż np. w Szwajcarii, Austrii czy Włoszech. Usługi świadczące turystom w ramach wykupionych bonów są solidne i jeśli spróbujemy przeliczyć bony na usługi, to wówczas zobaczymy, że turysta wcale nie robi złego interesu.

Oczywiście najlepiej byłoby znieść ten obowiązek i ujednolicić kurs wymiany obcych walut (na czym jednak praktycznie nie zarobiliby turysta), ale jeszcze na razie nasi finansisci nie mogą się na to zgodzić. Mają oni na uwadze przede wszystkim potrzeby Kraju i obywateli polskich zamieszkających w Kraju. Wchodzi tu w grę szereg czynników ekonomicznych. Nasz system finansowy jest dostosowany przede wszystkim do państw obozu socjalistycznego. Nie możemy wprowadzić zasadniczych zmian, gdyż turystyka nie stanowi u nas jeszcze zasadniczego źródła dochodów dewizowych. Wiąże się to z brakiem turystyczną, transportową itd. Dotychczas nasza uwaga koncentrowała się na sprawach ważniejszych (przemysł, rolnictwo, oświata itd.). Dzisiaj już Kraj nasz zaczyna stawiać się poważnym ośrodkiem turystycznym i życie z pewnością wiele dotychczasowych zwyczajów zmieni.

A teraz na temat „uciążliwych formalności”. W tej sprawie jest dużo nieporozumień i mitów. Konsulaty bez trudności wydają wizy, i to w krótkim czasie (w zależności od ilości napisów podają). Wystarczy mieć ważny paszport i wykupić bony. To samo dotyczy obywateli polskich, którzy zamiast wizy otrzymują klauzulę w paszporcie. Żadnych uciążliwych i przedłużających się formalności nie ma. Jesteśmy dosyć dobrze przygotowani do sezonu i sądzę, że formalności paszportowo-wizowe załatwimy wszystkim na czas. Wolelibyśmy jednak, aby nie przychodzić trzy lub cztery dni przed wyjazdem.

— Jakie informacje i rady chciałby Pan Konsul jeszcze przekazać tym, którzy wybierają się w tym roku do Polski?

— Tym, którzy pojadą samochodami, chciałbym powiedzieć to, że benzynowe stacje na granicy i na głównych trasach mają być otwarte całą noc, że mechanicy polscy również lepiej przygotowują się do usuwania defektów w samochodach zagranicznych, że biura podróży zapewniły, iż nie będzie braku bonów benzynowych.

Młodzież zachęcam do wędrowek pieszych po Bieszczadach, rybakom radzę Mazury, zwolenników bardzo spokojnego wypoczynku namawiam do domu wczasowego w Sudechach. Przy okazji chcę powiedzieć, że młodzież szkolna i studencka może spędzić wspaniałe wakacje w Polsce bardzo tanio, korzystając z usług młodzieżowego Biura Turystyki w Warszawie.

— Słyszeliśmy w ubiegłym roku różne narzekania na polskie placówki celne — co Pan Konsul o tej sprawie sądzi?

— Rzeczywiście, nie wszystko tam musiało być w porządku, i to z obydwóch stron. Niestety, wielu podróżnych nie przestrzega obowiązujących w Polsce przepisów celnych, co stwarza wiele komplikacji i powoduje nieprzyjemne sytuacje. To jednak nie jest cała prawda, wielu podróżnych bowiem nie tylko skarżyło się na surowość kontroli, ale również na nieuprzejmość funkcjonariuszy celnych. Myślę, że tu obydwie strony powinny się „poprawić” i nawzajem ułatwić sobie życie.

Życzę więc turystom, aby przestrzegali przepisów, a celnikom, aby nadal sumiennie wypełniali swoje obowiązki, lecz jednocześnie byli uprzejmi i grzeczni.

MONSIEUR JOZEF KLASA, CONSUL DE POLOGNE A LILLE, nous a fait remarquer que la saison touristique sera d'autant plus intéressante que cette année la Pologne populaire célèbre son XXe anniversaire, ce qui donnera lieu à de nombreuses et intéressantes manifestations culturelles et artistiques.

En ce qui concerne les frais de voyage et de séjour en Pologne, s'il est vrai que les frais de visa ou de passeport et l'achat de bons touristiques donnent au total une somme assez importante, tout le monde sait qu'un mois de vacances en Pologne, y compris ces frais, revient meilleur marché que le même mois de vacances en Suisse, en Autriche ou en Italie.

Et puisque nous avons abordé les questions „épineuses”, ou plus exactement celles qui ont provoqué étonnement ou mécontentement de la part des touristes venant en Pologne, soulevons encore deux problèmes de ce genre.

Premièrement: cette année-ci, les postes d'essence à la frontière et sur les routes principales seront ouverts la nuit; et les chèques-essence qui assurent 30% de réduction seront en vente en quantité suffisante.

Deuxièmement: certains touristes se sont plaint des douaniers polonais, parfois avec raison. Mais d'autre part de nombreux voyageurs ne respectent pas les règlements douaniers. Les deux côtés connaissant leurs torts, il est à espérer que les touristes respecteront le règlement et que les douaniers seront aimables.

Wawel piękny jak Notre-Dame

PANI S. BONNAL DE NOREUIL jest paryżanką. Do Polski wyjechała z wycieczką członków Club de Théâtre de Nations. Nazwisko jej znane jest w świecie malarskim stolicy Francji, a wystawy jej twórczości w galeriach francuskich i obcych stanowią zawsze wydarzenie kulturalne. Pani Bonnal de Noreuil bawiła po raz pierwszy w marcu br. w Polsce, chociaż z Polakami utrzymuje już od dawna serdeczne stosunki. Żywo interesuje się polską sztuką nie tylko jako malarka, ale także jako wielbicielka nowych form artystycznych stosowanych w teatrze. Często odwiedza wystawy polskich artystów organizowane w Paryżu, a na ubiegłorocznych przedstawieniach właśnie w Théâtre de Nations miała możliwość zetknąć się z bogatym dorobkiem polskim w dziedzinie scenografii.

Z Polski wróciła niezwykle wzruszona i oczarowana. Najgłębsze wrażenie wyniosła z pobytu w Krakowie, ze skarbicy polskiej kultury i sztuki — królewskiego ZAMKU NA WAWELU.

— Dużo podróżuję po świecie, ale to, co zobaczyłam w Krakowie na Wawelu, może się tylko równać z katedrą Notre-Dame. Zgromadzone tam pamiątki historyczne, zabytki sztuki, wspaniałe rzeźby, nie spotykane nigdzie stropy z galerią znakomitych rzeźb Xawerego Dunikowskiego, bogate zbiory malarstwa polskiego i europejskiego, oglądałam z tym większym zainteresowaniem, że znana mi jest ich historia. Przecież to wszystko było rozproszone podczas wojny. Odzyskanie tych skarbów to dowód wielkiego umiłowania kultury przez naród polski.

Drugim silnym przeżyciem wyniesionym z Krakowa było dla p. Bonnal de Noreuil obejrzenie sztuki ojca teatru polskiego Wojciecha Bogusławskiego pt. „KRAKOWIACY I GÓRALE”.

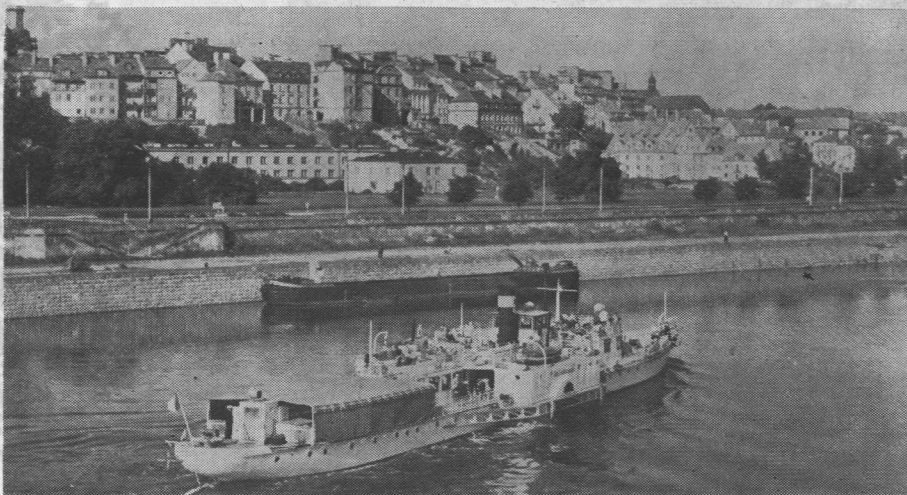
— To nie tylko wspaniałe dzieło sceniczne, ale także piękne widowisko polskiego folkloru. Najbardziej oczarowały mnie pełne wdzięku i dynamiki polskie tańce ludowe w wykonaniu krakowskiego baletu.

— Silnych wzruszeń dostarczyła mi również WARSZAWA — piękne i naprawdę po europejsku odbudowane miasto. Najbardziej zachwyca podniesiona z gruzów najstarsza część miasta z Katedrą i dużą ilością zabytkowych kościołów i kamienic. POLSKA to piękny i godny zwiedzania Kraj.

Zamek królewski na Wawelu — perła polskich zabytków historii

ZWIEDZAJCIE BUDOWLE 1000-lecia i 20-lecia

Widok Starego Miasta w Warszawie od strony Wybrzeża Gdańskiego

1000-LECIE PAŃSTWA POLSKIEGO i wielkie rocznice tego okresu uczymy już od czterech lat w ramach uroczystych obchodów Tysiąclecia. W bieżącym, czwartym roku obchodów Tysiąclecia Polski również przypada wiele rocznic upamiętniających wielkie czyny narodu polskiego i najwybitniejszych Polaków; rocznic związanych z różnymi regionami i miastami, z różnymi okresami naszej tysiącletniej historii.

Spośród ważniejszych rocznic wymienić trzeba: 600-lecie Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, 170 rocznicę zwycięstwa Tadeusza Kościuszki pod Racławicami, 855 rocznicę zwycięstwa nad wojskami najeźdźców niemieckich pod Głogowem, 170 rocznicę powstania mieszczańców Warszawy pod wodzą Jana Kilińskiego przeciw zaborcom i zdrajcom ojczyzny, 145 rocznicę urodzin wielkiego kompozytora Stanisława Moniuszki, twórcy pierwszej polskiej opery oraz 100 rocznicę urodzin wielkiego pisarza Stefana Żeromskiego w Ciekotach na Kielecczyźnie.

**UWAGA RODACY
W ŚRODKOWEJ I POŁUDNIOWEJ FRANCJI!**

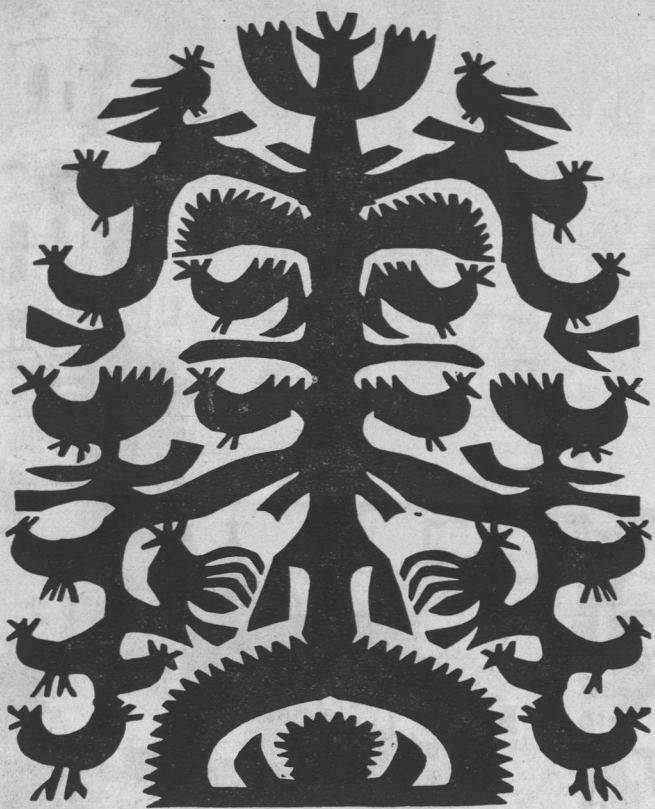
**Biuro Podróży
„POLONIA”
26, Cours Vitton - LYON**

Załatwia szybko i sprawnie

- wszelkie sprawy związane z wyjazdem do Polski
- wysyłkę paczek do Polski bez opłat celnych
- przekazy pieniężne do Polski według bardzo korzystnej relacji

Nie czekajcie do ostatniej chwili!

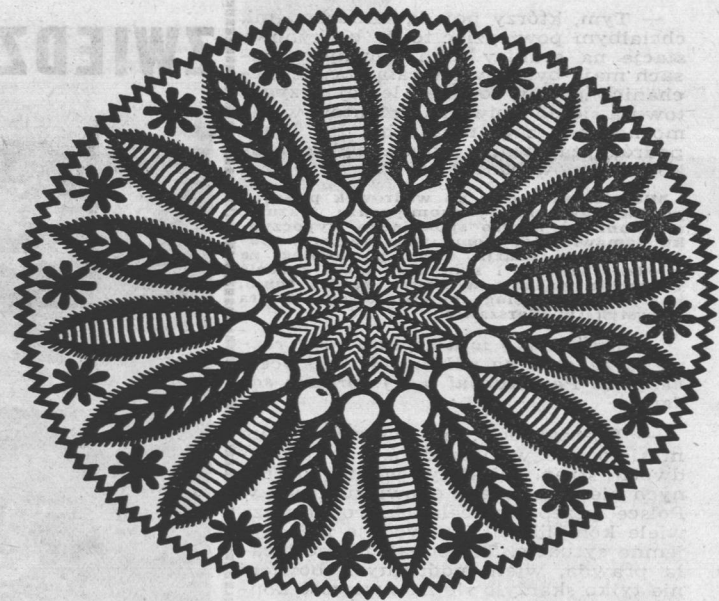
- Na miejscu prowadzona jest równocześnie sprzedaż oryginalnych wyrobów polskiej sztuki ludowej
- Posiadamy bogaty wybór polskich płyt oraz książek

TURYSTA kupuje dzisiaj nie tylko barwne pocztówki i przewodniki, ale przede wszystkim pamiątki. Polska jest jednym z nielicznych krajów, gdzie zachował się czysty folklor. Polska sztuka ludowa jest wielką, niewyczerpaną skarbnicą tematów i natchnieniem dla artystów. Różnorodne i bogate motywy z ludowych arcydzieł artyści przetwarzają i wplatają w swoją sztukę. W większych miastach są specjalne sklepy z pamiątkami, ale dobrze jest wiedzieć, jakie jest „specialité de la maison” każdego regionu. Są to na ogół tanie i nie zajmujące dużo miejsca w walizce przedmioty, ręcznie haftowane serwetki, wyroby z lnu, wycinanki, rzeźby itp. Na Podhalu np. spotyka się śliczne wyroby z drewna, ręcznie rzeźbione, w Wieliczce rzeźby z soli, nad Bałtykiem chałupnicy wyrabiają galanterię z bursztynu (jantar), czyli ze skamieniałej żywicy sprzed około 60 milionów lat. Ziemia Rzeszowska i Białostockie słyną z artystycznych tkanin. Łowickie i Opoczyńskie z barwnych pasiaków wełnianych, Krakowskie z pięknie malowanych drewnianych szkatulek, lalek w strojach ludowych, gorsetów itp. Obok zamieszczamy zdjęcia kilku zaledwie przedmiotów, dzieł przebogatej twórczości ludowej w Polsce. Jesteśmy pewni, że tego rodzaju pamiątki z Polski przez wiele, wiele lat będą przypominać radosne dni spędzone w Polsce, jej uroczę zakątki i serdecznych przyjaciół.

PAMIĄTKA z POLSKI

Czyż koronki z Koniakowa (Beskid Śląski) nie są równie piękne jak brukselskie? Można je dostać w sklepach Centrali Przemysłu Ludowego i Artystycznego. Jednak gdy będziecie na Śląsku, pojedźcie do Koniakowa. Ta beskidzka wieś to prawdziwa skarbnica ludowej kultury. Słynie z niepowtarzalnego folkloru. Odległa jest od Katowic o około 100 kilometrów

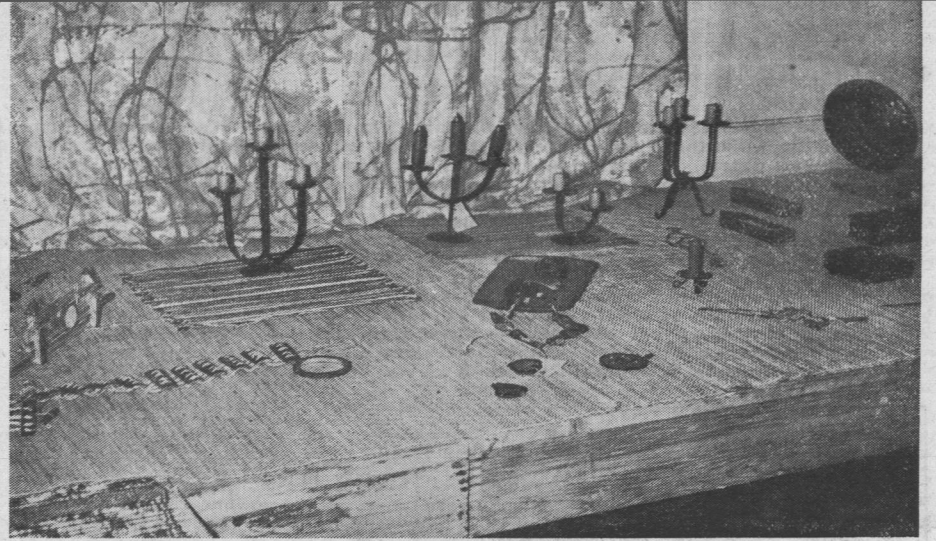

Mówi się o polskich artystach i rzemieślnikach, że mają złote ręce. W i Stefana Gałkowskich — tkaninę żakardową „Troski króla” (poniżej) limu i gobelinu. Najpierw komponowali dwukolorowe: biało-czarne

Bursztynowe korale to piękna pamiątka. Na pewno sprawi ona wielką radość żonie czy córce. Każda kobieta lubi bursztyny. Szczególnie piękne są przezroczyste żółte czy brązowe, które w swej skamielinie uwieżyły owady lub fragmenty roślin sprzed dziesiątków milionów lat

Kogo nie stać na kupno dość drogich bursztynów, może wybrać coś z metalowej lub drewnianej biżuterii. Z metaloplastyki oryginalne są lichterze, talerze, popielniczki. Miłą pamiątką z Polski będzie malowana skrzynka z drewna

Lorsqu'un touriste part à la découverte d'un nouveau pays, il suffit parfois de quelques mots: „Ramène-moi un souvenir” ou pis encore „N'oublie pas les cadeaux pour ton chef, ta tante et les Dupont”, toute la belle joie du voyage s'envole. Le touriste „pleure” d'avance le temps gaspillé à chercher dans les magasins des souvenirs tant soit peu originaux et jolis, l'argent dépensé à acheter des objets quasi identiques partout et certainement moins chers dans son propre pays.

Il est pourtant des pays où cette corvée des souvenirs devient un véritable plaisir, une tâche facile et agréable. Ce sont les pays où les objets-souvenirs appartiennent encore à la production artisanale, à l'art populaire.

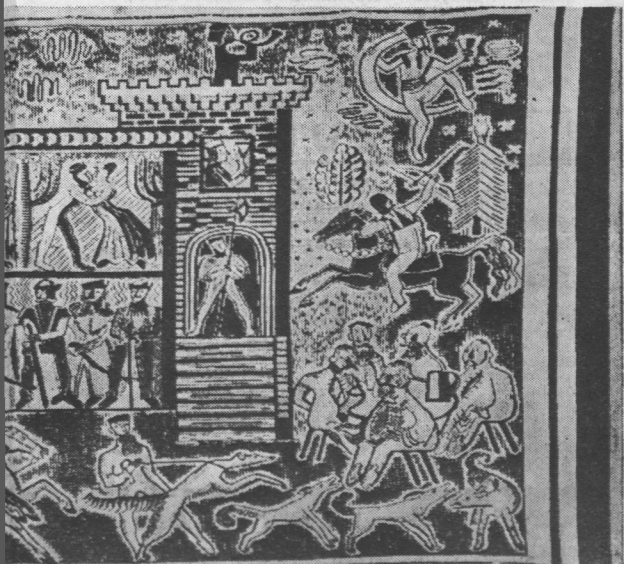
La Pologne est justement un de ces rares pays. Ses riches traditions de folklore et d'art populaire, ses nombreux ateliers d'objets d'art, aussi bien utilitaires que décoratifs, ses excellents artisans et artistes, voici ce qui explique l'émerveillement que ressent chaque touriste étranger lorsqu'il rentre dans un des nombreux magasins de la „Cepelia”. Ces magasins, ouverts dans chaque grande ville polonaise, offrent une telle variété de beaux objets-souvenirs que le raisonnement du touriste faisant son choix doit approximativement suivre la marche suivante: „Ce collier en ambre pour ma femme, non plutôt cet original bijou en métal. Et si je lui achetais cette dentelle? Non, la dentelle sera pour maman. Mais maman collectionne les poupées et celles-ci sont si jolies. Ce bougeoir irait si bien dans la salle à manger, placé par exemple devant cette tapisserie...”

Et c'est ainsi qu'un touriste se convertit en Pologne aux joies du „shopping”.

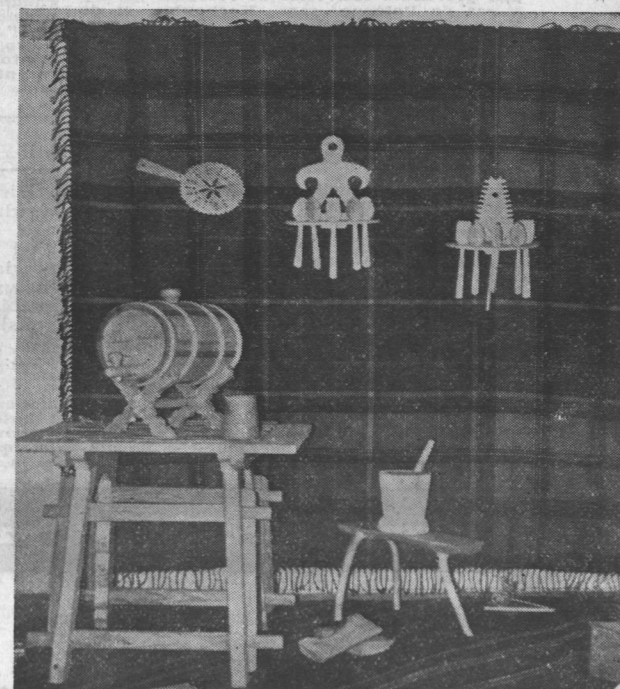

Tym, którzy odwiedzają Kurpie, przyjemność sprawiają lalki w wysokich, kurpiowskich czepcach albo haftowane czerwonym i czarnym kolorem serwetki czy obrusy. Do najtańszych, ale i zarazem najmiłszych należą kurpiowskie wycinanki, zwłaszcza zielone leluje myszyńskie o motywach z kogutami, niebieskie, różowe...

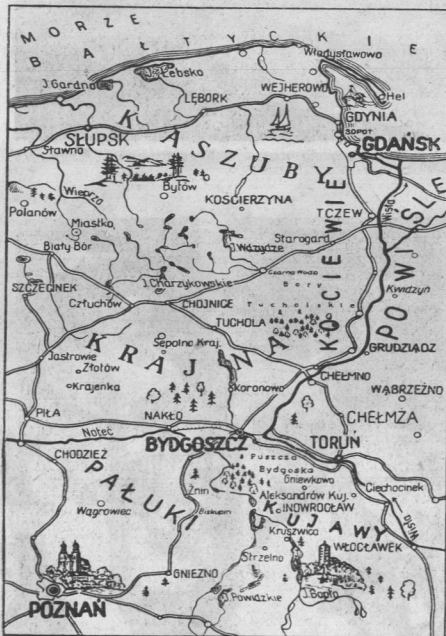
Wystarczy spojrzeć na jedno z wielu arcydzieł Haliny (zej). Prace krakowskich artystów są na pograniczu tkaniny i dopiero potem stopniowo ożywiają barwy

Gdy będziecie na Kujawach, to radzimy kupić ceramikę. Oczywiście nie muszą to być takie duże dzbany, które trzyma laureat nagrody wojewódzkiej p. Mulawski z Grodzka. W różnych okolicach Kraju wyrabiają najrozmaitsze przedmioty z drzewa. Beczulki na gorzałkę, różne przybory do kuchni, które lubią gospodynie

Les particularités de l'histoire polonaise, la séculaire résistance à l'oppression de puissances étrangères — la Silésie est restée sept siècles séparée de la mère patrie, le territoire entier a été démembré pendant près de 150 ans — ont fait du maintien des traditions, des coutumes, du folklore, une affirmation du caractère polonais des terres occupées, de leur population. Aussi le folklore est-il en Pologne plus vivant, dans les costumes, dans l'art populaire et l'architecture, dans les danses et les chansons, dans les légendes enfin, que dans la plupart des autres pays européens. Mais si les principales régions du pays, surtout celles qui tirent leur nom des principales villes: Cracovie, Poznań ou Varsovie, ou bien sont en même temps une notion géographique: Grande et Petite Pologne, Poméranie au Silésie — sont généralement connues, il en est d'autres — aussi intéressantes, qui restent dans l'ombre. Aussi en ces trois pages intitulées „Régions intéressantes”, nous vous présentons la Kachoubie et les Kujawy, le Podlasie et le Podhale etc.

KASZUBY

Leżą w nadmorskiej części woj. gdańskiego — obejmującego powiaty: gdański, kartuski, kościerski, leborski, pucki i wejherowski; a w woj. koszalińskim powiaty: bytomski i słupski; zaś w woj. bydgoskim część powiatu chojnickiego. „Kaszubiej” oznacza w miejscowym narzeczu płytkie wody porośnię trawą. Od nich wzięła się nazwa ludzi: Kaszuba i Kaszubi, a stąd nazwa regionu, który kurczy się z wiekami pod naporem germanizacji.

LA KACHOUBIE qui englobe des arrondissements faisant aujourd'hui partie de trois voïvodies: Gdańsk, Koszalin et Bydgoszcz, tire son nom du mot „kaszubej” qui dans le dialecte local signifiait des eaux peu profondes couvertes de roseaux. „Il n'y a pas de Pologne sans Kachoubie, et de Kachoubie sans Pologne” — était le mot d'ordre de cette terre soumise au joug allemand. Avec la „Suisse Kachoubie” (Wejherowo, Kościerzyna, Kartuzy) pittoresque contrée vallonnée, couverte de lacs et de forêts, avec les plages du golfe de Gdańsk — c'est là une des plus belles régions de la Poméranie, traversée par des nombreuses et bonnes routes, riche en auberges et campings. Sur notre photo: céramiques au Musée de Kartuzy.

Językowo stanowili Kaszubi przejściową grupę Słowiańszczyzny między plemionami polskimi a połabskimi. Do najwybitniejszych przedstawicieli należeli: Florian Ceynowa (1817—1881) ze Sławoszyzna, Hieronim Derdowski (1852—1900) z Wielka, Aleksander Majkowski (1876—1938) z Kościerzyny; Stefan Ramult badacz przeszłości kaszubskiej, wydał w Krakowie (1893 r.), „Słownik języka pomorskiego czyli kaszubskiego” (14 tysięcy wyrazów) oraz „Podania i powieści ludu kaszubskiego”. Hieronim Derdowski, przesładowany przez Niemców, działał później w Polsce amerykańskiej. Spularyzował on wśród Kaszubów hasło: Nie ma Kaszub bez Polski a bez Kaszub Polski”.

Niektóre grupy Kaszubów noszą odrębne nazwy: Lyczaków, Dobrołoków, Łazaków, Bylaków, Rybaków, a na zachód — Słowińców, Niniaków, Kabatków i Karwatków.

Gdańsk był pierwotnie osiedlem Kaszubów których wyniszczyli Krzyżacy (1308). Gdynia wyrosła z matęj wsi kaszubskiej. Sopot to dawna osada kaszubska. Puck, Swarzewo, Jastarnia i Hel — stanowią jakby rezerwy ludowej kultury kaszubskiej. Najpiękniejszą częścią Kaszub jest Szwajcaria Kaszubska, głównie powiat kartuski, pełna jezior i malowniczych wzgórz. Godne uwagi są: Wejherowo (44 km od Gdańska), Kościerzyna, Kartuzy, gdzie jest Muzeum Kaszubskie, a także Wdzydze (17 km od Kościerzyny) — niewielka wioska, znana jako letnisko nad jeziorem Gołń czyli „Morzem Kaszubskim”; jest tu rezerwat budownictwa kaszubskiego. W Klukach (42 km ze Słupska) Muzeum Słowińskie.

KOCIEWIE

Jest częścią woj. gdańskiego, wzdłuż lewego brzegu Wisły między miastami: Tczew — Starogard Gdański — Gniew — Nowe. W centrum Kociewia leży nad rzeką Wieżycą XIII-wieczny Pelplin z cennymi zabytkami, m.in. kościołem, jednym z najpiękniejszych w Polsce.

Głównym ośrodkiem Kociewia jest Tczew, istniejący od XII w., dziś ważny port wiślany, centrum przemysłowe i węzeł kolejowy. W 1920 r. powstała tu pierwsza polska szkoła morska. Od XIII w. istnieje miasto Nowe, z cennymi pamiątkami; podobnie Gniew, gdzie starostami byli m.in. późniejsi królowie: Jan Sobieski i Stanisław Leszczyński. Kociewiaczy wyróżniają się charakterystycznymi cechami gwary. Sąsiadami Kociewiaków są Borowiacy we wsiach Borów Tucholskich, a także Lasacy wyrabiający sprzęt domowe z drzewa. Za Borowiakami mieszkają Krajniacy, a na północ od Kociewiaków — Kaszubi. Wszystkie te grupy narazone były w przeszłości na silne naciski germanizacyjne. Na Kociewie najlepiej dojechać z Gdańska (do Tczewa 35 km) lub z Bydgoszczy. Łączy te miasta dobra szosa i linia kolejowa.

LE KOCIEWIE, partie de la voïvodie de Gdańsk sur la rive gauche de la Vistule, voisine avec la Kachoubie. Tczew, principal centre urbain et Nowe, villes fondées aux XII-e et XIII-e siècles, riches en monuments du passé, méritent bien une excursion.

KRAJNA

To dawna nazwa dzielnicy pogranicznej pomiędzy Pomorzem a Wielkopolską, obejmującej obszar od Nakła nad Notecią (woj. bydgoskie) do Złotowa (woj. koszalińskie). Do Krajny należał obecny powiat złotowski, północne części powiatów bydgoskiego i wyrzyskiego (woj. bydgoskie), choźdzkiego i trzecieckiego (woj. poznańskie).

Pozostałością Krajny jako dzielnicy jest nazwa Krajniacy, odnoszona do miejscowej ludności wiejskiej osiadłej między Tucholą a Nakłem, a także takie nazwy jak Strzelce Krajeńskie (miasto w woj. zielonogórskim) i Krajnka (w pow. złotowskim) oraz Pojezierze Krajeńskie. Nazwą Krajna obejmowano także wąski pas na prawym brzegu Wisły, po lewym brzegu jej dopływu Drwęcy, tj. na wschód od Bydgoszczy.

LA KRAJNA, région séparant la Kachoubie de la Grande Pologne (Wielkopolska), est la prolongation naturelle de la „Suisse Kachoubie”. De Tuchola des excursions nous permettent d'admirer les „Bory Tucholskie” splendide massif forestier. De Koronowo (victoire polonaise sur les Chevaliers Teutoniques en 1410) les amateurs de kayak feront des randonnées sur la Brda et les lacs.

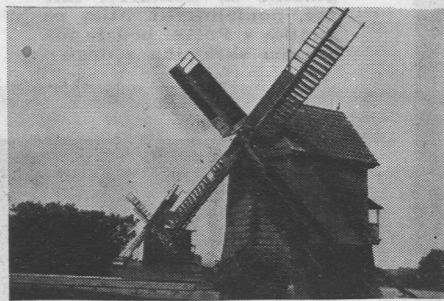
KUJAWY

Historyczna dzielnica Polski we władztwie Piastów, obejmująca teren nad Wisłą od Włocławka do Torunia i od Gopła po Nakło nad Notecią, dziś powiaty: włocławski, aleksandrowski, inowrocławski, radziejowski, częściowo szubiński, mogiński, bydgoski i toruński — w woj. bydgoskim.

W XIV w. Kujawy podzielono na księstwa: inowrocławskie, brzeskie i dobrzyńskie. Od XV w. tworzyły dwa województwa: brzesko-kujawskie i inowrocławskie ze stolicą polityczną w Brześciu Kujawskim i kościelną we Włocławku. W okresie rozbiórów część Kujaw (Włocławek) znajdowała się pod zaborem rosyjskim, reszta w pruskim, z przynależnością do Poznańskiego.

CIEKAWY

„Kujawiacy — pisze Oskar Kolberg — tworzą osobny typ naszego narodu. Ich ubiór, pieśni, zwyczaje i mowa noszą cechy odrębności. Kujawiak jest zwinny, dorody i wesoly. Kujawianka pełna naturalnego wdzięku, z uśmiechem, który znamienuje jakiś stopień szczęścia, dobrobytu i zadowolenia”. Synami ludu kujawskiego byli m.in.: poeta Jan Kasprzowicz (1860—1926) i pisarz Stanisław Przybyszewski (1868—1927).

LES KUJAWY, couvrant une partie importante de la voïvodie de Bydgoszcz, sont un des berceaux de l'Etat Polonais. C'est au bord du lac Goplo que les légendes font naître la dynastie des Piasts qui a effectivement régné sur la Pologne. Toruń, très belle ville médiévale qui a sa Tour penchée et où naquit Copernic, Włocławek — un des plus anciens évêchés polonais, Inowrocław et Ciechocinek — villes d'eaux réputées — autant de lieux qui attirent les touristes, de même que le lac Goplo entouré de vieux moulins et celui de Łęknowo avec son plan d'eau pour régates.

Kujawy są terenem licznych zabytków m.in. w Kruszwicy, Gniewkowie, Strzelnie, Płowcach słynnych ze zwycięstwa nad Krzyżakami w 1331, Brześciu Kujawskim, Nieszawie, Włocławku, Izbiicy Kujawskiej. Dużą sławę mają uzdrowiska — Ciechocinek i Inowrocław oraz dwa mniejsze: Czarniewice i Wieniec (pow. włocławski). Na uwagę zasługują m.in. jezioro Gopło oraz Łęknowo (pod Bydgoszczą), 9 km od Solca Kujawskiego, gdzie znajduje się tor wioślarski.

KURPIE

Północna część Mazowsza, leśne wsie i osady powiatów ostrołęckiego i częściowo przasnyskiego w woj. warszawskim oraz kolneńskiego w woj. białostockim na pograniczu Mazur. Rzeka Narw dzieli tu resztki dawnych obszarów leśnych na: Puszcze Zieloną (na prawym brzegu), obecnie zwaną Kurpiowską lub Myszyniecką, oraz Puszcze Białą (na lewym brzegu).

Ludność odznaczająca się ciekawym folklorem, niezwykle dzielna, w czasach feudalnych, podobnie jak górale podhalańscy nie podlegała państwowemu. Kurpie byli w królewskiej Polsce jedynymi chłopami, którzy mieli prawo używania broni. Wytworzyli charakterystyczne właściwości gwary, budownictwa, strojów, sztuki ludowej i obyczajów.

Największy ośrodek — Ostrołęka, kiedyś osada puszczajska, od XIV w. miasto (116 km od Warszawy) posiada zabytki i nowoczesny przemysł, mauzoleum powstańców z 1831 r. i pomnik gen. Bema. Za stolicę kurpiowską uchodzi Myszyniec (155 km od Warszawy), słynny z bitwy Kurpiów ze Szwedami w 1708 r. i powstańców z 1863 r. Ciekawym ośrodkiem kulturalnym jest wieś Kadzido (137 km od Warszawy) oraz sąsiednie Tatarzy.

LES KURPIE, partie nord de la Mazovie, gardent de beaux vestiges des splendides forêts qui recouvraient autrefois les deux rives de la Narw. Fier peuple qui vit ici et garde ses traditions folkloriques (sur notre photo: choeur régional, chasseurs et pêcheurs, forestiers et charbonniers, les Kurpie n'ont jamais été soumis à la corvée féodale, ont toujours gardé le droit de porter armes. Aussi ont-ils participé à tous les hauts faits des luttes nationales contre l'invasion suédoise et des insurrections. On ne manquera pas de visiter la région (Myszyniec et Ostrołęka) en route vers les grands lacs du nord et nord-est de la Pologne.

MAZOWSZE

Historyczna dzielnica dawnej Polski, położona na nizinie środkowego dorzecza Wisły. Jedna trzecia tej rzeki przepływa przez Mazowsze. Obecnie należy ono do woj. warszawskiego oraz częściowo woj. łódzkiego — (Kutno, Łowicz, Nowe Miasto nad Pilicą, Rawa Mazowiecka, Tomaszów Mazowiecki), woj. białostockiego (Łomża, Szczuczyn, Wysokie Mazowieckie i Zambrów) i woj. lubelskiego — (m.in. Łuków). Mazowsze skupia szereg regionów o odrębnym folklorze, jak łowicki, podlaski, kurpiowski czy Poborzan (okolicie Mławy i Ciechanowa).

Najważniejszym grodem Mazowsza był do XIII w. Płock (120 km od Warszawy), siedziba Władysława Hermana i Bolesława Krzywoustego, dziś miasto zabytków i nowoczesnego przemysłu petrochemicznego. W XIV w. stolicą została Warszawa. Po wymarciu Piastów mazowieckich król Zygmunst Stary włączył w 1526 r. Mazowsze do Korony, wtedy zostało ono podzielone na województwa: płockie, rawskie i mazowieckie.

Poszczególne regiony Mazowsza mają dogodne połączenia z Warszawą autobusami, znaczna część kolejją, a miejscowości nadwiślańskie również statkami. Płynąc np. z Warszawy do Płocka można m.in. poznać Zakrocym — jeden z najstarszych grodów mazowieckich, Czerwińsk — skąd Jagiełło wyruszył pod Grunwald, i Wyszogród — siedzibę starostów Kazimierza Wielkiego. W południowej części nad Pilicą leży m.in. Tomaszów Mazowiecki (110 km od Warszawy), skąd blisko do grot piaszkowych w Białej, słynnych „niebieskich źródeł”, i do Spały, gdzie w okresie międzywojennym była rezydencja prezydenta RP, a obecnie ośrodek wczasowy. Nad Pilicą leży też Warka z winnicami, z której pochodził polski i amerykański bohater Kazimierz Pułaski. Nad Bzurą (dopływ Wisły) pełen folkloru i zabytków Łowicz (80 km na zachód od Warszawy) oraz Kutno pamiętne z bojów w 1939 roku.

LA MAZOVIE, dont la capitale est aujourd'hui Varsovie, est depuis le XII-e siècle le centre du pays, rivalisant alors avec Cracovie. De Płock, autrefois capitale du duché, gardant de nombreux souvenirs du passé, aujourd'hui capitale en gestation de l'industrie pétro-chimique polonaise, aux forêts de Spały sur la Pilica, en passant par Łowicz au riche folklore — toute cette belle région mérite d'être connue. Sur notre photo: le château de Czerwińsk.

Historycznych miast ma Mazowsze kilkadziesiąt, nowo rozbudowujących się dzięki przemysłowi. Aktualnie buduje się lub rozszerza na Mazowszu 85 nowych zakładów przemysłowych, m.in.: Tarchomin, Iwiczna, Pilawa, Ożarów, Piastów itd.

Wspomnieć też trzeba o Karolinie (15 km od Warszawy), siedzibie Zespołu Pieśni i Tańca „Mazowsze”, o Zelazowej Woli (64 km) — miejscu urodzenia Chopina, oraz Lipcach Reymontowskich (83 km, przy linii kolejowej do Katowic) małej wsi, gdzie wielki pisarz Władysław Reymont, pięć lat służąc dróżnikiem kolejowym napisał wspaniałe dzieło pt. „Chłopi”.

Osobną pozycję stanowią na Mazowszu resztki dawnych wielkich obszarów leśnych: Puszcza Kampinaska, Puszcza Biała, Lasy Spalskie i Kabaćskie.

MAZURY

Znaczna część woj. olsztyńskiego, powiaty: działowski, giżycki, kętrzyński, morąski, mragowski, nidzicki, ostródzki, pasieki, piski, szczycieński i węgorszewski oraz trzy powiaty woj. białostockiego: ełcki i olecki.

We wczesnym średniowieczu była to ziemia, podobnie jak Warmia, zamieszkała przez Prusów, wybitych bez reszty przez Krzyżaków. Od XIII w. do 1525 r. wchodziła do państwa krzyżackiego, kolonizowana na pustkowiach leśnych przez osadników polskich z Mazowsza, a od 1525 do 1657 r. w skład Prus Książęcych, lenna Polski. Po niezależności się władców Prus Książęcych od Polski i utworzeniu państwa pruskiego Mazury znalazły się w jego zasięgu, a przez nie z kolei w niemieckiej Rzeszy.

REGIONY

POLSKA ma wiele regionów, w których miejscowa ludność wykształciła na przestrzeni wieków swoiste cechy kultury, odróżniające ją od sąsiadów i ludności innych okolic Kraju: w architekturze, w strojach i obyczajach, w pieśniach, melodiach i tańcach, w ludowej twórczości. Na ogół łatwo ustalić położenie tych regionów, jeżeli ich nazwy wywodzą się od głównych ośrodków. Wiadomo np. że Łowickie jest wokół Łowicza, Łęczyckie wokół Łęczycy, Opoczyńskie koło Opoczna, Żywieckie koło Żywca, Kieleckie w bezpośrednim zasięgu Kielc, Rzeszowskie w zasięgu Rzeszowa, Poznańskie przylega do Poznania, a Krakowskie do Krakowa.

Ogólnie wiadomo też, gdzie leżą główne historyczne dzielnice Polski, co prawda nie wszystkie, ale takie jak Wielkopolska, Małopolska, Pomorze czy Śląsk. Trudniej nieco jest z ustaleniem zasięgu Kujaw i Mazowsza, również dawnych dzielnic historycznych, oraz takich regionów, których nazwy nie wywodzą się od miejscowości, jak np. Kociewie, Powiśle, Podlasie, Kurpie, Mazury, Krajna itd. Tym właśnie regionom poświęcamy garść danych, zestawionych w formie małego słownika.

REGIONS INTERESSANTES DE LA BELLE POLOGNE

Narodowy charakter Mazur przejawiał się jednak w regionalnym ruchu ludności, która mimo naporów germanizacyjnych walczyła o prawa do polskości. Do wybitnych Mazurów w kulturze polskiej należeli m.in.: K. Celestyn Mrongovius z Olsztynka (1767—1855) — sławista i nauczyciel, Gustaw M. Gizewiusz z Pisz (1810—1848) — kuznodzieja i publicysta, Wojciech Kętrzyński (1838—1918) — uczoney i dyrektor Ossolineum oraz Michał Kajka spod Elku (1858—1937) — poeta ludowy. Dla uczczenia tych działaczy, po drugiej wojnie kilka miejscowości mazurskich otrzymało nazwy od ich nazwisk: Mrągowo, Giżycko (dawny Lec), Kętrzyn i Kajkowo (wieś).

La réputation touristique de LA MAZURIE, la région des mille lacs, paradis de la chasse et des sports nautiques, n'est plus à faire. A travers cette terre — un des plus magnifiques exemples du maintien de la langue et des coutumes polonaises à travers des siècles d'oppression — par les rivières et les canaux, les lacs et les étangs, les forêts et les réserves naturelles le touriste pourra accomplir d'innombrables randonnées, jamais répétées. Signaux Grunwald (victoire sur les Chivaliers Teutoniques en 1410) et Kętrzyn (Q. G. fortifié d'Hitler). Sur notre photo: un bateau-mouche sur la rampe inclinée du canal de Mazurie.

Po pierwszej wojnie jedynie Dziadkowo przyznano Polsce traktatem wersalskim, a na reszcie Mazur odbył się w 1920 r. plebiscyt równocześnie z plebiscytem na Warmii i Powiślu. Polska straciła wtedy około 300 tysięcy swojej ludności. Mazury wróciły do Polski w 1945 r. W latach hitlerowskich wyginęli ich nawiąbniejsi przedstawiciele. Niemal całe Mazury są niezwykle atrakcyjnym terenem turystycznym dzięki jeziorom i lasom. Gęsta sieć schronisk, domów wczasowych i wycieczkowych, stanic wodnych i kolonii, ułatwia poznanie ich piękna. Głównymi punktami wypadowymi do żeglugi są: Giżycko, Pisz, Mikołajki, Ruciane, Ryn i Węgorzewo oraz Ostroda (na Kanał Mazurski). W Puszczy Piskiej rezerwat flory i fauny. Za folklorystyczną stolicę Mazur uważa się Szczytno (45 km od Olsztyna), gdzie jest Mazurskie Muzeum Regionalne. Na Mazurach leży też Grunwald, słynny z pamiętnego zwycięstwa nad Krzyżakami w 1410 r. (ok. 15 km od Ostrody i 43 kilometry od Olsztyna). Pod Kętrzyńcem (ok. 100 km od Olsztyna) ruiny głównej kwatery wojskowej Hitlera.

Pałuki to region obejmujący powiat żniński i szubiński w woj. bydgoskim oraz części powiatów wągrowieckiego i chołdeckiego w woj. poznańskim, wielkości ok. 200 km², bogaty w jeziora, ciekawe miejscowości i zabytki. Jego stolicą jest miasto Żnin (95 km od Poznania, 42 km od Gniezna), pochodzili stąd wybitni polscy uczeni Jan i Jędrzej Śniadeccy (XIX wiek).

ORAWA

Kraj podgórski pod Tatrami, w woj. krakowskim, na południe od Beskidów — grupy Pilska i Babiej Góry, na zachód od Podhale, w dolinie Orawy (dopływ Wagu). Za czasów piastowskich Orawa w całości należała do Polski, później przeszła aż do końca pierwszej wojny w posiadanie Węgier. Lud orawski zachował jednak swój narodowy charakter. W 1920 r. została podzielona między Polskę a Czechosłowację. Do Polski wróciło tylko 10 wsi: Jabłonka, Zubrzyca Dolna i Górna, Lipnica Wielka i Mała, Chyżne, Danielki, Podwilk, Piekielnik i Orawka.

Orawianie różnią się od Podhalan szczegółami w gwarze, strojami i architekturą. Piękne kościółki, bogactwo ludowej rzeźby. Dojazd na Orawę z 65 kilometra drogi Kraków—Zakopane, z Zaborni przez Orawkę (najpiękniejsza wieś na Podtatrzu) do Jabłonki (26 km), stolicy polskiej Orawy. Jest też dojazd szosą od strony Zakopanego przez Kościelisko, Witów, Chochołów, Czarny Dunajec do Jabłonki (39 km). Na Chyżnem turystyczne przejście graniczne na stronę czechosłowacką do Trstenu. W Zubrzycy Górnej Muzeum Etnograficzne i Ośrodek Kultury Orawskiej w zabytkowych budynkach dworku Moniaków.

Aux approches des Tatra, ORAWA, présente la beauté de ses sites et de son architecture montagnarde, la richesse de son folklore. Ci dessus: musée folklorique à Zubrzyca.

PAŁUKI

Na terenie Pałuk leży Biskupin, osada sprzed 2500 lat, dalej Gąsawa, znana ze śmierci Leszka Białego w 1227; wieś Januskowo (5 km od Żnina) miejsce urodzenia w 1512 syna chłopskiego, poety Klemensa J. Janickiego; Marcinków Dolny, gdzie w dzieciństwie przebywał Fryderyk Chopin i gdzie jest piękny park, niestety, bez pomnika Chopina, który w 1940 r. zniszczyli Niemcy.

PODHALE i SPISZ

Ciekawostką Pałuk są jeszcze osady: Wenecja, Rzym, Paryż, Ameryka, Szkocja. Część z nich można poznać jadąc kolejką wąskotorową Żnin — Biskupin (8 km) przez Wenecję (7 km). Z Biskupina rozgałęzienie do Szelejewo (9 km) przez Gąsawę (5 km od Biskupina) oraz do Osna (24 km) przez Marcinkowo Dolne (13 km od Żnina) i Rzym (22 km). Kolejka (szybkość 20 km na godz.), prowadzi wśród jezior, ciekawych wsi, pięknego krajobrazu, pełnego uroczego spokoju, zapewniającego doskonały wypoczynek.

LES PAŁUKI (ville principale Żnin), région „à cheval” sur les voïvodies de Poznań et de Bydgoszcz, est connue surtout par Biskupin, cité semi-lacustre datant de 2500 ans, découverte par les archéologues polonais et fidelement reconstituée. Mais d'autres monuments du passé ainsi que les lacs et forêts méritent aussi d'être vus. Ci-contre: le parc de Gąsawa et le monument à Leszek Biały mort ici en 1227.

Górska część woj. krakowskiego, obejmująca powiat nowotarski i Zakopane, ograniczona od południa Tatrami, a od północy lesistymi partiami Beskidu, Górców i Babiej Góry. Halami zwą górale pastwiska w Tatrach, stąd kraj przed Tatrami nazywają „pod halami”. Całość ma charakter kotliny na wysokości 700 do 1000 m nad poziom morza, długiej ok. 57 km (z zachodu na wschód) i szerokiej ok. 26 km. Liczne wzniesienia. Najwyższe — Gubałówka na terenie Zakopanego.

Podhale jest krainą o ubogiej glebie, ale bogatą w piękno przyrody, dorodnych i ciekawych ludzi, oryginalne budownictwo ludowe (drewniane kościółki i chaty), barwny folklor zachowany w strojach góralskich, legendach, pieśniach, melodiach i tańcach, w sprzędzie i pamiętkarskich wyrobach.

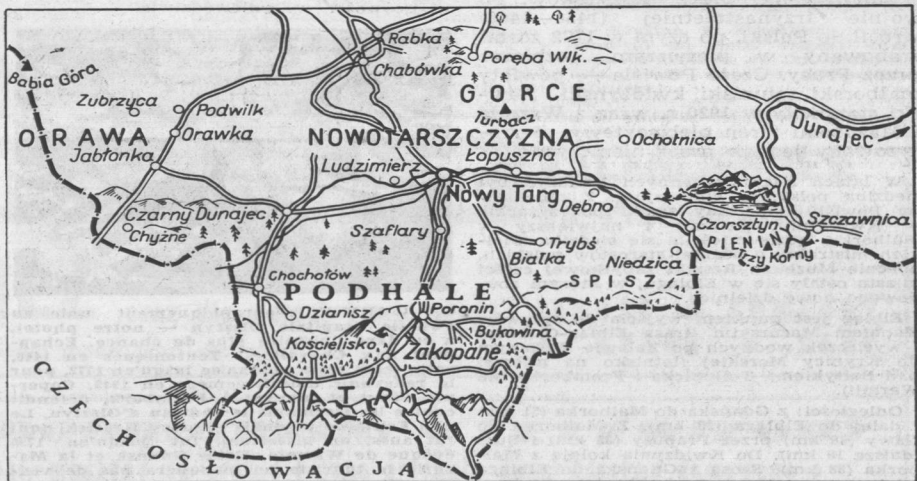
Główne ośrodki: Nowy Targ — miasto pow. (ok. 18 tys. mieszkańców), Zakopane — miasto uzdrowisko (ok. 28 tys. mieszk.), Rabka — miasto i uzdrowisko (ok. 6 tys.), zdrojowisko Szczawnica. Ciekawskie wsie — Białka, Biały Dunajec, Bukowina Tatrzaska, Chochołów, Czarny Dunajec, Czorsztyn, Działisz, Kościelisko, Ludzmiery, Murzasichle, Ochotnica, Poronin, Szafłary i Witów.

Podhale dzieli się na Nowotarszczyznę i Skalne Podhale, to bliższe Tatróm. Zalicza się też niekiedy do niego polskie części Orawy i Spiszu (por. osobne hasła).

Koleją z Krakowa do Zakopanego (167 km) przez Suchą i Chabówkę (skąd przez Rabkę do Nowego Sącza i Krynicy); szosą (104 km)

przez Myślenice, Chabówkę, Nowy Targ, stąd do Pienin przez Czorsztyn do Krośienka i Szczawnicy. Główna rzeka Dunajec (w górnym biegu), torująca sobie drogę przez Pieniny. Liczne szlaki turystyczne, miejsca widokowe, pomniki przyrody.

Podhale, jego piękno i piękno jego ludu stało się tematem dzieł wielu pisarzy, m.in. Władysława Orkana, Kazimierza Przerwy-Tetmajera, Stanisława Witkiewicza, Jana Kasprzowicza; z ludowych melodii i muzyki podhalańskiej czerpali Jan Karłowicz, Karol Szymanowski i Ignacy Paderewski.

przez Myślenice, Chabówkę, Nowy Targ, stąd do Pienin przez Czorsztyn do Krośienka i Szczawnicy. Główna rzeka Dunajec (w górnym biegu), torująca sobie drogę przez Pieniny. Liczne szlaki turystyczne, miejsca widokowe, pomniki przyrody.

Podhale, jego piękno i piękno jego ludu stało się tematem dzieł wielu pisarzy, m.in. Władysława Orkana, Kazimierza Przerwy-Tetmajera, Stanisława Witkiewicza, Jana Kasprzowicza; z ludowych melodii i muzyki podhalańskiej czerpali Jan Karłowicz, Karol Szymanowski i Ignacy Paderewski.

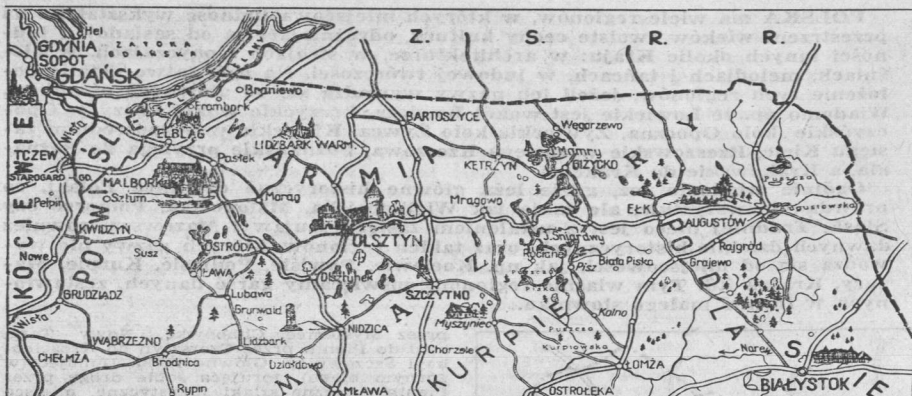

LE PODHALE, que l'on pourrait traduire par „sous les hauts pâturages” est, aux pieds des Tatra, la région entourant Zakopane, la capitale polonaise des sports d'hiver. Magnifique folklore, sites splendides, fier peuple montagnard — attiré en toutes saisons (nulle part l'automne „doré” n'est aussi beau) des milliers de visiteurs, de même que LE SPISZ voisin, moins bien connu des touristes mais, par là, moins „civilisé”. Des excursions permettent d'admirer l'autre versant — slovaque — des Tatra. Du Spisz un „saut” nous permet d'atteindre les célèbres gorges du Dunajec dans les Pieniny (descente en radeau!). Ci dessus: une des nombreuses chapelles montagnardes.

SPISZ to kotlina na wschód i pół-wschód od Tatr, w dorzeczu górnego Popradu, zamieszkała przez ludność polską i słowacką. W zaraniu dziejów należała w całości do Polski, po śmierci Bolesława Krzywoustego zawładnęli nią Węgrzy, odступując następnie drogą zastawu w 1412 r. Polsce (16 miast spiskich).

Po pierwszym rozbiore Polski w 1772 r. Austriacy zagarnęli Spisz i włączyli go do korony węgierskiej. Do pierwszej wojny światowej w 50 wsiach spiskich przeważała ludność polska. W 1920 r. podzielono Spisz między Polskę a Czechosłowację, przyznając Polsce 13 wsi: Brzegi, Czarną Górę, Dębno, Dursztyn, Falsztyn, Frydman, Jurgów, Kacwin, Krempacek, Łapsze Wyżnie i Niżne, Niedzica i Trybacz. Dziś należą one do powiatu nowotarskiego w woj. krakowskim. Ta część powiatu nazywana jest Spiszem Polskim albo Zamagurzem Spiskim (za Magurą). Jest to piękna górzysta kraina z panoramycznymi widokami na Tatry i Pieniny, oryginalnym folklorem i licznymi zabytkami ludowego budownictwa. Wsie Niedzica, Falsztyn i Łapsze Niżne były ostatnim w Polsce obszarem pańszczyzny, do 1931 r!

Dojazd drogą z Czorsztyna (22 km od Nowego Targu) przez Dunajec, obok zamku Niedzica (2 km) do wsi tej nazwy (5 km), dalej do Łapsz Niżnych (9 km) i do Trybsza (4 km). Koło Niedzicy turystyczne przejścia graniczne na Spisz Słowacki. Przez Spisz Polski prowadzi malownicze trasy turystyczne na Skalne Podhale.

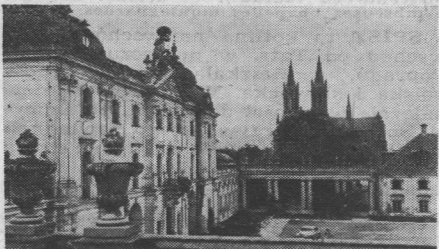
PODLASIE

Leży na wschód od Mazowsza, etnograficznie jest z nim związane, terytorialnie wchodzi dziś do woj. białostockiego (Bielsk Podlaski, Białystok, Knyszyn, Sokółka, Suraz, Łapy, Mońki, Hajnówka, Augustów), częściowo woj. warszawskiego (Siedlce, Sokołów Podlaski, Mordy, Łosice) oraz woj. lubelskiego (Biała Podlaska, Międzyrzec Podlaski, Radzyń Podlaski).

Przed wiekami w puszczech Podlasia mieszkali Jądrzyngowie. Stolicą jest Białystok (196 km od Warszawy), w okresie zabórów uchodził za nią również Siedlce (92 km). Białystok odbudowany po wielkich zniszczeniach wojennych ma m.in. przemysł, Akademię Medyczną i Muzeum Podlaskie. W sąsiedztwie (16 km) zabytkowy Supraśl. Łuków (111 km od Warszawy) słynie od XVI w. z jarmarków, a Augustów (256 km od Warszawy) jest punktem wypadowym na Jeziora Augustowskie.

Do Podlasia należy Puszcza Białowieża, największy obszar leśny w Europie Środkowej, w granicach Polski ok. 580 km². Jej część stanowi Park Narodowy — rezerwat przyrodniczy, park botaniczny, muzeum i ośrodek hodowli żubrów, łośi, koników białogórskich. Punkty wypadowe: Białowieża (251 km od Warszawy) — nadleśnictwo i placówki naukowe, oraz Hajnówka (230 km od Warszawy) — dawna granica między Litwą a Koroną, dziś ciekawe miasteczko z przemysłem, m.in. największym w Europie zakładem destylacji drewna.

Na Podlasiu leży też Puszcza Knyszyńska (Knyszyn 28 km od Białegostoku) oraz lasy nad Biebrzą (dopływ Narwi).

LE PODLASIE, prolongation géographique de la Mazurie et historique de la Mazovie et des Kurpie, offre à quelque 200 km de Varsovie les lacs et les forêts entourant Augustów, la forêt toujours vierge de Białowieża (bisons d'Europe en liberté), les palais princiers de Białystok (aujourd'hui Académie de Médecine — notre photo) et de Supraśl.

POWIŚLE

Prawobrzeżna część woj. gdańskiego, wzdłuż Wisły, obejmująca powiaty: kwidziński, sztumski, malborski i elbląski oraz powiat iławski w woj. olsztyńskim. Był to obszar najwcześniej skolonizowany przez Krzyżaków. Po wojnie trzynastoletniej (1454—1466) wrócił do Polski, po czym w 1772 został zabowany w pierwszym rozbiórce przez Prusy. Część Powiśla — powiaty malborski, sztumski, kwidziński i iławski stanowią w 1920 r. wraz z Warmią i Mazurami teren plebiscytowy, sterroryzowany jednak przez niemiecyżnę.

W latach międzywojennych Kwidziń był siedzibą polskiego gimnazjum. Z obiektów na Powiślu polecamy zamki pokrzyżackie w Kwidzynie, Sztumie i największy w Malborku, gdzie mieściła się siedziba wielkich mistrzów, a później starostów polskich, obecnie Muzeum. Resztki zabytkowej części miasta zostały się w Elblągu, w którym zbudowano nowe dzielnice.

Elbląg jest punktem wyjścia do spływów Kanałem Mazurskim (trasa Elbląg-Ostróda) i wycieczek wodnych po Zalewie Wiślanym do Krynicy Morskiej (letnisko na mierzei nad Bałtykiem), Tolkmicka i Fromborka (na Warmii).

Odległości: z Gdańska do Malborka (51 km) i dalej do Elbląga (29 km). Z Malborka do Hawy (68 km) przez Prabuty (35 km) i Susz (dalsze 10 km). Do Kwidzyna koleją z Malborka (38 km). Szosą z Gdańska do Elbląga (64 km) przez Nowy Dwór Gdański (40 km).

LE POWISLE, le long de la rive droite de la Vistule, à partir de Grudziądz, est la première terre conquise par le fer et le feu sur la Pologne par les Chevaliers Teutoniques. Le château-fort dressé par eux à Malbork (Sur notre photo: fragment de la cour intérieure) est un des plus beaux spécimens d'architecture militaire médiévale en Europe. D'autres — à Kwidzyn et Sztum — méritent d'être vus ainsi qu'Elbląg. Les plages de Krynica Morska et des alentours sont réputées les plus chaudes de la Baltique.

WARMIA

Część woj. olsztyńskiego nad Zalewem Wiślanym, powiaty: Olsztyn, Bartoszyce, Braniewo, Biskupiec i Lidzbark Warmiński, historycznie odpowiadające diecezji warmińskiej utworzonej w 1243 r.

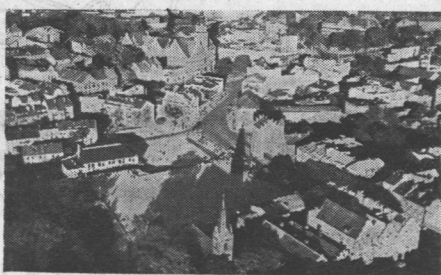
Biskupi warmińscy, rezydujący we Fromborku i Lidzbarku, mieli w czasach krzyżackich pewną niezależność od zakonu; od 1466 r. była Warmia częścią Rzeczypospolitej. Ludność polska tego terenu, mówiąca gwara mazurską, zaczęła kurczyć się dopiero po pierwszym rozbiórce w 1772 r., kiedy Warmię wraz z innymi częściami Polski zabrawali Prusy.

Plebiscyt na Warmii, Mazurach i Powiślu w 1920 r. dał Polsce z terenów warmińskich tylko kilka wiosek, wskutek terroru zastosowanego wobec Polaków przez żywioł niemiecki. Ziemia Warmińska wróciła do Polski w całości dopiero w styczniu 1945 r.

Z Warmią związana jest działalność wielu wybitnych przedstawicieli kultury i nauki polskiej, z Mikołajem Kopernikiem (tworzył i zmarł we Fromborku w 1543 r.), Marcinem Kromerem, biskupem warmińskim (do 1589), słynnym historykiem oraz bajkopisarzem Ignacym Krasickim (biskup warmiński do 1795).

Warmia godna jest poznania. Olsztyn ma m.in. zamek, w którym M. Kopernik kierował obroną przed Krzyżakami, dziś mieści się w nim Muzeum, ponadto teatr im. Jaracza, Dom Kultury, Wyższą Szkołę Rolniczą, orkiestrę symfoniczną i bogate życie kulturalne. We Fromborku są pamiątki po Koperniku w Muzeum jego imienia oraz katedra z jego grobem. W Lidzbarku Warmińskim w zamku biskupim — Muzeum. W Reszlu — Galeria Sztuki.

Olsztyn ma doskonałe połączenie autobusowe i kolejowe z Warszawą (221 km) i Poznaniem (334 km) przez Gniezno (53 km od Poznania), Toruń (151 km) i Ostródę. Z Olsztyna połączenia autobusowe do wszystkich miejscowości w województwie.

LA WARMIE, géographiquement unie au Powiśle, (capitale Olsztyn — notre photo), a eu dans l'histoire plus de chance. Echappant aux Chevaliers Teutoniques en 1466, cette terre resta polonaise jusqu'en 1772, pour le redevenir définitivement en 1945. Copernic vécut et mourut à Frombork, défendit contre les Germains le château d'Olsztyn. Le „La Fontaine polonaise” Ignacy Krasicki (qui fut aussi un historien) fut jusqu'en 1795 évêque de Warmie. Entre Gdańsk et la Mazurie le touriste ne manquera pas de visiter cette région.

Biuro Podróży TRANSTOURS

22, rue du 4 Septembre — PARIS II
Tél. RIC 77-40 métro: OPERA

oficjalny przedstawiciel ORBISU
Licencja 132

najbardziej popularne i znane ze swej jakości i usług opracowało program zbiorowych wyjazdów w odwiedziny do rodzin

z PARYŻA, LILLE i METZ

- wyjazdy w każdą środe i czwartek
- na żądanie pobyt w Polsce może być przedłużony lub skrócony (powroty indywidualne)
- możliwość zwiedzania Polski w ciągu 5 dni

TRANSTOURS

załatwia wszelkie formalności związane z podróżą koleją, samochodem lub samolotem

wyjazdy **GRUPOWE** i **INDYWIDUALNE** do **POLSKI**

wystawia bony „ORBIS” wymienne w Polsce na złote

przekazuje pieniądze do rodzin w Polsce po bardzo korzystnej relacji

Zgłoszenia i zapisy przyjmuje:

TRANSTOURS

22, rue du 4 Septembre — PARIS II
Tél. RIC 77-40 métro: OPERA

J. ROSKOSZ
53, rue des Arts
LILLE (Nord)

LORRAIN VOYAGES
12, rue François de Curel
METZ (Moselle)

R. WAWER
6, rue des Vosges
NILVANGE (Moselle)

W. KULIKOWSKI
20, rue Notre Dame de Lourdes
NANCY (M. & M.)

S. CIECHELSKI
19, rue de la Bretonnerie
ORLEANS (Loiret)

T. BAUM
26, Cité A. Montrambert
LE CHAMBON-
-FEUGEROLLES (Loire)
p. BAUM przyjmuje również w sobotę od godz. 14 do 19 w ST. ETIENNE: 27, rue Général de Gaulle, Café de la Préfecture

A. KOSMAŁSKI
12, rue Viardin
TROYES (Aube)
JANKOWIAK
ESSIGNY-le-GRAND (Aisne)

I. NIEDZIELAK
43, rue de la Papeterie
CORBEIL-ESSONNES (S. & O.)

TOUR DE POLOGNE EN... 3 JOURS

De plus en plus de touristes se rendent dans les pays du Centre, de l'Est et du Nord de l'Europe. Vous avez peut-être choisi pour vos vacances la Suède ou la Finlande, l'URSS ou la Bulgarie, la Tchécoslovaquie, la Hongrie ou la Roumanie. C'est là une occasion de traverser la Pologne, en coup de vent bien sûr, mais en essayant d'en voir le plus possible. Dans cette page, les touristes „en transit” trouveront quelques renseignements et itinéraires intéressants.

TRANSIT EN AUTOCARS: Toutes les agences de voyages organisant des excursions vers l'Est peuvent inclure un séjour de 3 ou 5 jours en Pologne. A partir de Swinoujście (pour les arrivants par le ferry-car-boat de Suède), de Kołbaskowo ou de Świecko (à la frontière de l'Allemagne démocratique), de Słone, Cieszyń ou Łysa Polana à la frontière tchèque — des itinéraires variés, où tout est prévu par „Orbis” s'offrent aux visiteurs: Poznań, Wrocław, Cracovie, Auschwitz, Szczecin, Varsovie, d'autres localités encore peuvent y

être incluses. A partir de 30 francs (300 frs b.) par jour et pour pas plus de 50 francs (500 frs b.) par jour (excursion de moins de 15 personnes et 3 jours seulement) on pourra faire son „Tour de Pologne”.

EN TRAIN OU EN AVION: les mêmes possibilités sont offertes par „Orbis” au départ de Varsovie ou d'autres villes. Chaque agence vous en donnera les détails. On vous prend à la descente du train ou de l'avion, et par „Orbis” vous visitez en 3 ou 5 jours la Pologne avant de reprendre votre voyage.

EN AUTO: Voici quelques itinéraires (variant de 570 à 900 km environ) calculés pour 3 jours, par étapes de 350 kilomètres au maximum. Vous pouvez réserver chambres d'hôtels ou camping par votre agence de voyages, éventuellement par l'entremise de l'agent de l'Automobile-Club Polonais (PZMot) et de „Orbis” au poste-frontière. De même vous pouvez assurer les services d'un guide-interprète Orbis et même laisser votre voiture au garage pour visiter la ville en microbus.

1 Si vous arrivez par Berlin et la République Démocratique Allemande et vous dirigez vers l'URSS par la voie internationale E8. Villes-étapes: Poznań (ou Toruń) et Varsovie.

SWIECKO (0 km) — Poźradzio (51 km) — là un détour de 5 km vous amène à ŁAGOW — château médiéval, site pittoresque entre forêts et lacs. Centre de repos „Orbis”, sports nautiques, LWOWEK (125 km) — églises intéressantes. A 2 km POSADOWO harras modèle, palais XVII-e dans un beau parc. POZNAŃ (181 km) — ville étape, 420 mille habitants, Foire Internationale (juin). Premier évêché polonais (966), nombreux monuments, très bel Hôtel-de-Ville gothique, reconstruit en style Renaissance au XVI-e, avec Musée. Nombreuses églises et palais.

WRZESNIA (227 km) — célèbre par la grève des écoliers contre la germanisation en 1901. SŁUPCA (249 km) — Eglises du XV-e et XVI-e. A 10 km — LAD — monastère cistercien du XII-e, fresques gothiques, église baroque, KONIN (279 km) — centre d'un nouveau bassin industriel (lignite, centra-

les électriques, usine d'aluminium) qu'un circuit de 35 km permet de voire au passage.

KOŁO (307 km) — château XIV-e en ruines, belles églises gothique et baroque. ŁOWICZ (403 km) — folklore chatoyant qui dimanches et fêtes se déploie le long des routes („Journées Folkloriques” en juin) Intéressant Musée. Eglise Collégiale du XVII-e. A 4 km — ARKADIA, parc romantique du XVIII-e, à 10 km NIEBORÓW — palais et parc du XVII-e, Musée. Camping. SOCHAZEW (430 km) à 9 km ZELAZOWA WOLA, lieu de naissance de Chopin, concerts les dimanches et fêtes (11-14 h). VARSOVIE (484 km) — capitale du pays, ville étape.

De Varsovie, on gagne d'une traite TERESPOL (679 km) à la frontière soviétique.

Une variante de cette itinéraire (voies internationales E 83 et E 16). POZNAŃ (181 km) — KOSTRZYŃ (202 km) — GNIEZNO (234 km) capitale légendaire de la Pologne (en l'an mille rencontre de l'empereur Otton III et de Boleslas le Pieux), cathédrale gothique avec portail du XII-e, GASAWA (264 km) — à 2 km étonnante cité lacustre BISKUPIN datant de 2500 ans, ZNIN (276 km) — Monuments gothiques, musée, camping, INO-WROCŁAW (315 km) — TORUŃ

(351 km) — ensemble urbain médiéval du XV-e, un des plus beaux d'Europe, ville natale de Copernic. Par CIECHOĆINEK (374 km) — curieux bâtiments de gaduato (saline et station de cure) (piscine). WŁOCŁAWEK Hôtel de ville du XVI-e. A environnaire et KROŚNIEWICE (457 km) nous rejoignons la voie E 8, après un détour de 112 km.

2 Si vous arrivez par l'Allemagne (Leipzig, Dresde) ou la Tchécoslovaquie (Prague) par les voies internationales E 83, E 14 ou E 12 et vous dirigez vers l'URSS (voie int. E 8) ou la Tchécoslovaquie (Bratislava), la Hongrie (Budapest), l'Autriche (Vienne). Villes étapes: WROCŁAW (ou OPOLE), VARSOVIE (vers l'URSS), CRACOVIE (vers le Sud):

a) ZGORZELEC (0 km) — BOLESŁAWIEC (44 km) — une des plus anciennes villes de Silésie, important centre d'extraction du cuivre. Hôtel de ville du XVI-e. A environ 20 km (détour) — GRODZIEC — château-fort du XII-XV-e, très beau panorama — LEGNICA (89 km) de 1248 à 1675 capitale d'un duché des Piasts, aujourd'hui centre polonais de l'industrie du cuivre. Nombreux monuments de diverses époques (XIII-e — XVIII-e) — LEGNICKIE POLE (100 km) — bataille célèbre contre l'invasion tatar en 1241. Eglise baroque (1727), très belle. WROCŁAW (165 km).

b) JAKUSZYCE (0 km) — SZKLARSKA PORĘBA (6 km) — Principale station touristique des Sudètes, cristallerie réputée, SOBIESZÓW (16 km) à 1,5 km donjon, très beau panorama, CIEPLICE ŚLĄSKIE (19 km) — ville d'eaux réputée par ses sources sulfureuses, célèbre musée ornithologique, JELENIA GÓRA (25 km) — très belle et ancienne cité, vieux marché aux maisons baroques, églises, monuments, BOKŁÓW (52 km) — cité médiévale très bien conservée, château-fort du XIII-e (musée), SWIDNICA (85 km), très belle église gothique du XIV-e, murs d'enceinte (éventuellement — 13 km avant Swidnica, détour par SWIEBODZICE vers WĄBRZYCH — centre minier, capitale des Polonais „retour de France”), WROCŁAW (137 km).

c) SŁONE — KUDOWA ZDRÓJ (0 km), jusqu'à KŁODZKO (43 km) — succession de villes d'eaux réputées (DUSZNIKI, POLANICA). A Kłodzko nous quittons la voie E 12 pour PACZKÓW (72 km), le „Caracassonne polonais”, ville médiévale restée telle qu'il y a des siècles, OTMUCHÓW (86 km) — lac, camping, NYSA (98 km) — cité ancienne, détruite à 80% pendant la guerre et reconstruite. De là nous pouvons gagner soit WROCŁAW (180 km), soit OPOLE (151 km).

WROCŁAW (165 km) — capitale historique de la Silésie, détruite à 70% en 1945, en grande partie restaurée. Nombreux monuments: Hôtel-de-Ville, Vieux-Marché, Université, églises. BRZEG (208 km) ancienne principauté, nombreux monuments historiques, OPOLE (248 km) — une des plus belles villes de la province polonaise.

De là nous allons ou vers Varsovie (A), ou vers Cracovie (B).

(A) OPOLE (248 km) — CZĘSTOCHOWA (340 km) — Célèbre cloître fondé au XIV-e (le Lourdes polonais), Vierge Noire, pèlerinages en août. Etat actuel — datant de 1690, importante aciérie. TOMASZÓW MAZOWIECKI (447 km) — célèbres „Sources bleues” de la Pilica, ici un détour (20 km au plus) nous amène dans la forêt de SPAŁA sur les bords de la Pilica, réserves naturelles. VARSOVIE (587 km) — ville étape. De Varsovie nous gagnons TERESPOL à la frontière soviétique (752 km).

(B) OPOLE (248 km) — STRZELCE OPOLSKIE (280 km), à 12 km (détour) — le Mont Ste-Anne, mémorial aux Insurgés Silésiens de 1921 sculpté par Dunikowski, cloître franciscain du XVI-e, panorama sur l'Oder, PYSKOWICE (307 km) — localité à partir de laquelle nous pouvons soit traverser la Haute-Silésie, cœur industriel de la Pologne, par BYTOM et KATOWICE (341 km) soit prendre par le Sud — GLIWICE (323 km), MIKOŁÓW (345), TYCHY (352 km) — nouvelle cité „champion”, OSWIECIM (AUSCHWITZ-BIRKENAU) (374 km) — visite du musée sur l'emplacement du plus grand camp nazi de la mort. CRACOVIE (437 km) — véritable ville musée où nous passerons la nuit. De là nous gagnons par une très pittoresque route ZAKOPANE (546 km), le Chamoni polonais, puis retournant un peu sur nos pas — par PORONIN (553 km) — BUKOWINA (562 km). POLANA GŁODOWKA (566 km) — le plus beau panorama des Hutes Tatra, nous atteignons ŁYSA POLANA (570 km) à la frontière tchécoslovaque.

3 Si vous arrivez par la Tchécoslovaquie (voie internationale E 7 ou E 16) et vous rendez en URSS (E 8). Villes étapes CRACOVIE et VARSOVIE.

CIESZYŃ (0 km) — une des plus jolies villes polonaises, nombreux monuments historiques, PAWŁOWICE (26 km) ou nous quittons la E 16 vers la droite pour PSZCZYŃNA (36 km) — fondée au X-e, palais ducal (XII-e — XVII-e), hôtel-de-ville baroque, églises, OSWIECIM (AUSCHWITZ-BIRKENAU) (61 km) — camp de la mort transformé en hallucinant musée, CRACOVIE (124 km) — ville musée, à 13 km WIELICZKA fêrrique mine de sel gemme, à 8 km NOWA HUTA, combinat sidérurgique et ville nouvelle.

CRACOVIE — JĘDRZEJÓW (E 7 — 203 km) — Musée de cadrons solaires, cloître cistercien du XIII-e. KIELCE (241 km) — palais épiscopal Renaissance, cathédrale baroque, Musée (archéologie, ethnographie).

Variante intéressante par routes moins bonnes: CRACOVIE —

VISAS: si l'idée de traverser la Pologne vous est venue soudain, ne vous inquiétez pas du visa. A chaque poste-frontière, sans formalités, un visa de 48 ou 72 heures vous sera accordé. Dans le second cas (72 heures) vous devrez seulement acheter des „exchange orders” de l'agence „Orbis” pour 75 francs (env. 750 frs belges) par personne. Ces bons peuvent être soit échangés contre des zlotys, soit servir à payer les hôtels, restaurants, guides et autres services de „Orbis”.

NOWA HUTA — KOSZYCE — KAZIMIERZA — WISLICA (204 km) fondée au VIII-e, découvertes archéologiques sensationnelles, CHROBERZ — PINCZÓW (234 km), au XVI-e centre de l'arianisme polonais, nombreux monuments Renaissance — KIELCE (271 km).

SUCHEDNIÓW (265 km). (De KIELCE à SUCHEDNIÓW un circuit de 20 km plus long permet d'admirer les Monts Świętokrzyskie, de voir BODZENTYN — rendu célèbre par le „Journal” du petit David Rabinowicz et ŚWIĘTA KATARZYNA — monastère XVIII, refuge touristique) — RADOM (315 km) — VARSOVIE (417 km) — ville étape, TERESPOL (642 km).

4 Si vous arrivez par la Tchécoslovaquie et vous dirigez vers l'Allemagne (villes étapes Cracovie et Wrocław) ou la Suède (villes étapes — Wrocław et Szczecin).

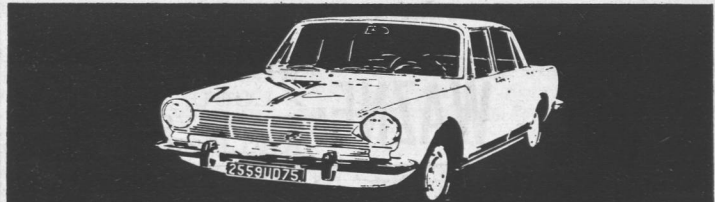
De CIESZYŃ (0 km) à CRACOVIE comme dans l'itinéraire 3 (124 km) ou de ŁYSA POLANA à CRACOVIE (itinéraire 2B en sens inverse — 133 km).

De CRACOVIE à AUSCHWITZ, OPOLE, WROCŁAW (405 km) suivant l'itinéraire 2 B.

WROCŁAW — ŚRODA ŚLĄSKA (437 km) — une des plus vieilles cités silésiennes — hôtel de ville XII-e vestiges d'enceinte, LUBIN (475 km) mines de cuivre, NOWE MIASTECZKO (522 km) à 8 km vers la droite BYTOM, S. ODER — vieille cité médiévale, ZIELONA GÓRA (518 km) — la plus fleurie des villes polonaises (frontière allemande — FRANC-FORT-sur-Oder par Świecko à 85 km) — MIEDZYRZECZ — ruines du château de Casimir le Grand (XVI-e) — GORZÓW WIELKOPOLSKI (669 km), SZCZECIN (775 km) grand port sur la Baltique, centre de la ville dessiné par Hausmann — ŚWI-NOUJŚCIE (877 km) splendide plage, embarquement pour la Suède.

A Gryfino, 20 kilomètres avant Szczecin un motel original (wagons de chemin de fer transformés) attire de très nombreux touristes

simca 1300

chez votre concessionnaire:

GARAGE Ste. BARBE

Agence BONDU Frères
(anciennement Szymerski)

3, rue Anatole France — BRUAY-EN-ARTOIS
Près des Grands Bureaux Tél. 42

Fryzjer polski

FRANÇOIS et JACQUELINE

53, rue des Acacias — PARIS XVII
(na rogu Avenue Mac-Mahon)
Tel.: GALvani 93-59
Metro — ETOILE

MARCHAND BOLDODUC

VALENCIENNES:
39, Place d'Armes

ODZIEŻ męska, damska
oraz dla dzieci i młodzieży

Szanowni Klienci mogą sami sprawdzić:

JAKOŚĆ ♦ KOMFORT
♦ WYBÓR ♦ CENY

RADIOODBIORNIKI — TELEWIZORY

♦ Lodówki, maszyny do prania i inne artykuły gospodarstwa domowego ♦

LENG — PICARD ET C-IE 16, Place de la Liberté, 423, rue de Lannoy

Telefony: 73.39.42 73.29.47

ROUBAIX (Nord)

W zamku książąt pomorskich w Szczecinie mieści się m. in. kawiarnia na 200 miejsc. Gości obsługują kelnerki w stylizowanych strojach pomorskich; w strojach dawnych mieszczek warszawskich obsługują również kelnerki w popularnej w Warszawie kawiarni „Krokodyl” na Rynku Starego Miasta

„POWTARZAJ: Czarna krowa w kropki bordo...”

czyli CO JEAN CLAUDE GOŹDZIASZKOWI PODOBAŁO SIĘ W POLSCE

Być może niektórzy Czytelnicy przypominają sobie nasz artykuł pt. „Stypendysta paryskiej Fundacji Zellidja za cel podróży wybrał Polskę”. W artykule tym pisaliśmy o przynawaniu co roku 350 młodym licealistom i gimnazjalistom francuskim „stypendiów podróżniczych” Fundacji Zellidja i o jednym z zeszlono-rocznych jej stypendystów — Jean-Claude Goździaszku, synu górnikar polskiego i ucznia liceum w Béthune, który za cel podróży, jaką „zafundowała” mu Fundacja Zellidja, wybrał Polskę

NIEDAWNO odwiedziłem ponownie w Béthune państwa Goździaszków. Jean-Claude był w Polsce, wrócił zdrowy i z licznymi podarunkami; przywiózł dużo, bardzo dużo wrażeń, spostrzeżeń, notatek i zdjęć. Wszystko to wykorzystał przy opracowywaniu „pamiętnika podróży” (stypendyści Zellidja zobowiązani są do sporządzenia po powrocie z podróży ilustrowanej własnymi zdjęciami, rysunkami i mapkami relacji o kraju, po którym wędrowali). Swój „pamiętnik” Jean-Claude wysłał już do Fundacji Zellidja. Szkoda, że nie przyjechalibyśmy wcześniej, bo doprawdy było na co popatrzeć. Ten „pamiętnik” to licząca prawie 300 stron rękopis monografia o Polsce...

Pierwszych informacji udziela nam ojciec Jean-Claude'a p. Tadeusz Goździaszek: — Kiedy Jean-Claude wrócił z Polski, czekaliśmy na niego na dworcu w Lens. Kiedy zobaczyliśmy go, a raczej kiedy usłyszeliśmy go — nie mogliśmy wyjść z podziwu. Był w Polsce tylko miesiąc, a mówił nie tak jak my tutaj, nie jak w kopalni, tylko czysto po polsku, poprawnie; wie pan: nie „ja” tylko „tak”, nie „jo”, tylko „ja”... Ucieszyło nas to mocno, ale zarazem byliśmy tak zaskoczeni, że na niektóre słowa i zdania syna reagowaliśmy wręcz śmiechem... Wtedy syn zapowiedział, że jeśli będziemy się tak z niego śmiać, to przestanie mówić po polsku i zacznie ponownie używać języka polskiego nie wcześniej, jak dopiero wtedy, kiedy pojedzie do Polski po raz drugi.

— Takich „językowych przygód” — zaczyna opowiadać sam „podróżnik”, który w tym roku jest uczniem ostatniej klasy liceum, tzw. „classe de Mathématiques élémentaires” i z dużym zapalem przygotowuje się do studiów inżynierskich — miałem więcej. Przykłady? — Weźmy słowo „mowa”. Zjechałem do Polski, zacząłem rozmawiać z ludźmi i zaraz zauważyłem, że bardzo wielu Polaków używa słowa „mowa” i to w charakterze wykrzyknika. Nie mogłem się w tym rozeznac. Ciągle słyszałem: „mowa!” Wiedziałem, że „mowa” to jest język, ale skąd miałem wiedzieć, że użyte jako wykrzyknik słowo to jest i „Cause toujours”. Dopiero wuj mi wytłumaczył...

Albo sprawa wymawiania spółgłoski „r”. Przed wyjazdem do Polski nie umiałem wymówić polskiego „r” („roulé”). Lecz w Polsce kuzynka Grażyna wzięła mnie w obroty, musiałem powtarzać za nią zdanie „Czarna krowa w

kropki bordo” i nauczyłem się. Teraz już umiem wymawiać polskie „r”.

Mama — p. Helena — dokonuje od razu podsumowania: — O, Jean-Claude'owi podobało się w Polsce!

Rzeczywiście — urzekła go Polska. A najbardziej chyba odbudowany stary Gdańsk, wszystkie kolorowe kamienice, stare cechowe wywieszki, ratusz. Podobała mu się także Warszawa, a zwłaszcza „romantyczne” Łazienki i Stare Miasto. A także i Dolny Śląsk (Jean-Claude zwiedził m.in. Wałbrzych, gdzie mieszkają krewni państwa Goździaszków), gdzie — mimo iż są tam przecież kopalnie — nie ma hałd (ale za to jest tak dużo zieleni) i Poznańskie. Jean-Claude żałuje, że nie mógł pojechać do Krakowa. Ale cóż miał robić — miał mało czasu i tak dużo podróżował. Ba, trudno. Kraków i Wieliczkę zwiedzi, kiedy pojedzie do Polski po raz drugi. A pojedzie na pewno.

Inne spostrzeżenia: irytująca jest opieszałość polskich kelnerów i kelnerów. W porównaniu z Francją mało jest jeszcze w Polsce samochodów. Dlatego podróż samochodem jest po Polsce spokojniejsza i przyjemniejsza. Zycie nie jest jeszcze najłatwiejsze. Naprawdę dobrze widzie się tym rodzinom, w których pracuje nie tylko mąż, ale także i żona. W Polsce je się stosunkowo mało sałaty...

Tu głos zabiera na nowo p. Goździaszek senior: — Ba, co kraj, to obyczaj. W Polsce je się mniej sałaty, ale za to więcej kapusty. A zapomnieliśmy powiedzieć — mówi do syna — że wiesz już teraz także, jak smakuje „setka” polskiej wódki.

Zartujemy, ale wkrótce wracamy do spraw poważnych. Jean-Claude mówi, że jego zdaniem najlepiej jednak wybrać się do Polski samochodem, jeśli ma się samochód, rzecz jasna. W Polsce komunikacja jest dobrze zorganizowana, nie można na nią narzekać, pociągów jest dużo, spóźnienie się pociągu należy raczej do wyjątku, ale wygląda na to, że w Polsce wszyscy — albo prawie wszyscy — ciągle za czymś jeżdżą. W pociągach panuje tłok.

Jean-Claude przywiózł z Polski dużo prezentów: „prawdziwego” zbrojnika tatrzańskiego, piękne okazy ceramiki ludowej, wiele prospektów i albumów oraz dużo, dużo zdjęć i wrażeń, a także — tu dotykamy spraw najbardziej istotnych — niemałe „doświadczenie podróżnicze” (objeżdżał przecież całą niemal Polskę, przy czym należy podkreślić, że

LISTY Jozefa Grzybka

**Wycieczki do Polski —
lekarstwo na dolegliwości**

Panie Redaktorze!

Poinformował mnie Pan, że „Tygodnik” przygotowuje, jak co roku, numer specjalny, turystyczny i poprosił mnie Pan, żebym wypowiedział się na temat: „Jakich rad udzieliłbym osobie wybierającej się do Polski po raz pierwszy”.

Podróżując w ubiegłym roku po Polsce zebrałem nieco spostrzeżeń i o wielu już pisałem, dlatego ograniczę się do powiedzenia tych dwóch oto rzeczy:

często podróżował zupełnie sam — bez krewnych, bez przewodnika) i co najbardziej ucieszyło mamę i tatę — duży zasób nowych, nie znanych mu uprzednio polskich słów.

A co się tyczy polskich „babe” (jeszcze jedno „nowe słowo”), to Jean-Claude odniósł wrażenie, że są one „un peu bécheuses”.

Czy tak naprawdę jest? Jean-Claude powiada, że na drugi raz będzie lepiej uważał, i przekona się, jak to naprawdę ta sprawa wygląda...

A czy na pewno pojedzie jeszcze raz na wakacje do Polski?

— Mowa! (K)

Po pierwsze: nie siedźcie cały czas w rodzinnej wiosce, starajcie się podróżować. W Polsce podróże nie są bardzo kosztowne. Podróżujcie, oglądajcie, rozmawiajcie z ludźmi, porównujcie, pytajcie, bądźcie ciekawi — a wrócić do domu wzbogaceni, zadowoleni, z masą spostrzeżeń, wrażeń, argumentów i tematów do dyskusji w jesienne i zimowe wieczory z sąsiadami i znajomymi.

Po drugie: Rodakowi, który jedzie do Polski po raz pierwszy, radziłbym, aby kiedy znajdzie się w jakimś większym mieście, starał się spędzić wieczór w teatrze czy w operze. W Polsce bilet do teatru i opery jest stosunkowo tani, a spektakl prawie zawsze na wysokim poziomie. Dla nas (mam na myśli takich jak ja górników, robotników i emerytów, którzy tu we Francji, nigdy prawie w teatrze ani też w operze nie bywają) oglądanie spektaklu teatralnego czy operowego w Kraju staje się niezapomnianym przeżyciem. Zachwyca człowieka i sam spektakl i mowa — dźwięczna, czysta mowa polska, mowa polska w całej swej urodzie.

Skoro jesteśmy przy radach, to chciałbym dodać parę słów już nie do tych, którzy wybierają się do Polski po raz pierwszy, ale do tych, którzy jeszcze nigdy po wojnie w Polsce nie byli i którzy — choć radzi by pojechali — boją się jechać ze względu na zły stan zdrowia. Znam ludzi starszych, którzy nie byli jesz-

cze w Kraju tylko dlatego, że chorują: na pylicę, na astmę, na reumatyzm, na serce. — Chętnie pojechałbym — mówi taki Rodak — ale gdybym tak w Polsce dostał jakiego ataku, to co wtedy? Narobię kłopotu i krewnym i sobie. Przecież w Polsce jest jednak inne powietrze niż tu, taka naga zmiana może mi zaszkodzić...

Do tych wszystkich Rodaków i Rodaków zwracam się z takimi słowami: Drodzy Moi, ja też cierpię na pewne dolegliwości (nie będę ich tu wyliczał, bo nie ma się czym chwalić), i też przed wyjazdem do Kraju mówiłem sobie: „Jak też się w Polsce będą czuły?” Otóż, czułem się znakomicie. Nie jestem lekarzem, ale co wiem, to wiem. Mogę Wam powiedzieć, że kiedy przyjechałem w swoje rodzinne strony, poczułem się tak, jakby mi kto „ręką odjął”, o wszystkich dolegliwościach zapomniałem, poczułem się — słowo Wam daję — jakby o dwadzieścia lat młodszy.

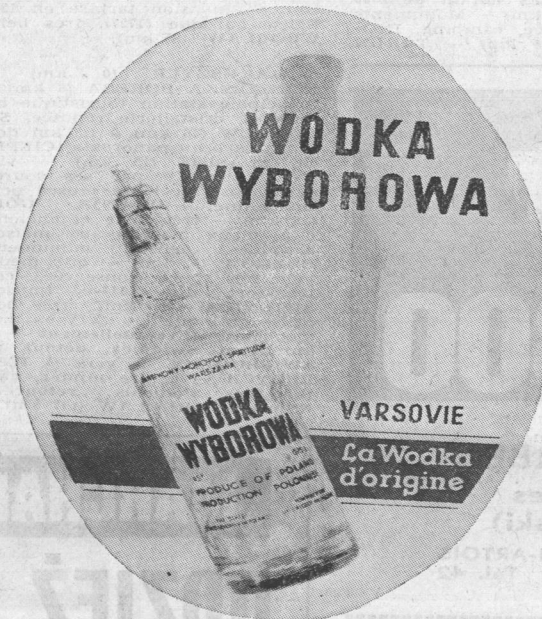
Na koniec jeszcze jedna sprawa. Prosił mnie znajomi, żebym wpłynął na niektórych celników o większą wyrozumiałość i... greczność. A więc upytam... choć sam muszę stwierdzić, że nie miałem żadnych przykrości; przyjęli mnie grzecznie i nawet życzyli przyjemnego pobytu w Kraju.

Bywajcie zdrowi, Drodzy moi.

**JÓZEF GRZYBEK
z Nordu**

**JEDYNY IMPORTER I DYSTRYBUTOR
POLSKIEJ WÓDKI WE FRANCJI
ROBERT DALAKUPEIAN**

22-23, Préau des Eaux-de-Vie
Halle-aux-Vins — PARIS V — Tél. DAN. 29-87

Polska wódka na każdym stole
świętecznym, imieninowym,
urodzinowym i weselnym!

WAŻNE: WÓDKĘ PODAJEMY
Z LODU,
W MAŁYCH
KIELISZKACH
I DO PRZYSTAWEK!

Zwracać uwagę na etykietę z napisem „Państwowy Monopol Spirytusowy Warszawa”. Tylko taka etykieta gwarantuje, że jest to prawdziwa, oryginalna polska wódka wyborowa, 100% ze zboża!

POLECAMY

- „Wódkę Wyborową”
- „Wiśniówkę”
- „Żytniówkę”
- „Extra Żytnią”.

Polskie wódki znajdziesz w każdym sklepie specjalistycznym we Francji! (M.in. w LYONIE w sklepie „POLONIA” 26, Cours Vitton).

Jeśli masz trudności z odnalezieniem sklepu z polską wódką, zwracaj się bezpośrednio pod adresem importera we Francji:

ROBERT DALAKUPEIAN

22-23, Préau des Eaux-de-Vie
Halle-aux-Vins — PARIS V — Tél. DAN. 29-87

NAJLEPSZA RADA: JECHAĆ I ZOBACZYĆ SAMEMU

Do numeru „Tygodnika Polskiego” poświęconego głównie sprawom turystyki zebraliśmy wypowiedzi różnych ludzi, którzy byli w Polsce i którzy zdobyte w podróży doświadczenia formułują obecnie w postaci wniosków praktycznych: **JAK ZORGANIZOWAŁBYM MĄ PODRÓŻ, GDYBYM ZNÓW JECHAŁ DO POLSKI.**

Warto posłuchać głosu doświadczonych. Poszczególne rady będą, być może, sprzeczne ze sobą. Jednakże naświetlają one sprawę tak wszechstronnie, iż skorzystać z nich będzie można na pewno.

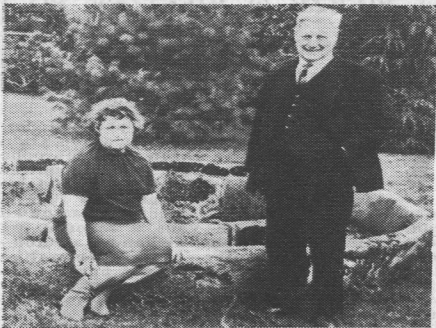
KRAJ GODNY POZNANIA

Doktor Roger CORNU — ex interne de la Maison Nationale de Sante Pont d'Ouilly (Calvados) mówi:

— Moją pierwszą podróż do Polski odbyłem samochodem. Zwiedziliśmy przede wszystkim południową część Polski: Kraków, Wieliczkę, Częstochowę, byliśmy w Tatrach i Zakopanem, na granicy czechosłowackiej i w Żelazowej Woli. Łącznie odbyliśmy podróż liczącą 6.000 km. To bardzo dużo. Dla kierowcy jest to trasa zbyt męcząca. Dlatego też następnym razem poleciałbym samolotem do Warszawy i dopiero tam, na miejscu, wynająłbym samochód.

— Moja żona jest Polką — mówi dr Cornu. — Od niej słyszałem zawsze wiele o bogatych tradycjach kulturalnych, o polskiej poezji narodowej, o pięknie Kraju. Ale warto było pojechać do Polski, aby poznać ludzi. Polacy to dzielny naród. Są bardzo uprzejmi i uczynni. Nie są bogaci, ale potrafią zachować godność i cudzoziemców przyjmują bardzo sympatycznie.

— Gdybym jechał w tym roku, odwiedziłbym Białowieżę z żubrami, bardzo chciałbym poznać Gdańsk, no i wreszcie wieś polską. W Polsce jest jeszcze mało hoteli, restauracji i stacji benzynowych, ale to nie przeszkadza, aby pojechać ją odwiedzić. Jest to kraj bardzo interesujący, godny poznania, a wciąż znany za mało.

ZA KAŻDYM RAZEM COŚ NOWEGO

Państwo Stefan i Emilia RUSINIAKOWIE — rolnicy z Beaune (Côte d'Or) dzieli się swymi spostrzeżeniami:

— Gdybyśmy jechali w tym roku do Polski (byłaby to już nasza czwarta podróż do Kraju) — mówi pani Emilia — zabrałibyśmy znów ze sobą dwoje dzieci. Mamy ich razem pięcioro i wszystkie już znają Polskę. Zabieramy je kolejno, bo uważamy, że jest to bardzo ważne. Chcemy, żeby dzieci znały i kochały Polskę. Postaralibyśmy się również tak zorganizować nasz wyjazd, aby móc spędzić w Polsce nie jeden, ale dwa miesiące. Miasta polskie są bardzo piękne, zwłaszcza Kraków, Poznań i Warszawa. Dzieciom podoba się ogromnie Zakopane.

— Aby dużo zobaczyć, trzeba jeździć po Polsce samochodem. Wtedy można dopiero zrobić porównanie z tym, co pamiętamy sprzed naszego wyjazdu do Francji — twierdzi pani Rusiniak.

Ja pochodzę spod Krakowa. W Oporoszwowie, mojej wiosce rodzinnej, był w 1938 roku jeden tylko rower. A dzisiaj są i motocykle i samochody. Chłopi mają maszyny do mielenia, koparki mechaniczne. Kopanie ręczne i mielenie cepami dawno się skończyło. Drogi są bardzo dobre. Na trasie Kraków, Częstochowa, Poznań — szosy jak stół. Stosunkowo najgorsze są za Katowicami, w kierunku na Nysę. Jest także za mało drogowisków. Trudno na przykład trafić z Wrocławia na Psie Pole. Dlatego też wszystkim turystom jadącym wozami radzę zaopatrzyć się w mapy samochodowe Polski, a również przewodniki.

Patrząc na kraj od strony praktycznej, odkrywaliśmy za każdym razem coś nowego: poprawę obsługi w restauracjach, więcej stacji benzynowych, z których wiele czynnych jest wieczorami, niskie ceny posiłków. — W Poznaniu jedliśmy obiad po 18 zł od osoby. To znaczy za dniówkę można dostać trzy obiady. A wystarczający, obfity obiad można dostać już nawet za 12 zł.

ZOBACZCIE ZIEMIE ZACHODNIE I PÓŁNOCNE

Mecenas Charles SIBONI — adwokat przy Sądzie Apelacyjnym Dijon.

— Wybieram się do Polski być może nawet w tym roku i mam już pewne projekty.

— Pojadę samochodem z przyjaciółmi, którzy znają Polskę i którzy będą mi mogli doradzić, co jest najbardziej godne obejrzenia. Jako sekretarz Komitetu Departamentalnego Stowarzyszenia Obrony Granic na Odrze i Nysie pragnę kontaktu z Polską. Jest to kraj, o którym często mówię i który chcę znać dobrze.

Mecenas Siboni interesują szczególnie zabytki i pamiątki historyczne. Jako sekretarz „Odry-Nysy” jest bardzo zainteresowany polskimi Ziemiach Zachodnimi i Północnymi.

— Odwiedzając Polskę trzeba interesować się jej ziemiemi odzyskanymi. Ich odbudowa jest dziełem Polaków, którzy tam wrócili, stworzyli na gruzach i zgłiszczach nowe, kwitnące życie i którzy pozostaną tam na zawsze.

Interesują mnie żywo wyniki pracy, interesuje mnie młode pokolenie urodzone na ziemiach odzyskanych. Wśród miast, które będę zwiedzał, przewidziany jest oczywiście Gdańsk. Ludzie naszego pokolenia, którzy pamiętają wydarzenia ostatnich dziesięcioleci, z uczuciem sympatii dla narodu polskiego składają wizyty w ich Kraju, odwiedzają ziemię zachodnie i północne i w ten sposób wyrażają swą solidarność ze sprawą nienaruszalnej granicy polsko-niemieckiej na Odrze i Nysie. Ciekawi mnie również organizacja polskiego sądownictwa, adwokatury i polskie prawo cywilne.

P. mecenas Siboni jest znanym, wysoko cenionym adwokatem, któremu Polonia z Dijon i okolice z zaufaniem powierza swe sprawy, kłopoty i trudności. Przywiązanie do jego osoby tłumaczy się nie tylko tym, że mecenas jest doskonałym prawnikiem, ale również i tym, że bardzo dużo swego cennego czasu i energii oddaje pracy społecznej i dziełu szerzenia prawdy o słuszności zachodnich granic Polski.

DAWNE WSPOMNIENIA I WIELKIE PRZEMIANY

Państwo Walenty i Tekla WALATOWIE — plantatorzy winnic w Beaune mówią:

— Po 23 latach rozłąki spędziliśmy wieczór wigilijny z rodziną w Polsce. Nie da się opisać, jaka to radość, jakie wzruszenie. Większość ludzi jeździ do Kraju w lecie, bo ludzie przyzwyczajeni są do letnich wakacji. Ale spróbujcie raz, tak jak my, przypomnieć sobie, jak wygląda prawdziwa polska zima z mrozem, ze śniegiem i z sanna, a przekonacie się, jakie to miłe. A nade wszystko, jakie piękne są święta polskie, wspólny stół wigilijny, przy którym cała rodzina się zbiera, dzieli opłatkiem i składa sobie życzenia.

Państwo Walatowie spędzili w Polsce dwa miesiące. Zajechali do rodzinnych stron w powiecie lańcuckim. Zastali jeszcze przy życiu matkę pana Walentego, która miała wtedy 82 lata, brata z żoną i dziećmi, brata pani Tekli, również z żoną i dziećmi i dalszych krewnych. Część rodziny przyjechała aż z Olsztyńskiego, aby się z nimi spotkać.

— Gdy ostatnim razem siadałem do wieczerzy wigilijnej w Polsce — wspomina p. Walat — byłem młodym chłopcem. Teraz zastałem wszystkich moich rówieśników dorosłymi ludźmi, a dzieci nasze były w tym wieku, jak my wówczas. Przesunęło się wszystko o jedno pokolenie.

A z ludźmi zmieniła się cała wioska. Zamieszkiwane domy przykryte sianem są ceglane. Na miejscu jest gлина pierwszorzędna na wypalenie cegły i wszyscy mają prawo ją kopać. Korzystają więc z tego prawa. Cegła wypala się na miejscu i wszystkie rodziny stawiają domy murywane. A przed wojną zakazane było kopanie gliny. Teren był własnością gminy.

Państwo Walatowie zwiedzili także zamek w Łańcucie, który był dawniej własnością hrabiego Potockiego. Panu Walatowi kiedyś się oberwało parę dni „paki” za zbiranie drzewa w lesie pana hrabiego. Wspominał to zwiedzając obecnie łańcucki pałac.

Najlepsza rada, to jechać i zobaczyć samemu na własne oczy.

Moje wakacje w Polsce

Moje wakacje w tym roku zamierzam spędzić w Polsce wraz z całą rodziną. Pierwszy raz w Kraju byłem w roku 1959 z wycieczką z Paryża. Było nas wtedy 50 Polaków. Podróż odbyła się dobrze i wesoło, każdy z nas był bardzo zadowolony, że zobaczył Kraj po tak ciężkiej wojnie. Ja zastałem swoją rodzinę przy dobrym zdrowiu. Mieszkają obecnie na Ziemiach Odzyskanych, w Koszalińskiem. Odnalazłem dużo znajomych i wiele było do opowiadania o tym, jak przeżyli ciężkie czasy wojny. Wakacje trwały jeden miesiąc, bardzo przedko zleciały. Po powrocie do Francji dzieliłem się długo wrażeniami z rodziną i znajomymi Polakami.

Następnym razem na wakacje do Polski wybrałem się w roku 1962 wraz z żoną i dwoma synami. Pojechaliśmy samochodem przez Niemcy zachodnie i Czechosłowację. Granicę polską przekraczałem w Kudowie Zdroju. Najpierw pojechaliśmy do Wrocławia. Tu zatrzymaliśmy się w doskonałym hotelu „Monopol”. Na drugi dzień kontynuowaliśmy naszą podróż. Udaliliśmy się przez Kraków, Rzeszów do Niska, gdzie mieszkają krewni. Zatrzymaliśmy się tu cztery dni. Zwiedziliśmy sławny klasztor leżajski, w którym byłem na podniesieniu cudownego obrazu Matki Boskiej. Klasztor był przepiękny ludźmi.

Z Rzeszowa udaliśmy się do Warszawy, Koszalinu i Stupska, gdzie również mamy rodzinę. Moi rodzice są starszkami. Ojciec ma 92 lata, a matka 90. Ogromnie byli wzruszeni, gdy zobaczyli swego syna z żoną i dziećmi. Zwiedziliśmy plażę w Uście i w Mielnie koło Koszalina. Były przepiękne.

Ze Stupska udaliśmy się do Poznania i Legnicy, gdzie mieszka siostra mojej żony. Strony są bardzo ładne. Z Legnicy pojechaliśmy do Karpacza, gdzie osiedlił się brat mojej żony. Karpacz to małe miasteczko turystyczne w górach (Karkonosze — część Sudetów), przy granicy czechosłowacko-polskiej. Karpacz leży u stóp słynnego szczytu Śnieżka. Posiada bardzo piękne domy i tereny leśne, gdzie turyści mają przyjemny i dobry wypoczynek. Kto z Was odwiedzi Polskę, niech obejrzy Karpacz. Na pewno nie pożałuje.

W Karpaczu skończyły się nasze wakacje, trzeba było wracać do Francji. Podróż powrotną mieliśmy doskonałą, ale w sercu było smutno, bo opuściliśmy Polskę i rodzinę.

Znów nadchodzą wakacje. Mamy więc zamiar ponownie udać się do kochanej Polski, gdzie chcemy zwiedzić obóz śmierci w Oświęcimiu, Wawel w Krakowie, słynny klasztor Częstochowski i port w Gdyni, Sopot, Oliwę, gdzie znajduje się klasztor z XIV wieku. Wybieramy się w lipcu, bo wtedy dni są najdłuższe i pogoda jest prawie zawsze w tym czasie dobra. Zamierzam jechać moim „2 CV” przez autostradę z Bazylei aż do Słubic, gdzie przekroczę granicę.

Drodzy Polacy, jeżeli jeszcze nie zwiedziliście Polski, nie czekajcie i zwiedzajcie kochany Kraj! Jest dużo pięknych stron, a także trzeba odwiedzić rodzinę, która czeka na Was!

N. TEREFENKO
Pracownik Banku B.N.C.I.
Champagnes s/V
(Côte d'Or)

Biuro Podróży LE TOURISME FRANÇAIS

9, rue Faidherbe—LILLE
(tél. 55-36-54)

(Oficjalny korespondent ORBISU)

ZŁAŁTWIAMY SZYBKO I SPRAWNIE:

BILETY NA PRZEJAZD

KOLEJĄ

OKRETEM

SAMOLOTEM

(bez dodatkowych kosztów)

ORAZ BONY NA POBYT W POLSCE

„TYGODNIK” ODPOWIADA W SPRAWACH TURYSTYKI DO POLSKI

Zdajemy sobie sprawę, że nasz specjalny numer „turystyczny” nie wyczerpuje wszystkich informacji, które Czytelnicy chcieliby znać. Dlatego też postanowiliśmy uruchomić na łamach „Tygodnika” stałą obsługę turystyczną dla wszystkich zainteresowanych Czytelników. W każdym numerze będziemy w oddzielnej rubryce odpowiadali na pytania dotyczące turystyki do Polski. Czekamy na Wasze listy!

Na moście granicznym między Polską a Czechosłowacją w Cieszynie

GDY PRZEKRACZASZ GRANICĘ

Jedziesz za granicę. Już wszystko załatwiłeś. Masz paszport, wizy, a jeśli nie jedziesz własnym środkiem lokomocji, kupiłeś bilet kolejowy czy lotniczy i w drogę, do Polski. Gdy przekraczasz granicę, spotykasz „legendarnego” celnika. Naopowiadali Ci o nim niestworzonych rzeczy. A tymczasem wcale nie taki straszny ten celnik. Pan w szarozielonym mundurze wita Cię uprzejmie i prosi o pokazanie deklaracji celno-dewizowej. Bowiemy w Polsce — tak jak w każdym innym państwie — obowiązują odrębne przepisy celne i dewizowe. Gdy w konsulacie otrzymacie deklarację celno-dewizową, przeczytajcie uważnie zamieszczone w niej informacje. Jak będziecie znać przepisy, to spotkanie z celnikiem na pewno będzie miłe. Pomożemy poznać Czytelnikom te przepisy.

MOŻNA MIEĆ FRANKI I INNE DEWIZY

Wolno do Polski przywieźć nieograniczoną ilość franków francuskich, belgijskich, dolarów, funtów szterlingów, marek, słowem każdą niepolską walutę, tylko należy je wpisać w rubryce „Deklaracja przywozu wartości dewizowych”. Trzeba to zrobić w tym celu, żeby przy wyjeździe z Polski można było wywieźć te pieniądze z powrotem.

Na przykład: Pan Jan Kowalski z Béthune przywiózł do Polski 2000 F i wpisał je do deklaracji. Gdy po miesiącu wyjeżdża z Polski, celnik pyta go: Ile Pan ma przy sobie dewiz? Wówczas pan Kowalski pokazuje swoje 2000 F, a także deklarację, w której przyjeżdżając zgłosił pieniądze. Gwarantujemy, że celnik nie będzie miał żadnych pretensji do pana Kowalskiego.

Inny przykład: Pan Nowak ma przy wyjeździe mniej pieniędzy, niż przy-

wiózł, bo sprzedał w banku, zmienił w „Orbisie” albo podarował przez Bank PKO rodzinie, i też będzie wszystko w porządku. Pan Kołodziejski natomiast zadeklarował, że przywiózł do Polski 100 F, a przy wyjeździe okazuje się, że ma 500 F. Celnik ma w tym wypadku prawo zatrzymać mu 400 F.

Tak więc leży to w interesie każdego wyjeżdżającego do Polski, aby zgodnie z prawdą wypełnić deklarację celno-dewizową.

ZŁOTE POLSKIE

Polskich pieniędzy, to znaczy złotych, nie wolno do Polski przywozić ani wywozić. Jeżeli ktoś je przywozi zza granicy, to znaczy że dostały się one tam nielegalnie i będą konfiskowane. Takich pretensji zgłoszono do redakcji kilka, więc dlatego wyjaśniamy tę sprawę.

PRZEDMIOTY ZWOLNIONE OD CŁA

Jakich przedmiotów nie trzeba wpisywać do deklaracji celnej? Przy przyjeździe do Polski podróżny nie wpisuje rzeczy osobistego użytku, potrzebnych mu w czasie podróży, takich jak bielizna, ubrania, sukienki, skarpetki, pończochy, buty, płaszcze, swetry. Oczywiście o ile wiezie się te rzeczy w rozsądnych ilościach. Bowiemy trudno przypuszczać, że celnik uwierzy, iż najelegantsza pani jadąc na miesiąc do Polski potrzebuje 50 par pończoch lub 20 kompletów bielizny, czy w lipcu 2 futra, bo boi się zmarznąć. Albo że jakiś mężczyzna wiezie dla siebie 10 swetrów, 50 par skarpet i kilka tysięcy żyłek. Nie wpisuje się też do deklaracji żywności do 6 kg na osobę, papierosów do 200 sztuk, i alkoholu do 2 litrów. Nie potrzeba również wpisywać do deklaracji aparatu fotograficznego czy kamery filmowej o szerokości taśmy do 16 mm, ani turystycznego aparatu radiowego, sprzętu turystycznego.

CO NALEŻY WPISAĆ DO DEKLARACJI CELNEJ?

Wszystkie inne przedmioty, różnego rodzaju upominki dla krewnych i znajomych, a także paczki zabrane grzeckościowo z Francji czy Belgii do Polski trzeba wpisać do deklaracji celnej. To wcale nie znaczy, że trzeba będzie za to wszystko zapłacić cło. Bowiemy, zgodnie z polskimi przepisami celnymi, przedmioty wymienione w deklaracji nie podlegają opłatom celnym do wysokości cła 1500 złotych. Deklarację można wypełnić po francusku. Jeżeli podróżny ma jakieś wątpliwości, nie wie, co wpisać do deklaracji, to może zapytać celnika przed wręczeniem mu deklaracji celnej.

Np. można przywieźć do Polski, niezależnie od odzieży potrzebnej w czasie podróży do własnego użytku, nie opłacając cła: 2 swetry wełniane (cło ok. 480 zł), 2 swetry z tworzyw sztucznych (cło około 300 zł) i 1 futro nylonowe (cło ok. 720). Ponieważ razem cło za te towary mieści się w kwocie 1500 zł, są one zwolnione od opłat. Oczywiście może być też inne zestawienie przedmiotów.

KILKA DANYCH Z TARYFY CELNEJ

Aby ułatwić naszym Czytelnikom obliczenie cła do kwoty przewidzianej, poniżej podajemy kilka pozycji z polskiej taryfy celnej przywozowej: kupony materiału wełnianego lub tergalu na ubranie — opłata celna 400 zł od 1 kg (do 2 kg); 2 swetry wełniane — 400 zł od 1 kg; 1 futro nylonowe — 400 zł od 1 kg, 4 pary pończoch — 40 zł od 1 pary, 8 koszul męskich non iron — 150 zł od 1 kg; 1 kg włóczki — 200 zł; 2 chustki jedwabne po 80 zł od sztuki; 2 bluzeczki bawełniane dziane — 300 zł od 1 kg; 3 bluzeczki nylonowe dziane — 500 zł od 1 kg.

Jeżeli wwozi się większe ilości podanych powyżej towarów, to stawka celna zwiększa się niekiedy dwukrotnie i trzykrotnie.

PRZY WYJEŹDZIE

Przy wyjeździe z Polski należy również pamiętać o wypełnieniu deklaracji wywozowej.

Wpisuje się do niej otrzymane w Kraju upominki i zakupione przedmioty. Od tych towarów, których wartość rynkowa (cena zapłacona w sklepach) mieści się w sumie 1000 złotych, nie ma żadnego cła. Również bez żadnych opłat można wywieźć towary zakupione w Kraju za dewizy (w stoiskach hotelowych „Orbis”), na co bierze się zaświadczenie, a więc za franki, dolary itp. Natomiast jeżeli pragnie się wywieźć przedmioty przekraczające 1000 złotową wartość, obowiązują cło wywozowe.

Np. od kilograma kryształów cło wynosi 100 zł, od 1 kg porcelany 50 zł, a z dodatkiem złota lub kobaltu 100 zł. Grzybów suszonych bez cła wolno wywieźć 25 dkg i poduszkę z pierza o wadze do 0,5 kg. Jeżeli chce się oprócz tego wywieźć z Polski grzyby, to cło wynosi 600 zł za 1 kg (za łamane lub kruszone 300 zł za 1 kg), za pierze 300 zł za 1 kg, a za puch 700 zł.

Nie wolno wywozić dzieł sztuki ani książek wydanych przed 1945 rokiem.

Wiercie, że nie taki celnik straszny, jak go malują. Jeżeli ktoś ma wypełnioną deklarację i nie stara się przekroczyć obowiązujących przepisów, to może być przekonany, że wszyscy celnicy będą dla niego mili i uprzejmi.

ELLE et LUI DOUAI

(na wprost dworca)
Tél. 88-60-04

ZAWIADAMIAMY SZANOWNYCH KLIENTÓW, ŻE POSIADAMY NA SKŁADZIE BOGATY WYBÓR ODZIEŻY MĘSKIEJ I DZIECIECZEJ

- NAJNOWSZE MODELE!
- NAJMODNIEJSZE KOLORY!
- CENY PRZYSTĘPNE!
5% ZNIŻKI
DLA LICZNYCH RODZIN I PENSJONOWANYCH

Posiadamy na składzie gwarantowane i pierwszej jakości:

PLÓTNO NA WSYPY ⊙ PUCH I PIERZE ⊙ BIELIZNĘ PO-SCIELOWĄ.

VOUS VOILÁ en route pour la Pologne. Votre voiture, ou votre train ou encore votre avion, se rapproche de la frontière et là, vous rencontrez le légendaire douanier. Légendaire parce qu'on vous l'a présenté sous la forme... d'un ogre. Et ne voici-t-il pas qu'au contraire de ce qu'on vous a raconté, un fonctionnaire poli vous demande aimablement de lui présenter votre déclaration douanière et monétaire; vous rappelle gentiment qu'il existe en Pologne comme dans tous les autres pays des prescriptions, qu'il suffit de les respecter pour que le passage en douane ne soit qu'une simple formalité:

LES PRESCRIPTIONS MONÉTAIRES

Lorsque vous venez en Pologne, vous avez le droit de posséder sur vous autant de devises étrangères (exception faite pour les monnaies en or) que vous le désirez. La seule chose à faire, c'est de mentionner ces devises dans la rubrique appropriée de la déclaration monétaire, ce qui vous autorisera à les sortir lorsque vous quitterez la Pologne. Il va de soi qu'à la sortie du pays, vous pouvez avoir sur vous moins d'argent qu'à l'entrée, parce que vous l'avez vendu à la banque, changé à „Orbis” ou offert par l'intermédiaire de la Banque PKO à votre famille. Vous serez parfaitement en règle. Par contre, vous ne serez pas en règle si, au moment du départ, la somme que vous avez sur vous dépasse celle que vous avez déclarée à votre arrivée. Il en est de même dans le cas des zlotys dont l'importation et l'exportation est interdite.

DROITS DE DOUANE

Vous n'inscrivez pas dans votre déclaration douanière vos affaires personnelles, les vivres pour la route (6 kg par personne), vos cigarettes (200 par personne), l'alcool (2 litres par personne), votre appareil photographique ou votre caméra touristique, ainsi que votre équipement touristique.

Tous les autres objets, cadeaux, paquets qu'on vous a demandé de remettre à des amis, etc., doivent être déclarés. Si les droits de douane ne dépassent pas la somme de 1.500 zlotys, vous n'aurez rien à payer. En quittant la Pologne on peut emporter sans payer de droits des objets d'une valeur d'achat totale de 1000 zlotys. Au-dessus de ces sommes, vous versez des droits de douane et c'est à cette condition que vous pouvez, sans ennuis, importer et exporter autant d'objets que „le coeur vous en dit”, exception faite des oeuvres d'art et des livres parus avant 1945. Par contre, tous les objets achetés en Pologne en échange de devises, dans des magasins spéciaux qui délivrent des reçus, sont totalement exemptés des droits de douane.

Quelques chiffres du tarif douanier à l'entrée: tissus en laine ou en tergal — 400 zł le kilo, les tricots en laine — 400 zł le kilo, les fourrures de nylon — 400 zł le kilo, les bas — 40 zł la paire, les chemises d'homme „non iron” — 150 zł le kilo, la laine à tricoter — 200 zł le kilo, les corsages en nylon — 500 zł le kilo.

A la sortie: les cristaux — 100 zł le kilo, la porcelaine — 50 zł le kilo, les cham-pignons secs — 600 zł le kilo.

BANK POLSKA KASA OPIEKI S.A.

ODDZIAŁ w PARYŻU

23, rue Taitbout — PARIS 9-e

Tél. Taitbout 42-02 — C. C. P. 1401-65

- PRZESYŁA Z FRANCJI DO POLSKI TOWARY „PEKAO” I KWOTY PIENIĘŻNE JAKO DARY DLA BLISKICH W KRAJU
- PRZEKAZUJE WPLATY NA KOSZTY PODRÓŻY OSOBOM ZAPROSZONYM Z POLSKI DO FRANCJI
- PRZYJMUJE WKŁADY NA OPROCENTOWANIE ORAZ ZAŁATWIA WSZYSTKIE INNE OPERACJE BANKOWE

TOWARY „PEKAO” SĄ WOLNE OD CŁA

Wszelkich informacji udzielamy bezpośrednio, telefonicznie i korespondencyjnie.

Cenniki i prospekty wysyłamy na żądanie.

Kasy oddziału są czynne codziennie w godzinach 9.00 — 16.30 bez przerwy, z wyjątkiem sobót i dni świątecznych.

Oddział nie zajmuje się przesyłką prywatnych paczek z Francji do Polski.

DE A à Z

PETIT DICTIONNAIRE DU TOURISTE EN POLOGNE

AIR FRANCE — maintient par „Caravelle” une liaison régulière avec Varsovie. Représente en France la LOT (vols Paris — Varsovie par „IL-18”). Prix du billet: 483 francs aller-retour: 917,70 francs.

AMBASSADES et CONSULATS — Ambassade de France — Varsovie, Zakopiańska 9c, Conseiller Commercial — Dąbrowiecka 21, consulats: Varsovie — Willowa 5, Gdańsk — Al. Zwycięstwa 21, Cracovie — Krupnicza 5, Ambassade de Belgique — Varsovie, Senatorska 15/17, Vice-consul honoraire — Gdynia, Świętojańska 32 m. 4.

AUTOCARS — Société nationale unique (PKS). Plus de 2000 lignes sur quelque 75 mille kilomètres. Tarif — env. 30 groszy le kilomètre. Lignes express entre Varsovie et les principales grandes villes d'eaux, stations balnéaires et d'altitude. Billets — gares et „Orbis”.

AUTOSTOP — a pris en Pologne une forme organisée. Un carnet spécial vendu par les organisations de jeunesse autorise l'autostop, sa possession constitue simultanément une assurance-accident.

BILLETS — de chemin de fer, d'autocar, d'avion, de théâtre, de cinéma — sont en vente dans les agences „Orbis”.

BOISSONS — le vin est une boisson de luxe (voire „restaurant”).

Aux repas on boit: eaux minérales, bière et bien sûr — vodka (voire ce mot). La vente en magasin de spiritueux et liqueurs est interdite les samedis, dimanches et jours de paye ainsi que les jours et veilles de fêtes.

BOÎTES DE NUIT — peu nombreuses. Pas de „strip-tease”, comme attractions: tour de chant, parodies etc. Nombreux clubs étudiants à programme intéressant, dancings.

A Varsovie voir: „Pod Gwiazdami” — cabaret de jeunes chansonniers, „Kabaret u Lopka” (Hotel Bristol) — chansonniers, satire politique. A Cracovie — „Pod Baranami” — cabaret étudiant.

BUREAUX DE VOYAGES — La plupart des agences organisent des excursions et voyages en Pologne (référez vous aux annonces). Voir „Orbis”.

Cafés — en polonais „kawiarnie”, nombreux dans toutes les villes.

On y sert: café, thé, vins, liqueurs, pâtisseries, rarement des sandwiches. Une petite tasse de café noir: 2,70 zł, une verre de thé: 2,50 zł, un gâteau — 2,30 zł.

CAMPINGS — voir page 6.

CARTES ROUTIÈRES et touristiques — en vente dans les librairies. On peut se les procurer avant le départ à „La Boutique Polonaise” — 25, rue Drouot, Paris IX.

CHANGE — Cent zlotys pour 20,50 francs environ (205 francs belges), 488 zł 40 pour 100 francs, 48 zł pour 100 francs belges.

S'effectue à tous les postes frontières, dans les trains internationaux, dans les hôtels „Orbis”, aux guichets des banques. „Travellers-chèques” et „vouchers” acceptés. Certains magasins: souvenirs (Cepelia), antiquités (Desa) consentent un cours plus favorable pour les achats fait en devises étrangères.

CHASSE — La Pologne est à juste raison considérée comme un pays de chasse rêvé. Tous renseignements quant aux tarifs, dates d'ouverture etc — dans les agences de voyages.

CHEMINS DE FER — 27 mille kilomètres de réseau, dont 2500 électrifiés. Relations directes avec la plupart des capitales européennes.

Sur les lignes intérieures tarifs dégressifs. En 2e classe 48 zlotys pour 100 km, 108 zlotys pour 300 km en train rapide. En 1e classe 50% de plus.

CIGARETTES — Nombreuses variétés, prix depuis 3 zł (0,60 f environ) jusqu'à 12 zlotys (2,50 f) le paquet de 20.

Goût français — Extra-Mocne avec ou sans filtre (prononcez Extra-motsnai) — 5 zł le paquet, goût américain — Caro (11 zł) et Carmen (12 zł). On peut trouver des cigarettes américaines pour 30 zlotys le paquet, très rarement des Gitanes ou des Gauloises.

CLUBS DE LA PRESSE INTERNATIONALE — salles de lecture (avec café, thé, pâtisseries facultatifs) dans toutes les grandes villes. Entrée libre.

On y trouve „Le Monde”, „France-soir”, „Libération”, „L'Humanité”, „Times” etc. avec un retard de 2-3 jours.

COIFFEURS — excellents, au courant de la mode — dans toutes les grandes villes (fréquents stages en France).

Tarifs moyens dames: coiffure — 30 — 50 zł., teinture — 35 zł., permanente à froid — 120 zł. Il est recommandé de prendre rendez-vous.

CULTE — Très nombreuses églises catholiques, heures des services religieux (pareilles qu'en France) — affichées. Eglises orthodoxes et protestantes, chapelles méthodistes etc.

DANCINGS — Nombreux, fonctionnent généralement jusqu'à 3 h. du matin. Consommation minimum souvent à régler à l'entrée (30-100 zł.). Addition moyenne par personne: 150 — 200 zł. (30 — 40 f).

DESA — Magasins d'antiquités, et d'art moderne, très bien fournis. Tarifs spéciaux en cas de paiement en valeurs étrangères.

DOUANE — voir page 20.

DRAGEURS — fonctionnement suivant le système français (et avec les mêmes résultats).

EKSSPORTOWA — qualité „exportation” de la meilleure vodka pure polonaise.

Dans les restaurants de I^e catégorie 9 zł. le verre de 50 grammes. Se commande généralement par 1/4 de litre („ćwiartka” — prononcez „Tchwiartka”) ou demi-litre („pół litra” — „pou-e litra”).

ESSENCE — Compagnie nationale unique (Sigle CPN) — postes assez nombreux, mais aux heures de fermeture (surtout les samedis et dimanches) assez capricieuses.

4,80 et 6 zł le litre suivant la qualité, gas-oil — 2,20 zł. Huile „Extra” — 25 zł. Des chèques-essence (vendus par les agences de voyages et aux postes frontières assurent 30% de réduction.

EWA — Maison de haute couture la plus réputée à Varsovie. Même une parisienne pourra y trouver de quoi „épater” un peu ses amies, ne fut-ce que par le genre des accessoires.

FERRY-CAR-BOAT — relie Ystad en Suède à Swinoujście (avant-port de Szczecin). Embarque les voitures de tourisme.

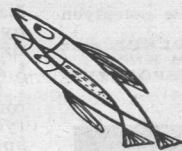
FICHE DE POLICE — à remplir dans les hôtels et pensions. En cas de séjour chez des particuliers — déclaration dans les trois jours au commissariat de la milice.

FOIRES INTERNATIONALES — Poznań en juin, Varsovie (livres) en mai.

FOLKLORE — très riche et toujours vivant, mais les costumes populaires ne sortent des armoires que les dimanches et fêtes, aux noces et kermesses.

GRANDS MAGASINS — d'Etat ou coopératifs, appelés PDT ou CDT (abréviations polonaises) — existent dans toutes les grandes villes. Se rapprochent par leur caractère des „Uniprix”.

HARENGS — hors d'oeuvre favori des Polonais, accompagnement régulier de la vodka. Marinés, à l'huile, avec oignons et crème fraîche, rolmops etc. N'oubliez pas d'y goûter.

HOTELS — Encore trop peu nombreux. Les meilleurs appartiennent à „Orbis”. Réservation pratiquement obligatoire.

Tarifs suivant les catégories. Il faut compter en moyenne 30 francs par jour pour une chambre de 2 personnes avec bains. Hôtel-pension 50 f par jour pour une personne, 75 f pour deux personnes. Prix réduits pour excursions. Tarif minimum dans les hôtels municipaux: 10 f pour une personne, 15 f. pour 2.

ITINÉRAIRES — voir page 17.

JALOWCÓWKA — prononcez „youoftsoufka”, eau de vie de genièvre, peut rivaliser avec le gin.

JARZĘBIAK — prononcez „yajinbiaque”, eau de vie de cerise, fameuse.

JETONS — inutiles pour les cabines de téléphone fonctionnant avec des pièces de 50 groszy.

KAYAKS — randonnées inoubliables sur les lacs de Mazurie, de Suisse Kachoube, de Poméranie occidentale, ainsi que le long de certains cours d'eau. Partout des „auberges d'eau” et des campings sont à la disposition des touristes.

KERMESSES — en polonais „odpusty” (prononcez „odpustai”) occasion unique de contempler le folklore dans toute sa richesse. Recommandons Łowicz, Góra Kalwarii (Cracovie).

KOCHAM CIĘ — Prononcez Ko-h-ame Tchien (le „h” étant très fortement aspiré). Formule très utile signifiant „je t'aime”.

LOCATION — de voiture: dans les hôtels „Orbis”. Tarif 30 f la journée et 30 centimes du kilomètre pour une 5-places „Volga”. De matériel de camping (tentes, kayaks, matelas pneumatiques etc) dans les sections de PTTK (voire ce sigle).

LOT — Lignes Aériennes Polonaises. Tarif internationaux semblables à ceux d'Air-France et de Sabena qui d'ailleurs représentent la LOT en France et en Belgique.

MILICE — plus exactement „Milicja obywatelska” — police polonaise. Dispose de „motards” à cheval sur le code.

Moyenne des amendes pour infractions — 50 zł (10 f), les étrangers bénéficient encore d'une certaine indulgence. Mais souvenez vous — il est interdit de conduire en Pologne après avoir bu de l'alcool sous quelle forme que ce soit. Des „balonnets” permettent un contrôle immédiat.

MILK-MARS — en polonais „Bar mleczny” (prononcez „bar mletchnai”) — servent petits déjeuners et repas végétariens à des prix très abordables. Recommandés lorsque la bourse est légère après une „tourné des grands ducs” (Libre-service, tarifs affichés).

MUSÉES — Très nombreux, entrée 2-5 zlotys (0,40 — 1 f), libre en général le jeudi.

A part les Musées Nationaux de Cracovie et Varsovie, citons les musées: Chopin à Varsovie, des cadrans solaires à Jędrzejów (unique en Europe), de la Pharmacie à Cracovie, d'Instruments de Musique à Poznań, de la Mine à Sosnowiec, des Carrosses et voitures à chevaux de Łańcut, Auschwitz (Oświęcim), Treblinka, Majdanek — anciens camps de la mort, sont transformés en Musées du Martyre.

NATATION — sur les lacs et rivières — brevet de nageur obligatoire. Examen (1 f) sans formalités: plongeur, 200 mètres nage libre.

NAUTIQUES (Sports) — yachting sur les grands lacs (possibilités de location), canotage à rame, à voile ou à moteur suivant des itinéraires enchanteurs, traversant des réserves naturelles uniques en Europe.

ORBIS — Le plus important des Bureaux de Voyages polonais. Bureau parisien: 18, rue Louis-le-Grand; bruxellois: 4, rue du Progrès.

Organise excursions en groupe et individuelles, dispose d'hôtels dans toutes les grandes villes et dans les principales stations de villégiature. Loue voiture avec et sans chauffeur. Vend tous genres de billets — voyages, distractions etc. Effectue le change de devises etc etc. Nombreux correspondants en France (entre autres Havas et Air-France) et en Belgique (entre autres Havas Belge et Vlaamse Toeristen Bond).

PHILATÉLIE — très développée, nombreux magasins spécialisés, publication bimensuelle „Filatelist”, Varsovie — Mokotowska 4/6.

PHOTOGRAPHIE — entièrement libre, sauf, dans les musées, dans les entreprises industrielles et en ce qui concerne les objectifs d'intérêt militaire.

Les amateurs utilisant des formats spéciaux ainsi que ceux attachés à une marque particulière auront intérêt à se fournir en pellicules avant leur départ. Les pellicules de format classique (24x36, 6x9) de marques polonaises et allemandes (Est) sont vendues par les magasins spécialisés (Foto-Optyka) et dans les kiosques à journaux.

PMU — Connue en Pologne comme „totalizator”.

Très beaux champs de courses à Varsovie. Saison: mai-octobre. Systèmes de jeu: gagnant ou placé, ordre d'arrivée (minimum 20 zlotys), triplé — gagnants de trois courses successives (minimum 30 zlotys).

POSTES TÉLÉGRAPHIE, TÉLÉPHONE — dans les grandes villes fonctionnent jour et nuit.

Cartes postales pour l'étranger 1,50 zł, lettres 2,50 jusqu'à 20 grammes. Recommandées — supplément 3,90 zł, express — 4,50. Télégrammes — 2,68 pour la France et 2,52 zł par mot pour la Belgique. Télégrammes-lettres (au dessus de 15 mots) respectivement 1,34 et 1,26. Conversations téléphoniques: 58,20 les 3 minutes pour la France et 54 pour la Belgique.

POURBOIRES — Moins répandus qu'en Occident.

On ne donne pas de pourboires aux ouvreuses de cinéma et de théâtre (on arrondit la somme si on achète un programme), aux chauffeurs de taxis, aux garçons de restaurant et aux serveuses (le service est toujours compris). Pour contre on donne un pourboire au vestiaire (1-2 zł par personne), aux coiffeurs pour hommes (2-5 zł) et pour dames (10 zł), au concierge après 11 heures du soir (2-5 zł suivant l'heure), aux femmes de chambre à l'hôtel (jusqu'à 40-50 zł suivant la durée du séjour) de temps en temps au liftier. Au restaurant on peut légèrement arrondir l'addition en n'exigeant pas la monnaie.

PTTK — Association Polonaise de Tourisme et de Chorographie. Dispose de campings et refuges dans toute la Pologne. Organise excursions, fournit guides qualifiés. Sections locales dans toutes les villes. A Varsovie — Marszałkowska 124.

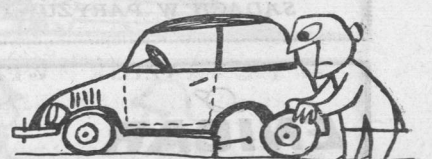
QUOTIDIENS — polonais: 50 gr., français 2 zlotys (en vente dans les hôtels, les kiosques des gares et du centre des grandes villes — il est bon de retenir son journal).

RÉPARATIONS — L'automobiliste aura intérêt à se munir de certaines pièces de rechange, les marques occidentales étant peu réparables sauf Simca, Renault, Fiat. Le personnel des stations-service TOS est généralement qualifié pour les réparations de toutes marques. Pour éviter les surprises quant aux frais — s'assurer à la frontière (voire „assurances”).

RESTAURANTS — Nombreux et généralement bon-dés. Service plutôt lent, sauf en cas de consommation... d'alcool.

Prix suivant les catégories. Depuis 15 zlotys (sans boisson) dans les bars et restaurants de IIIe catégorie jusqu'à 50-60 dans les „S”. La vodka pure revient à 90 zlotys le demi-litre. Les vins bulgares ou yougoslaves à environ 80-100 zł les 75 cl. (moitié moins dans le commerce). Les vins français — du double au triple. Le service est compris. Voir aussi „spécialités”. Notons que les heures de repas sont autres qu'en France. Les Polonais ne déjeunent jamais avant 14-15 heures, mais les restaurants servent à partir de 13 h. Contrairement à nos habitudes les potages et soupes sont généralement servis au déjeuner. Dans les grandes villes on peut profiter des libre-service à prix modiques.

Squotidiens entre Bruxelles et Varsovie (4.130 Fr. B. ABENA — en collaboration avec la LOT — vols aller, 7.850 aller-retour).

Wiele imprez odbędzie się na pięknym Stadionie X-lecia w Warszawie

BOGATY PROGRAM OBCHODÓW, IMPREZ I WYSTAW

Co roku w sezonie turystycznym odbywają się w Polsce dziesiątki imprez kulturalnych, obchodów rocznic ważnych wydarzeń historycznych, festiwali muzycznych i tanecznych, zlotów sportowych i turystycznych. Z okazji przypadającego w tym roku XX-lecia Polski Ludowej program tych imprez i obchodów ogólnokrajowych i regionalnych, zarówno w miastach jak i na wsiach, jest szczególnie bogaty i niezwykle interesujący. Z kilkudziesięciu pozycji, którymi wypełniony jest kalendarz imprez roku 1964, wybraliśmy kilkanaście:

- ▲ 10-17 maja: **WIELKI FESTIWAL KULTURALNY** w ramach „Dni Krakowa” wzbogacony obchodami 600-lecia Uniwersytetu Jagiellońskiego;
- ▲ 1-7 czerwca: **DNI MUZYKI KAMERALNEJ** w zabytkowych salach zamku w Łańcucie z udziałem czołowych zespołów i solistów;
- ▲ 10-25 czerwca: **FESTIWAL ORKIESTR SYMFONICZNYCH** w klasycznym repertuarze muzycznym, w parku zdrojowym w Clechocinku;
- ▲ 27-28 czerwca: **FESTIWAL POLSKIEJ PIOSENKI** w Opolu, doroczny przegląd nowych piosenek i talentów piosenkarskich;
- ▲ 23-24 czerwca: **DNI MŁODOŚCI I KARNAWAŁ NAD WISŁĄ** w Warszawie, „Wianki” i tradycyjne zabawy według starosłowiańskich zwyczajów;
- ▲ 15-25 lipca: **FESTIWAL MONIUSZKOWSKI** — cykl koncertów poświęconych pamięci twórcy pierwszej opery polskiej w Kudowie-Zdroju;
- ▲ 20-22 lipca: **WIELKIE UROCZYSTOŚCI XX-LECIA** we wszystkich miastach Polski z okazji rocznicy powstania na pierwszym wyzwolonym skrawku polskiej ziemi Komitetu Wyzwolenia Narodowego (PKWN) i wydania Manifestu Lipcowego zapowiadającego reformy gospodarczo-społeczne;
- ▲ 22 lipca: centralne **OBCHODY ŚWIĘTA ODRODZENIA POLSKI** w Warszawie, wielki **ZLOT MŁODZIEŻY** z całego Kraju, **DEFILADA WOJSKOWA** wszystkich rodzajów broni, liczne festyny, igrzyska, pokazy itp.;
- ▲ 15-16 sierpnia: **MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL PIOSENKI** z udziałem najlepszych piosenkarzy polskich i zagranicznych w Sopocie;
- ▲ 1 września: uroczystości i obchody poświęcone pamięci Polaków poległych na frontach II wojny światowej (w 25 rocznicę jej wybuchu);
- ▲ 6 września: obchody **20-LECIA DEKRETU O REFORMIE ROLNEJ** oraz wielkie **UROCZYSTOŚCI DOŻYNKOWE** w Warszawie i w całym Kraju;
- ▲ 17-24 września: **MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL MUZYKI WSPÓŁCZESNEJ** w Warszawie — „Warszawska Jesień”.

Lajkonik zaprasza do Krakowa

Z innych imprez wymienić trzeba odbywające się w każdą niedzielę, począwszy od maja, koncerty chopinowskie w Żelazowej Woli pod Warszawą, miejscu urodzin Fryderyka Chopina, i pod pomnikiem Chopina w Parku Łazienkowskim w Warszawie, cykle przedstawień „światło i dźwięk” na Zamku w Krakowie i Zamku w Malborku, festiwale i przeglądy teatralne, filmowe, muzyczne, baletowe, folklorystyczne, poetyckie, spartakiady sportowe, rajdy samochodowe i motorowe, spływy kajakowe, zloty turystyczne i wiele innych.

Godne obejrzenia są licznie organizowane w tym roku w Warszawie, Krakowie i Poznaniu wystawy sztuki, pamiątek historycznych, wykopalisk archeologicznych, książek, filatelistyki.

W czasie pobytu w Polsce nie zapomnijcie w najbliższym punkcie informacji turystycznej przejrzeć program i kalendarz imprez, obchodów i wystaw.

„Wesele” Wyspiańskiego można obejrzeć w Teatrze Powszechnym w Warszawie

D. DOWOJNA - BIENAIME TŁUMACZKA PRZYŚĘGŁA PRZY WYŻSZYCH SĄDACH W PARYŻU	Tłumaczenia urzędowe ważne w całej Francji 23, quai de la Tournelle PARIS (5e) TELEFON: ODEON 41-17 METRO: PONT-MARIE
--	--

TYGODNIK POLSKI
La Semaine Polonaise
 23, rue Taitbout, Paris IX

Le Président-Directeur
 Général
M. DARCHE

IMPRIMERIE
 Zakład Graficzny „Ruch”
 Varsovie, ul. Ludna 4

ENICAR
Supertest

Uwaga Czytelnicy!

JUBILER GUILLEMET

(dyplomowany)

90, Place du Cantin - LENS

proponuje Szanownej Klienteli:

- Biżuterię ze złota, pozłacaną FIX, MURAT,
- Obrączki fantazyjne, zegarki męskie i damskie,
- Zegary, budziki najlepszych marek,
- Naprawy z gwarancją wykonujemy na miejscu,
- Wyłączny koncesjonariusz szwajcarskich zegarków „Enicar” o nadzwyczajnej precyzji,
- Kupując zegarek u jubilera, korzystacie z całkowitej gwarancji.

Mówi się po polsku Zapraszamy serdecznie!

SOINS MEDICAUX — gratuits dans les dispensaires d'urgence (pogotowie). Pour les étrangers — la journée d'hôpital revient à 40-60 zlotys. Voir aussi „assurances”.

SOUVENIRS — de très bon goût, en grand choix dans les magasins folkloriques de „Cepelia” (tarifs spéciaux en cas de paiement en valeurs étrangères), de „ORNO” (bijouterie moderne, en argent surtout), ainsi que dans les magasins vendant des articles tchèques, roumains, allemands, bulgares, cubains, hongrois etc. Enregistrements (disques) dans les magasins de „Polskie Nagrania”, les librairies, les grands magasins etc.

SPECIALITES CULINAIRES — Nombreuses. Citons les différentes variétés de borch (potage ou soupe de betteraves), le bigos (choucroute à la polonaise), le poulet à la polonaise avec salade de concombres à la crème fraîche, les tripes à la polonaise. Goûtez aux concombres et aux champignons marinés, au „chłodnik” (prononcez houodnique) — potage printanier servi glacé, et le „kotlet schabowy” (côtelette de porc) qui est aux Polonais ce que le bifteck pommes frites est aux Français.

TAXIS — bon marché, surtout à Varsovie. Prise en charge 4 zł., et 2 zł., le kilomètre, un peu plus cher dans les autres villes. Tarif double la nuit et en dehors de la I-e zone urbaine. Dans les 14 villes de Haute-Silésie, les trajets inter-urbains se font en principe au compteur, de même que dans la „Triville” baltique (Gdańsk-Sopot-Gdynia), mais il y est bon de s'assurer du prix de la course. Pas de pourboire obligatoire, on peut légèrement arrondir la somme.

TRANSPORTS URBAINS — Tramways, autobus et trolleybus.

Dans la plupart des villes — pas de sections. 50 gr. le tramway, 60 le trolleybus, 80 gr. l'autobus. Tarif par sections en Haute-Silésie et dans la „Triville”, ainsi que dans les autobus „express” et les „microbus” de Varsovie.

URGENCE — Le service d'urgence médicale (Pogotowie) est très bien organisé. Un appel téléphonique à 09 et une ambulance arrive dans un délai très court.

USAGES — Les mêmes qu'en France. L'adage „dites le avec des fleurs” est de mise. Le baise-main, nullement obligatoire, est cependant toujours bien vu. Les invitations chez des particuliers sont courantes. L'échange de petits cadeaux et d'adresses — aussi, sans obligations aucunes pour l'avenir.

VISAS — voire page 4.

VODKA — alcool de grain ou de pomme de terre, clair comme l'eau, titrant en Pologne 45°. D'autres spiritueux et liqueurs sont tirés, en général par macération dans de l'alcool à 95° (également en vente sous le nom de „spiritus”) de fruits ou herbes.

Les Polonais boivent généralement „cul sec”. Les formules permettant de lever le verre sont innombrables. Vous paraîtrez très au courant en disant „no to siup” (prononcez „no to chioupe”) ce qui approximativement signifie „allez-hop”.

WARS — Compagnie polonaise des wagons-lits, dessert toutes les grandes lignes intérieures, ainsi que certaines lignes internationales.

Wagons de Ie et Iie classes, prix 75-150 zlotys suivant la distance. Dispose également de wagons-restaurants. Prix du repas, sans boisson, env. 35 zlotys.

XENOPHILIE — Trait propre aux Polonais, toujours prêts à se mettre en quatre pour un étranger. Ne vous étonnez pas si, demandant votre chemin, vous vous faites accompagner jusqu'au bout.

YACHTING — voire „nautiques” (sports).

ZAKOUSKI — ou plus exactement „zakąski” (prononcez „zaconsqui”) — hors d'oeuvre. Très variés, servent surtout à accompagner d'importantes quantités de vodka.

ZLOTY — unité monétaire polonaise, se divise en 100 groszy (prononcez zouotai et grochaj). Pièces de 5, 10, 20 et 50 groszy, 1, 2, 5 et 10 zlotys, billets de 20, 50, 100 et 500 zlotys.

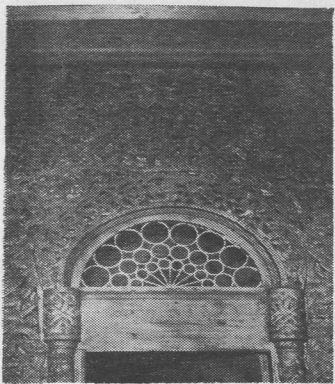
ZONE BLEUE — Au grand bonheur des automobilistes, n'existe encore nulle part en Pologne, ainsi que le stationnement pair-impair. Règles de stationnement (et panneaux d'interdiction) comme en France, pas de limitation de temps. Un conseil: enlevez vos essuie-glaces, considérés souvent comme un objet de collection.

ZOO — à visiter, surtout celui de Varsovie, un des plus beaux d'Europe.

ŻUBRÓWKA — (prononcez „joubroufca”) — eau-de-vie „d'herbe de bison” au goût très original.

UWAGA TROYES!

Wszelkie formalności związane z wyjazdami turystycznymi do Polski oraz przekazywaniem pieniędzy rodzinom w Polsce załatwia w każdą sobotę w godz. 14-16: **A. KOSMAŁSKI** w Café de la Piscine — Bd du 14 Juillet w Troyes (Aube). Można również zwracać się pisemnie pod adresem: **Adam Kosmałski** — 12, rue Viardin — Troyes (Aube).

Bezcenną wartość artystyczną stanowią doskonale zachowane, bogato rzeźbione portale, drzwi i kolumny. Nieznani już dziś z nazwisk ludowi artyści Norwegii wyrzeźbili je dawno temu mistrzynie w twardej sosnie północnej przesyconej żywicą

UN VIEUX temple en bois se dressait dans le temps sur le bord du lac Vang, tout près de Grindaheim, village de montagnards, à 200 km au nord d'Oslo. Construit au XIII-e, s., il avait résisté aux affronts du temps, puis en 1841, on décida de le détruire pour élever à sa place un temple de pierre. Mais un acquéreur se présenta et l'affaire fut conclue pour 120 talars. C'est alors que le temple quitta la Norvège et se retrouva en Pologne, au pied de la chaîne des Karkonosze, fidèlement restauré. Le temple de Wang constitue aujourd'hui une des nombreuses curiosités touristiques de la Pologne.

STARONORWESKA ŚWIĄTYNIA WANG

Budowa świątyni Wang jest osobiwa. Dokoła właściwej nawy biegnie krużganek, którym można obejść cały kościół. Chroni on wewnątrz świątyni przed zimnem i zamieciai śnieżnymi

Zabytek norweskiej architektury ludowej w środkowej Europie, i to z XII w., to duża osobiwość i niezwykła atrakcja dla turystów. A taki właśnie obiekt znajduje się w Polsce, w Karpaczu-Bierutowicach (w pow. Jelenia Góra, woj. wrocławskie). Jest to staronorweska, drewniana świątynia chrześcijańska. Dziś już nawet w samej Norwegii podobne budowle należą do rzadkości. W 1841 r. postanowiono ją zburzyć, a postawić świątynię z kamienia.

Nadarzyła się jednak okazja sprzedaży za 120 talarów. I wtedy właśnie świątynia została przeniesiona nad jeziora Vang w pobliżu górskiej osady Grindaheim (200 km na północ od Oslo) na Śląsk. Tu dorobiono brakujące części, zachowując wszystkie cechy dawnego stylu, i ustawiono ją w 1844 r. u stóp Karkonoszy. Obecnie jest to świątynia ewangelicka i nosi nazwę jeziora, nad którym zbudowano ją 700 lat temu.

KONKURS TURYSTYCZNY DLA MŁODZIEŻY

Nasz turystyczny konkurs dla młodzieży jest bardzo prosty. Polega na wymienieniu jak największej ilości polskich nazw geograficznych na literę „K”. Mogą to być nazwy regionów lub części Polski, miast, miasteczek i wsi, jezior, rzek, dolin, nizin, gór, a także całych pasm górskich, jak i poszczególnych szczytów.

Dla ułatwienia przypominamy, że przy starannej lekturze turystycznego numeru „Tygodnika Polskiego” znajdziecie wiele takich nazw. Inne ułatwienie stanowią mogą mapy i podręczniki, foldery i przewodniki, które posiadacie w domu lub możecie otrzymać w biurach podróży. Wczytajcie się w nie uważnie i wypiszcie wszystkie znane Wam polskie nazwy na literę „K”. Wszystkie takie nazwy powinny znaleźć się w Waszych odpowiedziach konkursowych.

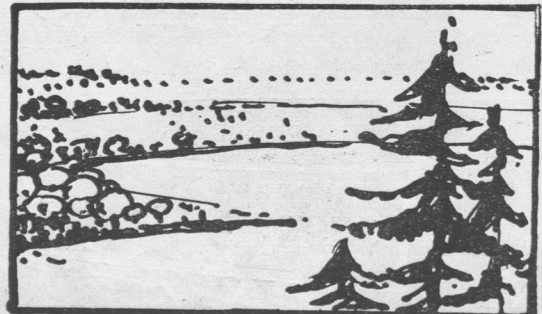
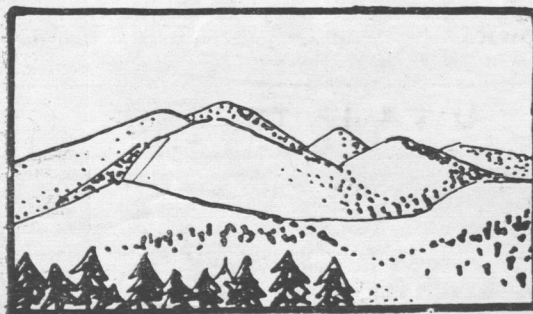
Czytelnicy, którzy nadesłali rozwiązanie zawierające największą ilość nazw polskich na literę „K”, nagrodzeni zostaną cennymi polskimi wydawnictwami książkowymi.

Odpowiedzi należy nadsyłać do dnia 15 czerwca pod adresem: „La Semaine Polonaise” 23, rue Taitbout, Paris IX.

Do odpowiedzi konkursowych należy dopisać starannie i czytelnie swoje imię i nazwisko, wiek i klasę szkolną oraz adres, z zaznaczeniem — Konkurs turystyczny dla młodzieży.

NOTRE CONCOURS TOURISTIQUE pour les jeunes est simple et facile. Il suffit de lire attentivement le numéro „touristique” de la „Semaine Polonaise”, de consulter les cartes, les manuels de géographie, les prospectus que vous pouvez demander à chaque bureau de voyages, et de noter toutes les régions, les villes, les petites villes et villages, les lacs, les fleuves, les vallées, les plaines et les montagnes qui se trouvent en Pologne et dont les noms commencent par la lettre „K”.

Les lecteurs qui enverront jusqu'au 15 juin à l'adresse de notre Rédaction le plus grand nombre de noms polonais géographiques commençant par la lettre „K”, recevront de précieux et beaux livres polonais. N'oubliez pas d'indiquer dans vos réponses votre nom et prénom, votre âge ainsi que votre adresse, avec l'annotation: Concours Touristique pour la jeunesse.

ZWIEDZAMY POLSKĘ, VISITEZ LA POLOGNE!

TURYSTYKA PIESZA DLA GOŚCI ZAGRANICZNYCH
TOURISME PEDESTRE POUR TOURISTES ÉTRANGERS

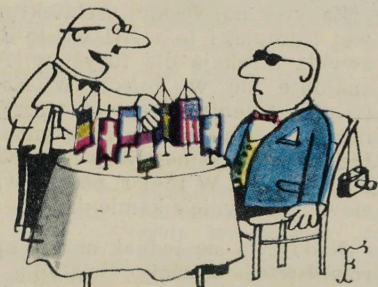

- WIĘC NAPIERW POJEDZIEMY NA MAZOWSZE...
- HE, HE „MAZOWSZE” TO MY LEPIEJ ZNAMY OD WAS...
- NOUS IRONS D'ABORD VOIR L'ENSEMBLE „MAZOWSZE”...
- VOUS PLAISANTEZ, NOUS LE VOYONS PLUS SOUVENT QUE VOUS!

- CO TEN ZNAK OZNACZA?
- POLSKĄ DROGĘ GORSZEJ KLASY...
- QUE SIGNIFIE CE PANNEAU?
- MAUVAISE ROUTE PAVÉE EN „TÊTES DE CHATS”

- NIE WIEDZIAŁEM JAKIEJ PAN NARODOWOŚCI...
- JE NE SAVAIS PAS D'AVANCE VOTRE NATIONALITÉ...

- CZEMU, WY KACZMAREK JESZCZE NIE WE FOLKLORZE?! PRZECIE ŁADA CHWILA PRZYJEJDZA WYCIECZKA ZAGRANICZNA!
- KACZMAREK, ENFILE VITE TON FOLKLORE, LES TOURISTES ÉTRANGERS VONT ARRIVER D'UN MOMENT À L'AUTRE

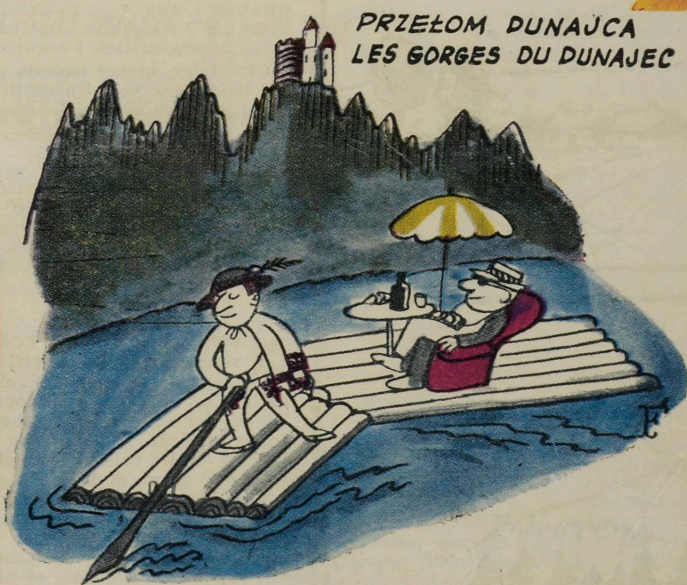
ŻUBROWKA
BIZON BRANDY

DEWIZOWE POLOWANIE
CHASSE ORGANISÉE

KONCERT WIEJSKI
CONCERT CHAMPÊTRE

PRZEŁOM DUNAJCA
LES GORGES DU DUNAIEC

rysował
JERZY FLISAK

designe par
JERZY FLISAK